

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการ
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

จิราภรณ์ บุตรด้วง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**THE RELATIONSHIP BETWEEN THE FACTORS OF ACADEMIC
ADMINISTRATION AND THE QUALITY OF ACADEMIC
ADMINISTRATION IN EDUCATIONAL EXPANSION SCHOOL
UNDER THE OFFICE OF NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1**

JIRAPHORN BUTDUANG

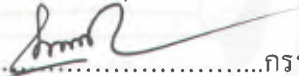
**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2014**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 1
ผู้วิจัย นางสาวจิราภรณ์ บุตรด้วง
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..........ประธานกรรมการ

(ดร.อโนทัย ประสาน)

..........กรรมการ

(ดร.สุภาพ เต็มรัตน์)

คณะกรรมการสอบ

..........ประธานกรรมการ

(ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง)

..........กรรมการ

(ดร.อโนทัย ประสาน)

..........กรรมการ

(ดร.สุภาพ เต็มรัตน์)

..........กรรมการ

(ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไว้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..........
(ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง)

รองอธิการบดี รักษาราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 7 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2558

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
ผู้วิจัย	นางสาวจิราภรณ์ บุตรด้วง
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.อโนทัย ประสาน
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.สุภาพ เต็มรัตน์

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2556 จำนวน 249 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยภาพรวมมีปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณ และด้านชุมชน ซึ่งในทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
2. คุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยภาพรวมมีคุณภาพการบริหารงานวิชาการในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศ ติดตามผล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร และด้านการวิจัยการเรียนรู้ มีคุณภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ABSTRACT

The Title	The Relationship between the factors of academic administration and the quality of academic administration in educational expansion schools Under the office of Nakhon si thammarat Primary Educational Service Area Office 1
The Author	Miss Jiraphorn Butduang
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Dr.Anotai Prasan
Thesis Advisor	Dr.Supab Temrat

This research were to study the correlation between the factors of academic administration and the quality of academic administration in educational expansion schools that are affiliated with Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 1. The sample group that participated in the study included the directors of the academic institutions, academic teachers, and teachers at the educational expansion schools who worked during the 2013 academic year. The tool used in data compilation was a questionnaire with a rating scale. Data was analyzed by finding the basic statistics, percentages, means, standard deviations, and the Pearson product-moment correlation.

The results discovered from the research are listed as follows;

1. The factors of academic administration in educational expansion schools that are affiliated with Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 1 have high level of suitability in factors of academic administration overall. Once considering by each aspect, it was found that directors, teachers, buildings, budget and community have high level of suitability in all aspects.

2. The quality of academic administration in educational expansion schools that are affiliated with Nakhonsithammarat Primary Educational Service Area Office 1 have high level of quality in academic administration overall. Once considering by each aspect, it was found that measurement of results evaluation, results tracking, arrangements of educational activities, academic curriculum, and learning research have high level of administration.

3. All factors of academic administration have correlation to the quality of academic administration in educational schools in all aspects with the statistical significance at .01 level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก ดร.อินทัย ประสาน ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา และ ดร.สุภาพ เต็มรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ดูแลเอาใจใส่ให้คำปรึกษา และแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ นายวิรัตน์ สกุนารอง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ดร.สมพร ญาณสูตร ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมุขธารา นางสุจินต์ พรหมมาศ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ และนางอุษณีย์ จันทร์สุวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมราชประชาอุทิศ ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไข ปรับปรุง และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ในการสร้างเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1ทุกท่าน ที่กรุณาเสียสละเวลาได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบแต่คุณอาจารย์และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมในการวิจัยครั้งนี้

จิราภรณ์ บุตรด้วง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การบริหารสถานศึกษา.....	11
แนวคิด ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ.....	13
ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ.....	17
คุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา.....	39
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา.....	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
งานวิจัยในประเทศ.....	62
งานวิจัยต่างประเทศ.....	69

บทที่	หน้า
3	วิธีการดำเนินการวิจัย.....73
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....73
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....75
	การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....75
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....77
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....77
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....79
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....80
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....80
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....81
5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....100
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....100
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....100
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....101
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....101
	สรุปผลการวิจัย.....102
	อภิปรายผลการวิจัย.....105
	ข้อเสนอแนะ.....116
	บรรณานุกรม.....118
	ภาคผนวก.....127
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....128
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....130
	ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....139
	ประวัติผู้วิจัย.....151

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....74
2	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ และวุฒิทางการศึกษา.....81
3	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....81
4	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์.....82
5	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา.....82
6	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านผู้บริหาร โดยรวมและรายด้าน.....83
7	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านผู้บริหาร โดยรวมและรายข้อ.....84
8	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายข้อ.....85
9	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ.....87
10	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมและรายข้อ.....88
11	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านชุมชน โดยรวมและรายข้อ.....89

ตารางที่

หน้า

12	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมและรายด้าน.....	90
13	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ.....	91
14	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	92
15	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวมและรายข้อ.....	93
16	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการนิเทศ ติดตามผล โดยรวมและรายข้อ.....	95
17	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการวิจัยการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ.....	96
18	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) และผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมและรายด้าน.....	97

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ.....	15

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคแห่งโลกที่ไร้พรมแดน ข้อมูลข่าวสาร การคมนาคมขนส่งเทคโนโลยีต่างๆ เชื่อมโยงถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เกิดขึ้นอย่างมากมาในสังคม รวมถึงวิถีการดำเนินชีวิตที่ต้องดิ้นรนและมีการแข่งขันกันสูงมากขึ้น ปัญหาจากสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ที่พบเห็นรวมถึงปัญหาที่เกิดจากระบบการศึกษาในปัจจุบัน ล้วนเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องถึงกันและส่งผลกระทบต่อกันและกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงต้องร่วมมือกัน ช่วยกันคิด ช่วยกันพัฒนา เพื่อให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และการที่จะพัฒนาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง สิ่งหนึ่งที่ต้องจำเป็นอย่างยิ่งนั้น คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดคุณภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการและเกิดความพึงพอใจต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในทุกด้านทุกมิติของสังคม และกลไกสำคัญยิ่งที่จะเกิดการพัฒนามีคุณภาพที่ยั่งยืนนั้น คือ การพัฒนาคุณภาพทั้งระบบ และการให้ความสำคัญกับมาตรฐานซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพ ที่เป็นที่ประจักษ์และยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยต้องเริ่มจากการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างเป็นระบบ

การจัดการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญที่สุดประการหนึ่ง ในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตั้งแต่การวางรากฐานการพัฒนาของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพอย่างมีความสุขนั้นสามารถที่จะพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ การศึกษาจึงมีความสำคัญสูงสุดในการสร้างชาติ นอกจากนั้นแล้วยังมีความจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพคนในทุกมิติอย่างสมดุล ทั้งจิตใจ ร่างกาย ความรู้ และทักษะความสามารถ เพื่อให้เพียงพอพร้อมทั้งด้านคุณธรรม และความรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล รอบคอบและระมัดระวัง ด้วยจิตสำนึกในศีลธรรมและคุณธรรม ทำให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550-2554) แนวทางการพัฒนาคนดังกล่าว มุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดไว้ว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม และกำหนดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เสริมสร้างความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกคุณธรรมค่านิยม ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะ วิทยาการต่างๆ เร่งรัดการศึกษาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมชาติ รวมทั้งในการจัดการศึกษาของรัฐให้คำนึงถึง การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน จึงได้จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งในกฎหมายดังกล่าว ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขในสังคม การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ต้องคำนึงถึงความมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจให้กับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษา ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการระดมทรัพยากร จากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา เน้นการมีส่วนร่วมขององค์กรต่างๆ ของชุมชน ประชาชน สถาบันทางสังคมทั้งภาครัฐและเอกชน ในการดำเนินการให้บรรลุจุดหมายและหลักการดังกล่าว ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา โดยปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารลดความซับซ้อนในการทำงานทั้งในแนวนอนและแนวตั้ง ใช้ทรัพยากรทางการศึกษา ที่มีอยู่และที่จะได้มาในอนาคตให้เกิดประโยชน์สูงสุด กระจายอำนาจการจัดการศึกษา ลดขั้นตอนการบริหาร สร้างความเป็นมืออาชีพให้กับบุคลากรทางการศึกษาในแต่ละระดับ ทำให้การบริหารมีความโปร่งใส ควบคุมการใช้จ่ายให้สมเหตุสมผลและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง สามารถนำงบประมาณที่เหลือมาใช้จ่ายในการจัดหาอุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอ ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยการปฏิบัติ ทดลองตามแนวทางการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกสถานศึกษา

สถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภทมีภารกิจที่สำคัญ คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังไว้ คือ มีความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ทักษะ ความสามารถ สุขภาพกายและจิต และคุณลักษณะ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ตามที่กำหนดไว้ตามหลักสูตร ความคาดหวังของสังคม ด้วยเหตุดังกล่าว สถานศึกษาจะต้องดำเนินงานให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่คาดหวังไว้ การดำเนินงาน

ให้บรรลุป้าหมายดังกล่าว ต้องอาศัยการดำเนินงานที่ถูกต้องเป็นระบบ และบุคลากรทุกฝ่ายจะต้องมีความตระหนักรู้ มีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ และมีความตั้งใจในการพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามที่คาดหวัง งานวิชาการนับว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามแนวทาง การจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแนวปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญ ในฐานะผู้นำขององค์กร จะต้องวางแผนพัฒนาจากพื้นฐานสภาพของปัญหา ความต้องการ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมาย แผนงาน โครงการ และปฏิบัติตามแผน รวมทั้งมีการประเมินผล เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา พัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องดำเนินงานตามขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานวิชาการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และเสริมกิจกรรมต่างๆ ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะความรู้ เช่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถาบันการศึกษาอื่น และการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ซึ่งต้องมีการบริหารที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยที่การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งรัฐบาลได้ออกกฏกระทรวงว่าด้วย การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ได้แบ่งการศึกษาขั้นพื้นฐานออกเป็นสามระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา (ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) รวมทั้งให้สามารถค้นพบความต้องการ ความสนใจ ความถนัดของตนเองด้านวิชาการ วิชาชีพ ความสามารถในการประกอบกรงานอาชีพและทักษะทางสังคม โดย

ให้ผู้เรียนมีความรู้ คู่คุณธรรมและมีความสำนึกในความเป็นไทย ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้บรรลุตามเป้าหมายทั้งทางด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศติดตามผล และด้านการวิจัยการเรียนรู้และส่งเสริมการวิจัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับงานวิชาการและเป็นงานหลักของสถานศึกษา ดังที่ทรงศักดิ์ สิงหลสาย (2556, 88) ได้กล่าวว่างานวิชาการ ถือเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหาร ที่จะต้องใช้ความรู้ความสามารถ ตลอดจนต้องเข้าใจถึงหลักการบริหารงานและการดำเนินงาน ให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องเอาใจใส่และส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในทุกๆ ด้านอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติจะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร ครูมีความตระหนักและร่วมพัฒนางานวิชาการอย่างจริงจังสามารถนำปรัชญาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติตามโครงการต่างๆ ได้อย่างดีเยี่ยม และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นงานที่เพิ่มเข้ามานอกเหนือจากงานวิชาการในระดับประถมศึกษา ที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำความเข้าใจอย่างละเอียดในเรื่อง การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ส่งผลถึงคุณภาพการจัดการศึกษาปรากฏที่ตัวผู้เรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สภาพปัจจุบัน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ส่วนมากจะอยู่ในบริบทแวดล้อมและศักยภาพอาจจะมีความพร้อมน้อย จากสภาพปัญหาข้างต้นเป็นไปในทำนองเดียวกันกับรายงานการศึกษา เพื่อสังคมไทยในศตวรรษที่ 21 เกี่ยวกับปัญหาและความไม่เท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษา ซึ่งสภาพการจัดการศึกษาที่เป็นอยู่แม้ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบโรงเรียน ประชาชนยังไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนาและประเทศด้อยพัฒนาจะประสบปัญหา กล่าวคือ ประชาชนที่อยู่ในเมืองจะมีโอกาสได้รับการศึกษาที่ดีกว่า ประชาชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและฐานะทางสังคมสูงกว่า มีโอกาสที่จะได้รับการศึกษามากกว่าผู้ที่ยากจน และผู้ที่อยู่ในชนบทห่างไกล จะได้รับการศึกษาเพียงแต่การศึกษาภาคบังคับ แต่ต้องออกจากโรงเรียนก่อน เพราะความยากจนต้องออกมาช่วยครอบครัว ประกอบอาชีพหรือต้องอพยพครอบครัวไปหาอาชีพตามที่ต่างๆ หรือด้วยความห่างไกลจากสถานศึกษาที่อาจต้องออกจากโรงเรียนเช่นกัน ความไม่เท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษาเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในสังคม

ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษาและปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่ปฏิบัติอยู่จริง ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ จะสามารถทราบถึงปัจจัยหลักที่ทำให้งานวิชาการมีคุณภาพ และเป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาปัจจัย เพื่อส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสอย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
2. เพื่อศึกษาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

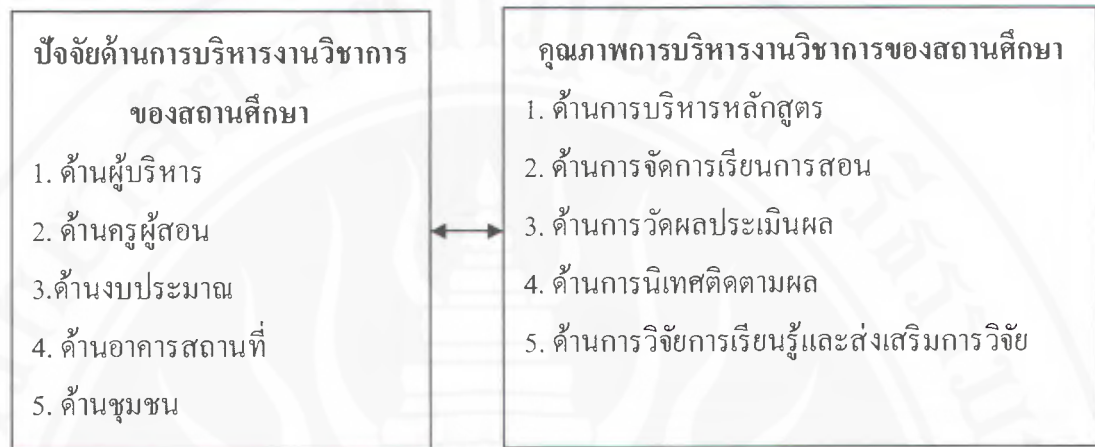
ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาขอบข่ายทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดทฤษฎี ในการวิจัยครั้งนี้ โดยปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีของ Steers & Porter (1983) มีอยู่ 5 ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ และด้านชุมชน

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 (พ.ศ. 2554 - 2558)

กรอบแนวคิดในการวิจัยสามารถเขียนได้เป็นแผนภาพ ได้ดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 22 คน ครูวิชาการ จำนวน 22 คน และครูผู้สอน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2556 จำนวน 442 คน รวมจำนวนประชากรทั้งหมด 486 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 22 คน ครูวิชาการ จำนวน 22 คน และครูผู้สอน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2556 จำนวน 205 คน รวมจำนวนประชากรทั้งหมด 249 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย
 - 1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร
 - 1.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน
 - 1.3 ปัจจัยด้านงบประมาณ
 - 1.4 ปัจจัยด้านอาคารสถานที่
 - 1.5 ปัจจัยด้านชุมชน

2. ตัวแปรคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย
 - 2.1 ด้านการบริหารหลักสูตร
 - 2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 2.3 ด้านการวัดผลประเมินผล
 - 2.4 ด้านการนิเทศติดตามผล
 - 2.5 ด้านการวิจัยการเรียนรู้และส่งเสริมการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ หมายถึง องค์ประกอบแวดล้อมในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ และด้านชุมชน
 - 1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง การบริหารงานของผู้บริหารตามที่กำหนดตามเกณฑ์มาตรฐานงานวิชาการ ได้แก่ การวางแผนงาน การประสานงาน การนิเทศภายใน การจัดทำข้อมูล สารสนเทศ การติดตามและประเมินผล ฯลฯ
 - 1.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนบรรลุเป้าหมาย โดยใช้ความรู้ความสามารถ ทักษะในการจัดกิจกรรมการสอน การผลิตสื่อ การใช้สื่อ การประเมินผลการเรียนที่จะทำให้การดำเนินงานวิชาการสำเร็จตามเป้าหมาย
 - 1.3 ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง เงินงบประมาณแผ่นดิน เงินนอกงบประมาณ และความเพียงพอทางการเงิน เพื่อใช้ง่ายในการบริหารงานวิชาการ ในการนำมาจัดสรร จัดทำวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน คู่มือครู เอกสาร หนังสือประกอบการเรียนการสอนและค้นคว้าอย่างเพียงพอ
 - 1.4 ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ หมายถึง ความพร้อมในด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ที่มีความเหมาะสมต่อการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบห้องพิเศษ ห้องบริการสื่ออุปกรณ์ ห้องสมุด ฯลฯ ตลอดจนการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า และการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม
 - 1.5 ปัจจัยด้านชุมชน หมายถึง การร่วมมือระหว่างบุคคลในชุมชนกับโรงเรียน ในการส่งเสริมงานวิชาการ เช่น การร่วมมือกันในกิจกรรมเสริมการศึกษา การติดตามผลการเรียน การใช้แหล่งเรียนรู้ และบุคลากร เป็นต้น
2. คุณภาพการบริหารงานวิชาการ หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ในด้านการปฏิบัติงานวิชาการ โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาใช้แนวของเกณฑ์มาตรฐานสถานศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) แบ่งเป็น 5 มาตรฐาน ดังนี้ สถานศึกษา

บริหาร หลักสูตรได้สอดคล้องกับนักเรียนและท้องถิ่น สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักสูตรและนักเรียน สถานศึกษามีการวัดผลประเมินผลอย่างเป็นระบบ สถานศึกษามีการนิเทศติดตามผลอย่างเป็นระบบ สถานศึกษามีการวิจัยการเรียนรู้และส่งเสริมการดำเนินการวิจัย

2.1 สถานศึกษาบริหารหลักสูตรได้สอดคล้องกับนักเรียนและท้องถิ่น หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร หลักการ จุดมุ่งหมาย การนำหลักสูตรไปใช้ การส่งเสริมให้ครูจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น การนิเทศติดตามผล การใช้หลักสูตรและการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร

2.2 สถานศึกษาจัดการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักสูตร และนักเรียน หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำโครงการสอน แผนการสอน จัดตารางสอน จัดครูเข้าสอน การสอนซ่อมเสริม การจัดปัจจัยสนับสนุนการเรียน การสอนของครูและนักเรียน

2.3 สถานศึกษามีการวัดผลประเมินผลอย่างเป็นระบบ หมายถึง ลักษณะการดำเนินงาน ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายด้านการวัดผล การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการวัดผลประเมินผล กำหนดระเบียบการวัดผล การจัดทำเครื่องมือวัดผล การพัฒนาปรับปรุงเครื่องมือวัดผล การดำเนินการวัดผล กำหนดเกณฑ์การวัดผล การตัดสินผล การรายงานผล การจัดทำหลักฐานการวัดผล และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน

2.4 สถานศึกษามีการนิเทศติดตามผลอย่างเป็นระบบ หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการทำความเข้าใจ กำหนดวิธีการ ระยะเวลา ควบคุมดูแล และส่งเสริมการดำเนินงานการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ และร่วมกันแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องในการดำเนิน การจัดการเรียนการสอน

2.5 สถานศึกษามีการวิจัยการเรียนรู้และส่งเสริมการดำเนินการวิจัย หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการทำความเข้าใจและส่งเสริมให้ทำวิจัยชั้นเรียน ร่วมกับกำหนดประเด็นปัญหาหรือประเด็นที่ควรพัฒนา ควบคุมดูแลและส่งเสริมการดำเนินการวิจัย

3. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
2. เป็นข้อมูลนำไปวางแผน และพัฒนางานปัจจัยทางด้านการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
3. เป็นข้อมูลในการวางแผนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อดำเนินการเชิงรุกในการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ครั้งนี้ ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
2. แนวคิด ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ
 - 2.1 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
3. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ
 - 3.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร
 - 3.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน
 - 3.3 ปัจจัยด้านงบประมาณ
 - 3.4 ปัจจัยด้านอาคารสถานที่
 - 3.5 ปัจจัยด้านชุมชน
4. คุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
 - 4.1 การบริหารหลักสูตร
 - 4.2 การจัดการเรียนการสอน
 - 4.3 การวัดผลประเมินผล
 - 4.4 การนิเทศติดตามผล
 - 4.5 การวิจัยการเรียนรู้
5. โรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการบริการทางการศึกษา โดยใช้กระบวนการบริหารงานและใช้ทรัพยากรการบริหาร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุด ในฐานะที่เป็นผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบ ที่ใกล้ชิดต่อการจัดการศึกษา อันเป็นพื้นฐานการศึกษาทุกระดับ การที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ ให้เหมาะสมกับความสำคัญที่กล่าวถึงนั้น ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการบริหาร โรงเรียน และคุณสมบัติที่เหมาะสมอื่นๆ ต้องคอยประสานงานตลอดจนปฏิบัติตามโครงการอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย ผู้บริหารต้องเรียนรู้เพื่อการแบ่งเวลาในการปฏิบัติงาน แล้วต้องบริหารเวลาให้เหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายหลัก คือ นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กล่าวคือ มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต มีชีวิตที่สงบสุข และเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและชาติ งานวิชาการจะเป็นงานที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักโดยตรง จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับหลักการบริหารสถานศึกษา พบว่า มีนักการศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้หลายทัศนะ ดังนี้

การบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุด ในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการจัดการศึกษา การที่ผู้บริหารจะปฏิบัติงานในหน้าที่ให้เหมาะสมกับความสำคัญดังกล่าว ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง ของการบริหารสถานศึกษาอันเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของตน กล่าวคือ ต้องทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ ขอบข่ายและความสำคัญของการบริหารงานโรงเรียน เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายสมควรตามความคาดหวังของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

Kimbrough และ Nunnery (1988) ได้กล่าวถึง งานการบริหารการศึกษาว่า ประกอบด้วย (1) การจัดโครงสร้างและองค์การ (2) การพัฒนาหลักสูตร (3) การบริหารกิจการนักเรียน (4) การเป็นผู้นำในชุมชนของโรงเรียน (5) การบริหารงานบุคคล (6) การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งปลูกสร้าง (7) การบริหารจัดการให้เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียน และ (8) การจัดหาบุคลากรและการเงิน

Sergiovanni (1992) ได้อ้างอิงถึงโครงการความร่วมมือทางการบริหารการศึกษาของกลุ่มรัฐตอนใต้ของสหรัฐอเมริกาว่า ได้กล่าวถึง ภารกิจทางการบริหารการศึกษาไว้ว่า ประกอบด้วย (1) งานด้านการสอนและปรับปรุงหลักสูตร (2) งานด้านกิจการนักเรียน (3) งานด้านการเป็นผู้นำ

ของชุมชน (4) การบริหารงานบุคคล (5) งานบริหารอาคารสถานที่ (6) งานด้านการคมนาคมและขนส่งนักเรียน (7) งานด้านโครงสร้างและองค์การ และ (8) งานด้านธุรการและการเงิน

บุญจันทร์ จันทร์เจียม (2548, 13) ให้แนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหาร เพื่อนำมาปรับใช้กับการบริหารสถานศึกษา สรุปว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ โดยการเตรียมและจัดสรรการใช้ทรัพยากรต่างๆ ให้เป็นกลุ่มงานที่สัมพันธ์กันอย่างดี โครงสร้างกลุ่มงานที่สามารถทำงานร่วมกันได้ ต้องจัดคนที่เหมาะสมกับงานแต่ละด้าน ให้ทุกตำแหน่งงานที่เตรียมไว้นั้น มีกำลังคนที่มีความสามารถพร้อม จากนั้นจึงดำเนินการสั่งการให้ดำเนินงานด้วยดีและให้มีระบบความร่วมมือที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และตลอดเวลาขณะทำงานทุกอย่างก็ต้องคอยกำกับหรือควบคุม วัตถุประสงค์ให้งานทุกด้านได้ผลมากที่สุด หน้าที่ต่างๆ เหล่านี้ ถือเป็นงานที่ผู้บริหารจะต้องจัดการภายในหน่วยงานของตน สิ่งที่ผู้บริหารต้องทำจึงอยู่ที่งานขององค์การที่จะต้องทำและคนขององค์การที่จะมาเป็นผู้ทำงานให้สำเร็จ ผู้บริหารจึงต้องมีการวางแผนและจัดสิ่งเหล่านี้ให้เป็นระเบียบ

นิคม แก้วสา (2548, 13) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษาให้เป็นเลิศคือ การบริหารสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ จะยึดเป้าหมายคือ คุณภาพการศึกษาของนักเรียน โดยมีงานวิชาการเป็นหลัก งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด ในการที่จะทำให้นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ส่วนงานอื่นเป็นงานสนับสนุนและเป็นงานเสริมให้งานวิชาการประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น

อุบล เพียรพิทักษ์ (2548, 13) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานในสถานศึกษาทุกๆ ด้าน สำหรับรูปแบบและวิธีการบริหารของสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษา จะแตกต่างกันไปตามความรู้ความสามารถ ในการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานของผู้บริหาร แต่ละภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษา

มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล (2552, 33) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการส่งเสริมช่วยเหลือกันของผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารต้องใช้เทคนิค กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์และภาวะผู้นำในการบริหารงาน ตลอดจนทรัพยากรต่างๆ ซึ่งโรงเรียนจะประสบความสำเร็จมากน้อยขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ แม้จะมีทรัพยากรอย่างเพียงพอ ทั้งคน เงิน วัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ (Man Money Material Management) แต่หากไม่มีการบริหารที่ดี และใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า ประหยัดเกิดประโยชน์มากที่สุด โรงเรียนนั้นก็จะมี

ประสบความสำเร็จ และยังอาจก่อให้เกิดปัญหาอีกหลายประการ คุณภาพและบทบาทของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับคุณภาพสถานศึกษารวมทั้งผลสะท้อนต่อผลงาน

ในสหรัฐอเมริกา วิชาบริหารการศึกษาถือว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง เช่นเดียวกับ วิชาแพทยศาสตร์หรือวิศวกรรมศาสตร์ ทั้งนี้ จะมีกฎหมายบังคับว่า ผู้ที่จะเป็นผู้บริหารการศึกษา เช่น ครูใหญ่ (Principal) ศึกษาธิการ (Superintendent) ต้องได้รับการฝึกอบรมด้านบริหารการศึกษา จึงจะได้รับใบอนุญาตให้ประกอบอาชีพ (License) ได้

สรุปได้ว่า วิชาบริหารการศึกษาเป็นกิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกัน ดำเนินการบุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมอย่างเหมาะสม และถือว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง เหมือนกับแพทย์หรือวิศวกรและมีกฎหมายบังคับว่า ต้องได้รับการฝึกอบรมด้านการบริหาร การศึกษาจึงได้รับใบอนุญาตให้ประกอบอาชีพได้

แนวคิด ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้ สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะ เป็นปัจจัย สำคัญ ที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนนวัตกรรม ประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนา คุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายและความสำคัญกับ การบริหารงานวิชาการ ดังนี้

สมศักดิ์ แก้วสม (2549, 6) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามกำหนด ไว้ในจุดหมายของการพัฒนาผู้เรียน โดยให้สอดคล้องกับธรรมชาติ ความสนใจ และความถนัดของ ผู้เรียนอย่างค่อนเนื่องและเป็นระบบเพื่อสร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้ คุณภาพตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

บุญเลี้ยง ชะวาลิสันต์ (2548, 11) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการ จัดกิจกรรมในงานวิชาการ ซึ่งเป็นภารกิจหลักให้เกิดการปรับปรุง พัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ ผู้เรียนหรือผู้รับบริการ

กุลขันธ์ พิภูลแกม (2551, 18) งานวิชาการ ถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า งานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายกว้างขวางและมีความสำคัญมากต่อสถานศึกษา จุดมุ่งหมายของงานวิชาการอยู่ที่การผลิตผู้เรียนให้มีคุณภาพ ให้มีความรู้มีจริยธรรม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ งานวิชาการจึงมีใจอยู่ที่นักเรียนอ่านออกเขียนได้เท่านั้น แต่เป็นงานที่บ่งบอกถึงความรับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมืองและความมั่นคงของประเทศชาติ

จันทรานี สงวนนาม (2551, 148) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

สุรพงษ์ สุทธิศักดิ์ (2551, 5) กล่าวว่า งานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับงาน 5 ด้าน คือ งานพัฒนาหลักสูตรการศึกษา งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ งานนิเทศการศึกษา งานพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา และงานส่งเสริมการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สันติ บุญภิรมย์ (2552, 21) กล่าวว่า งานวิชาการ คือ งานที่เกี่ยวกับหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการถ่ายทอดความรู้ไปสู่กลุ่มเป้าหมายหรือผู้เรียน การจัดสื่อเทคโนโลยีการศึกษา การวัดผลประเมินผล การประกันคุณภาพ รวมถึงการจัดบรรยากาศเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ คือ การดำเนินกิจกรรมภารกิจต่างๆ และประสบการณ์ให้กับนักเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ผลดีมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการอบรมจรรยาบรรณความประพฤติของนักเรียน เพื่อให้เป็นคนดีมีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพตามเป้าหมายในการจัดการศึกษา

ขอบข่ายของงานวิชาการ

พรชัย ภาพันธ์ (2547, 39) ได้กล่าวว่า งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา โดยมีงานอื่นๆ สนับสนุนงานวิชาการ การให้สถานศึกษาบริหารงานวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ภารกิจด้านวิชาการจึงประกอบด้วย การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การประสานความ

ร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ
หน่วยงาน และสถาบันอื่น

กมล ภู่งประเสริฐ (2547, 9-18) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการ ไว้ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา
5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา
7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่นๆ
8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

จากขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการทั้งหมดสามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้



ภาพที่ 2 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

ที่มา : กมล ภู่งประเสริฐ (2547, 17)

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551, 30) กล่าวถึง ขอบข่ายของงานวิชาการตามกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้ ครอบคลุมใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลการรับเข้าศึกษาต่อ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารเรียนรู้ (ICT) เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และแผนการศึกษาชาติ ซึ่งพอจะแบ่งได้ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ธนศ สุนทรนนท์ (2553, 11-12) ได้กล่าวไว้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษาทุกแห่ง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสนใจและสนับสนุนงานด้านวิชาการเป็นพิเศษ เนื่องจากผลสำเร็จของงานวิชาการเป็นสิ่งที่ช่วยยืนยันความสำเร็จ ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นอันดับต้นๆ และขอบข่ายงานวิชาการจะต้องเป็นการสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับบุคลากรหลายฝ่ายหลายด้านในโรงเรียน โดยเฉพาะกับครูผู้สอนทุกท่าน การที่จะต้องพัฒนาบุคลากรให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากบุคลากรทุกท่านเป็นอย่างดี อีกทั้งขอบข่ายงานที่หลายสาขา หลายด้าน เชื่อมโยงและข้องเกี่ยวกับฝ่ายงานอื่นๆ ตลอดเวลา จำเป็นที่จะต้องมีรูปแบบการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ นอกจากนี้มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษา จะพิจารณาได้ชัดเจนจากผลงานทางด้านวิชาการเป็นสำคัญ และได้สรุปไว้ว่า ขอบข่ายของงานวิชาการ โดยปกติจะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาการสอน การนิเทศการศึกษา การวัดผลประเมินผล และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ใน

ด้านต่างๆ หรือกล่าวคือ การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร และมาตรฐานของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ งานวิชาการในโรงเรียนที่จะ ทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพได้มีทั้งหมด 5 ด้าน คือ (1) งานหลักสูตรและการสอน (2) งานนิเทศ การสอน (3) งานสื่อเทคโนโลยีการสอน (4) งานวัดผลประเมินผล (5) งานห้องสมุด

พระมหาบุญเสริม ทุมมทินุโน (ทองศรี) (2554, 25) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาทุกชนิด ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพ และมาตรฐานสูงสุด เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนตามภารกิจของสถานศึกษา รวมถึงกระบวนการปฏิบัติ กิจกรรมในสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการะบวนการเรียนรู้ของครูและนักเรียนให้มี ประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม โดยผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่าย ต้อง ร่วมมือกันดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อมาตรฐานและคุณภาพทางการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกคน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานของผู้บริหาร สถานศึกษาที่เกี่ยวกับการวางแผน กำกับ ดูแล ส่งเสริม การติดตาม การประเมินผลการดำเนินงาน ต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การนิเทศติดตามผล การ วิจัยเพื่อพัฒนา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ซึ่งความสำเร็จของโรงเรียนอยู่ที่การบริหารงานวิชาการ ซึ่ง งานวิชาการมีขอบข่ายกว้าง โดยทั่วไปโรงเรียนที่จัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็น โรงเรียนของรัฐหรือ เอกชน จะมีขอบข่ายการบริหารงานที่คล้ายๆ กัน อาจมีรายละเอียดปลีกย่อยแตกต่างกัน ไปตาม ลักษณะการบริหารงานของแต่ละหน่วยงาน ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการจะครอบคลุมตั้งแต่การ วางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การบริหารหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร การดำเนินงานเกี่ยวกับการ เรียนการสอน การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การบริหารการประเมินผลการเรียน การบริหารการวิจัย และพัฒนา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วัยรุ่น หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ

ในการศึกษาถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 ผู้วิจัย ได้กำหนดกรอบของการศึกษา โดยอาศัยหลักการ เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การ ดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา สามารถกำหนดเป็นกรอบตัวแปรที่ เป็นปัจจัย ที่สัมพันธ์กับ

คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัย นำปัจจัยแวดล้อมมาศึกษา โดยอาศัยแนวคิดของ Steers and Porter (1983) ที่กล่าวถึงตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานในหน่วยงานให้สำเร็จตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ ปัจจัยแวดล้อมในการทำงาน (Work Environment) เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในหลายประการ ซึ่งตรงกับกรวิเคราะห์แนวการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานงานวิชาการของผู้วิจัย ที่พบว่า ในการดำเนินงานวิชาการตามที่กำหนดเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนประถมศึกษา จะต้องอาศัยปัจจัยแวดล้อม 5 ด้าน คือ

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน
3. ปัจจัยด้านงบประมาณ
4. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่
5. ปัจจัยด้านชุมชน

หลังจากผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถนำมาสนับสนุนปัจจัยทั้ง 5 ด้าน ดังรายละเอียดของปัจจัยแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

ปัจจัยด้านผู้บริหาร

ผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ต่อการดำเนินงานของโรงเรียน การที่ผู้บริหารจะใช้กระบวนการบริหารงาน ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้เหมาะสมความสำคัญนั้น จำเป็นต้องเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของข่ายและความสำคัญของงานที่ปฏิบัติ ซึ่งในการปฏิบัติงานวิชาการตามเกณฑ์ มาตรฐาน โรงเรียนประถมศึกษา

ศิริรานิ วสุภัทร (2551) ได้กล่าวว่า เงื่อนไขที่สำคัญของความสำเร็จของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการและสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหาร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะสามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้นั้น ต้องเป็นผู้ที่มีศักยภาพสูงโดยจะต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด ได้แก่ สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะหลัก อีกทั้งต้องสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้อย่างถาวร เพื่อให้บุคลากรมีวิถีชีวิตของการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานร่วมกัน ด้วยความรักสามัคคีอย่างกลมเกลียว ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ประกอบด้วย การร่วมคิดร่วมทำ ความผูกพันต่อสถานศึกษาและผลประโยชน์ของผู้เรียน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทั้งนี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การแสดงบทบาทหน้าที่อย่าง

สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถโน้มน้าวใจ หรือชี้แนะให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจ และตระหนักในจุดหมายของการจัดการศึกษา เกิดการรวมพลังประสานสัมพันธ์กันเพื่อพัฒนาวิชาชีพและงานวิชาการซึ่งเกี่ยวข้อง โดยตรงกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนอันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยพฤติกรรม 7 ด้าน ได้แก่

1. การอำนวยความสะดวกในการพัฒนาวิชาชีพ
2. การนิเทศและติดตามการนำหลักสูตรไปใช้
3. การสร้างความมั่นใจในกฎเกณฑ์การประเมิน
4. การใช้เทคโนโลยีและข้อมูลที่หลากหลายในการพัฒนา
5. การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพโดยการวิจัยเป็นฐาน
6. การสร้างและพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำของบุคลากร
7. การเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และเป็นผู้นำทางวิชาการ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน และบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร

บทบาท (Role) คือ ลักษณะของการกระทำซึ่งเป็นที่คาดหมายของผู้อื่นว่า บุคคลซึ่งอยู่ในบทบาทนั้นๆ จะต้องกระทำหน้าที่ทางการบริหาร (Management Functions) Henri Fayol (1923) กล่าวไว้ว่า หน้าที่ทางการบริหารมี 5 ข้อ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดการองค์การ (Organizing)
3. การสั่งการ (Commanding)
4. การประสานงาน (Coordinating)
5. การควบคุม (Controlling)

แนวคิดนี้ได้รับการยอมรับและนำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย และมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงแนวคิดตลอดมาจนได้ข้อยุติในระดับหนึ่ง โดยกำหนดหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญไว้ 4 ข้อ คือ

1. การวางแผน คือ การกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และพัฒนาแผนย่อยๆ ต่างๆ ให้สอดคล้องประสานกัน เพื่อความสำเร็จขององค์การ

2. การจัดองค์การ คือ การออกแบบโครงสร้างองค์การ และแบ่งงานออกเป็นกลุ่มงาน แบ่งความรับผิดชอบ ว่าใครทำหน้าที่อะไร จะต้องขึ้นตรงกับใคร ใครเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ

3. การนำ (Leading) คือ การเป็นผู้ทำและทำหน้าที่ในการจูงใจ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ เป็นผู้มอบหมายงาน เลือกช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และแก้ปัญหาความขัดแย้ง เพื่อให้ องค์การประสบความสำเร็จ

4. การควบคุม คือ การติดตามผลการปฏิบัติงาน และนำผลการปฏิบัติงานมา เปรียบเทียบกับแผนที่วางไว้ หากพบปัญหาที่แก้ไขเพื่อให้งานบรรลุผลตามที่วางไว้

สรุปบทบาททางการบริหาร คือ พฤติกรรมทางการบริหารที่ผู้บริหารควรกระทำ เพราะ เป็นที่คาดหวังของผู้คน ว่าบุคคลซึ่งอยู่ในบทบาทผู้บริหารจะต้องทำ ดังนั้น บทบาทของผู้บริหาร จึงจำเป็นและมีความสำคัญต่อการพัฒนาขององค์กร เพื่อให้องค์กรอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่มีการแข่งขันกันสูง รวมทั้งผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่ต้องการได้เพื่อบรรลุ เป้าหมายที่วางไว้ได้

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียน ต้องนำเอาข้อมูลทั่วไป ของโรงเรียนมาศึกษา สนับสนุน ได้แก่ องค์ประกอบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนและ องค์ประกอบของผู้บริหาร ปัจจัยระดับผู้บริหาร โรงเรียนมีความสำคัญ ในการส่งเสริมและ สนับสนุนให้ผู้บริหาร โรงเรียน จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ เนื่องจากในการจัดการศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

พฤติกรรมผู้นำ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารจะช่วยสร้าง ความผูกพันจะยกระดับคุณธรรม จริยธรรม และประเพณีของผู้นำและผู้ตามช่วยสร้างความสัมพันธ์ กับสถาบัน อันจะนำมาซึ่งความสำเร็จของการบริหารการศึกษา (Sergiovanni, 1990) ซึ่งงานวิจัยใน ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้พฤติกรรมผู้บริหารที่แสดงออกแบบมุ่งสัมพันธ์ และมุ่งงานเป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหาร แสดงออก ซึ่งความเป็นมิตรต่อผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงาน เช่น มีความเอื้อเฟื้อต่อกันแสดง ความใจกว้าง และมีความเสมอภาค ตามความหมายนี้ พฤติกรรมผู้นำจะเป็นกระบวนการของผู้นำที่ จะชักจูง หรือกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงาน โรงเรียนให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ซึ่ง ในเรื่องของ การตั้งจุดประสงค์นั้น ผู้บริหารควรตั้งเกณฑ์การประเมินไว้ และให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ทราบความคาดหวังที่ผู้บริหารมีต่อพวกเขา เกี่ยวกับความหมายของพฤติกรรมผู้นำมีผู้ให้ทัศนะไว้ จากการค้นคว้าและรวบรวมที่สำคัญ ดังนี้

ชาอุชัย อาจินสมาจาร (2547, 24) ให้ความสำคัญของพฤติกรรมผู้นำ คือ พฤติกรรม ทางด้านมิตรสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านกิจสัมพันธ์ที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งพฤติกรรมผู้นำทั้งสอง ด้านนี้ คือ ผู้นำที่มีประสิทธิผลในการบริหารงาน

สุริยน เผือกสกนธ์ (2548, 3) ให้ความสำคัญกับพฤติกรรมผู้นำ คือ คนที่เป็นผู้กำหนดทิศทางไปข้างหน้าให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม โดยอาศัยการพูด การชักนำ หรือการแสดงพฤติกรรม เพื่อให้ผู้ติดตาม มีความศรัทธาในแนวความคิดนี้ ซึ่งพฤติกรรมผู้นำควรมีลักษณะ ดังนี้ 1) มีความรู้ 2) มีความกล้าหาญ 3) มีความเด็ดขาด 4) มีความยุติธรรม 5) มีความเป็นที่เชื่อถือได้ 6) มีลักษณะ

Smith (1983, 427-452) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมผู้นำว่า คือ ผู้ที่มีผลการปฏิบัติที่แสดงออกในคุณลักษณะ ดังนี้ 1) มีความฉลาดและมีไหวพริบ 2) มีความเชื่อมั่นในตนเอง 3) มีความสามารถในการจูงใจ 4) มีความรับผิดชอบ 5) มีปฏิภาณในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ฉับไวทันท่วงที 6) มีความรู้รอบ 7) มีความรับผิดชอบและตื่นตัวอยู่เสมอ 8) มีความสุภาพเมตตากรุณา และมีความเห็นใจผู้อื่น 9) มีความซื่อสัตย์และยุติธรรม 10) มีความสามารถที่จะสอนงานผู้อื่นได้ 11) มีความศรัทธาต่องาน ต่อเพื่อนร่วมงาน และ 12) เป็นผู้มีอารมณ์ขัน

Immegart (1988, 257-259) ให้ความหมายพฤติกรรมผู้นำว่า เป็นพฤติกรรมของผู้ที่ต้องมีจุดเด่นในเรื่องของความฉลาด ความเชื่อมั่นในตนเอง และมีระดับความสามารถในการทำงานสูงกว่าคนทั่วไป

Drath & Palus (1994) กล่าวว่า ความสำคัญของพฤติกรรมผู้นำ เป็นกระบวนการสร้างความสมเหตุสมผลในการทำงานร่วมกันของบุคคลต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจ และความผูกพันให้เกิดขึ้นกับงานในหน่วยงาน

Finkelstein & Hambrick (1996) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของพฤติกรรมผู้นำเชิงกลยุทธ์ว่า หมายถึง ผู้นำหรือกลุ่มที่ผู้นำระดับสูง ที่มีความสามารถในการคาดการณ์ มีมุมมองระยะยาวและสร้างความยืดหยุ่นในห้องค์การบรรลุเป้าหมาย โดยมีขอบเขตความรับผิดชอบร่วมกัน

สรุปได้ว่า พฤติกรรมผู้นำ หมายถึง การปฏิบัติหรือการกระทำหรือการดำเนินงานของผู้นำที่มีต่อกลุ่มหรือต่อผู้ใต้บังคับบัญชา โดยใช้หลักการบริหารเพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มหรือขององค์การ หรือสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ ซึ่งพฤติกรรมทางการบริหารของผู้นำหรือผู้บริหารหน่วยงานที่ใช้ หลักการบริหารมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน

วิสัยทัศน์ผู้บริหาร

วิสัยทัศน์เป็นสิ่งสำคัญประการแรก สำหรับผู้บริหารโรงเรียนในยุคโลกาภิวัตน์ ความอยู่รอดของโรงเรียนอยู่ที่คุณภาพของผู้เรียน อนาคตของโรงเรียนจำเป็นต้องมุ่งเน้นงานวิชาการเป็นหลัก การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญ ในการแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น การสร้างทุนแห่งปัญญาเป็นแนวความคิดที่ให้ทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและกว้างขวาง การพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของประเทศ ที่จะให้ทันกระแสโลกบนพื้นฐานวัฒนธรรมไทย จะสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ทุกส่วนของสังคม

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ (2547, 3) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง จินตภาพในอนาคตที่เด่นชัด อยู่ในความคิดของบุคคลหนึ่ง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจภาพปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลง ในอนาคต จินตภาพดังกล่าว มีอิทธิพลต่อการสร้างแรงบันดาลใจให้บุคคลนั้น มุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลที่ได้วางไว้ ส่งผลให้บุคคลนั้นดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมาย มีการวางแผนและไม่ย่อท้อต่อความล้มเหลว ด้วยความหวังเสมอว่าจินตภาพนั้นจะเป็นจริง

Berlin (1996) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหารหรือผู้นำ เป็นภูมิปัญญาเชิงปฏิบัติ (Practical Wisdom) หรือความมีเหตุผลในเชิงปฏิบัติ (Practical Reason) การมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียน ที่เป็นมืออาชีพจะต้องมีความรู้ความสามารถในการคาดคะเน การเปลี่ยนแปลงของสังคม ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ (TechnoVision) ผลการวิจัยของ Kouzes & Posner (1987) พบว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหารในองค์กรมีแหล่งที่มาจาก 3 ประการ ดังนี้

1. มาจากนโยบายหรือข้อเรียกร้องขององค์กรระดับเหนือขึ้นไป
2. มาจากสภาพปัญหาและสิ่งแวดล้อมทางสังคม
3. มาจากการสร้างวิสัยทัศน์จากองค์กร

Nutt & Backoff (1996) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ที่ดี ผู้นำองค์กรและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมกันสร้างขึ้นมา สามารถพัฒนาองค์กรไปสู่อนาคตที่ดี ในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันเพื่อค้นหาคำตอบในเรื่องต่อไปนี้

1. อะไรคือความสำเร็จและความล้มเหลวขององค์กรในอดีต มันเกิดจากอะไร อะไรคือค่านิยมร่วมขององค์กร อะไรคือภูมิปัญญาที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ
2. วิเคราะห์สถานภาพปัจจุบันขององค์กร อะไรคือภารกิจหลัก สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมหรือไม่ องค์กรประสบความสำเร็จในการปฏิบัติการมากน้อยเพียงใด อะไรคือจุดด้อย จุดเด่นขององค์กร
3. องค์กรมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนภารกิจหลักในปัจจุบันหรือไม่ ทิศทางและเป้าหมายในระยะยาวขององค์กรเป็นอย่างไร อะไรคือภูมิปัญญาใหม่ที่จะช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จในปัจจุบันและอนาคต เราช่วยกันเสริมสร้างอย่างไร

จากข้อความข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง ภาพอนาคตที่องค์กรหรือหน่วยงานต้องการให้บรรลุวัตถุประสงค์สำเร็จตามแผนงานที่องค์กรได้ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งเป็นเป้าหมายที่บุคลากรในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ความคิดขึ้นมา และเป็นความคิดที่สามารถพัฒนาต่อไปได้ในอนาคต

จากงานวิจัยข้างต้น ที่ศึกษาพบถึงปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ของผู้บริหาร โรงเรียน ยังมีงานวิจัยที่กล่าวถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพ โรงเรียนประถมศึกษา โดยวัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ปัญหาปัจจัยด้านผู้บริหาร และระบบการบริหาร เป็นปัจจัยที่ส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะเรื่องความสัมพันธ์ของผู้บริหารกับบุคคลอื่น ซึ่งน่าจะเป็นเรื่องของการติดต่อสื่อสารกับบุคคลในหน่วยงาน และนอกหน่วยงาน ที่จะทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างราบรื่น ส่วนในเรื่องกระบวนการบริหาร ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการใช้และพัฒนาหลักสูตร การนิเทศการเรียน การสอน ตลอดจนการติดตามและประเมินผล

ปัจจัยด้านครูผู้สอน

ครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ ในการดำเนินการสอนเพราะเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการให้การศึกษา ผลการเรียนการสอนจะดีมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับตัวผู้สอนเป็นสำคัญ เพื่อจะก่อให้เกิดผลดีแก่นักเรียน

คุณภาพการสอนของครู

เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ บทบาทของครูนั้นมีความสำคัญที่จะผลักดันให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ขึ้นอย่างต่อเนื่อง ครูจำเป็นต้องเตรียมการสอนและกำหนดเป้าหมายของการสอนสร้างองค์ความรู้ใหม่ กระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น คุณภาพการสอนของครู หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการสอนของครูที่ผสมผสานด้วยปัจจัยต่างๆ ทำให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของการสอนที่กำหนดไว้แบ่งออกเป็น 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ลักษณะของครู 2) วิธีการสอน 3) สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน 4) อุปกรณ์การเรียนการสอน 5) การวัดผล ประเมินผล และ 6) เจตคติต่อการสอนของนักเรียน

สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2550, 39-46) ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ประกอบด้วย

มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา ซึ่งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้ ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรฐานความรู้ มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้ ดังต่อไปนี้

1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู
2. การพัฒนาหลักสูตร

3. การจัดการเรียนรู้
4. จิตวิทยาสำหรับครู
5. การวัดและประเมินผลการศึกษา
6. การบริหารจัดการในห้องเรียน
7. การวิจัยทางการศึกษา
8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
9. ความเป็นครู

(จ) มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้

1. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
2. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรฐานความรู้ มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบริหารการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้ ดังต่อไปนี้

1. หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา
2. นโยบายและการวางแผนการศึกษา
3. การบริหารด้านวิชาการ
4. การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่
5. การบริหารงานบุคคล
6. การบริหารจัดการนักเรียน
7. การประกันคุณภาพการศึกษา
8. การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ
9. การบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน
10. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

(ข) มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

1. มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือ
2. มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอนและต้องมีประสบการณ์ในตำแหน่งหัวหน้าหมวด หรือหัวหน้าสาย หรือหัวหน้างาน หรือตำแหน่งบริหารอื่นๆ ในสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน
3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
10. ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์
11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

สิ่งที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชิดชูสรรเสริญแก่ผู้รับบริการและสังคม อันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพและแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ
2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก สรรเสริญ ชื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ
3. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่ โดยเสมอหน้า ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการต้องให้บริการด้วยความจริงใจ และเสมอภาคโดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

5. จรรยาบรรณต่อสังคมผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สำนักงานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555, 24-26) ได้กล่าวถึง สมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการสังเคราะห์ สามารถสรุปได้ว่าสมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผนกำหนดเป้าหมายติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง

1.2 การบริการที่ดี หมายถึง ความตั้งใจและความเต็มใจในการให้บริการและการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

1.3 การพัฒนาตนเอง หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน

1.4 การทำงานเป็นทีม หมายถึง การให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาทการเป็นผู้นำหรือผู้ตาม ได้อย่างเหมาะสม ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อสร้างและดำรงสัมพันธภาพของสมาชิกตลอดจนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

1.5 จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

2. สมรรถนะประจำสายงาน ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ

2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบจัดการเรียนรู้ที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีและการวัดประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2.2 การพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิตสุขภาพกายและสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชาการดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน

2.4 การวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจแยกประเด็น เป็นส่วนย่อยรวบรวมประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบ และนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ห้วงค์กรหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

2.5 ภาวะผู้นำครู หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การประสานความร่วมมือสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

สิรวรรณ เพิ่มพูล (2550, 3) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง และมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยตรง จึงจำเป็นต้องเน้นที่ตัวครูและวิธีการสอน ครูจำเป็นต้องสอนให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อความเข้าใจอันถ่องแท้ของนักเรียน

สรุปได้ว่า ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู ให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนนั้น ประกอบด้วย การมีทักษะการสอนความเข้าใจในหลักสูตร และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีศักยภาพในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผลตามสภาพจริง และความสามารถในการปกครองชั้นเรียน

Feigenbaum (1992) กล่าวว่า คุณภาพการสอน หมายถึง กระบวนการจัดการ การสอนสนองตอบความต้องการ ตามสภาพการหรือความรู้สึกรู้สึกของผู้เรียนเน้นความพึงพอใจ และมีการตรวจสอบควบคุมคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

Nightingale & O'Neil (1994) อธิบายความหมายของคุณภาพการสอนไว้ 5 ประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. คุณภาพ หมายถึง การมีมาตรฐานสูง (High Standards)
2. ลักษณะที่ประสบความสำเร็จ เสียหายน้อยที่สุด (Zero Defects) ได้รับสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมเป็นอันดับแรก
3. ลักษณะที่เหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (Stated Purpose)
4. คุณค่าที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการกระทำเหมาะสมกับงบประมาณที่จ่ายลงไป (Value For Money)
5. สิ่งที่สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น (Transformative)

สรุปได้ว่า ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียน มีคุณลักษณะของครูที่ดีทั้งด้านคุณลักษณะในการปฏิบัติงานและคุณสมบัติส่วนตัว มีคุณธรรมและจริยธรรมพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนความรู้และคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณครู

ความพึงพอใจในการทำงานของครู

บุคลากรในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ที่จะช่วยให้การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน ได้ดำเนินการไปเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา (2547, 7) กล่าวไว้ว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการสร้างการนำไปใช้และการประเมินผลการเรียนการสอน ทำทางบุคลิกภาพครูมีความสำคัญทั้งทางบวกและทางลบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

Molsbee (1997) พบว่า เมื่อนักเรียนเข้าใจว่า ครูเป็นบุคลากรที่สามารถควบคุมการเรียนรู้ บทเรียนและการใช้สื่อที่เหมาะสม นักเรียนจะรู้สึกพอใจและเข้าร่วมในกิจกรรมนั้นๆ อย่างเต็มที่

Welsh (1999) ได้ทำการศึกษา เสนอคิดว่า บุคลากรที่มีการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบสม่ำเสมอ การมีมนุษยสัมพันธ์ การเข้ารับการศึกษาอบรม รวมทั้งการปฐมนิเทศและการปัจฉิมนิเทศ ล้วนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลและคุณภาพของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของครูจึงควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของเด็ก จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาการสอน เนื้อหาวิชา ในหลักสูตรเทคโนโลยีและสื่อการสอน วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลักและวิธีการประเมินผล ซึ่งแสดงปรากฏได้ เช่น สามารถวางแผนการเรียนการสอนในแต่ละจุดประสงค์ของ

บทเรียนได้อย่างเหมาะสมกับวัย และความสามารถของเด็กที่จะสอน ทั้งในแง่การจัดแบ่งเนื้อหาสาระที่จะสอน การหาและการใช้อุปกรณ์การสอน การจัดรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอน และการกำหนดวิธีการประเมินผลอย่างถูกต้อง

2. มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของไทย และหลักสูตรการประถมศึกษาฉบับปัจจุบัน เช่น สามารถใช้หลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น คู่มือครู และแผนการสอนกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ ประกอบการเตรียมแผนการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามความมุ่งหมายที่หลักสูตรวางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีและมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การดำเนินการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งแสดงให้เห็นปรากฏได้ เช่น สามารถใช้เทคนิควิธีได้หลายๆ แบบ ในการสอนนักเรียนแต่ละจุดประสงค์ได้ สามารถปรับเปลี่ยนวิธีสอนเพื่อเร้าให้นักเรียน สนใจบทเรียนอยู่ตลอดเวลาได้ สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสามารถนำผลมาปรับปรุง การเรียนการสอนได้ เป็นต้น

4. มีทักษะในการนำเข้าสู่บทเรียน ทักษะในการใช้กระดานดำ ทักษะในการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน ทักษะในการตั้งคำถาม ทักษะในการใช้ท่าทางสื่อความหมาย และทักษะในการสรุปบทเรียน

5. มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะของการเป็นผู้นำที่ดี รู้วิธีการปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเอง ให้ดี และวิธีการสร้าง มนุษยสัมพันธ์ที่ดี เช่น ทำตนเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย ให้ความเป็นกันเองกับเด็กทุกคนอย่างทั่วถึง และตัดสินใจต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกคนในห้องเรียนอย่างเสมอภาค และยุติธรรม

6. มีความรู้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น จัดโต๊ะเรียนของนักเรียนให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมกับกิจกรรมได้ จัดวางอุปกรณ์การสอนทั้งที่ใช้มานานแล้วและกำลังใช้ในปัจจุบันให้อยู่ในที่ที่เหมาะสมได้ ส่งเสริมให้นักเรียนร่วมมือในการจัดป้ายนิเทศในด้านต่างๆ หรือจัดนิทรรศการได้อย่างเหมาะสมกับบทเรียน เรื่องราวหรือสภาพการณ์ จัดหาแหล่งความรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

7. มีความรู้และเทคนิควิธีในการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน เช่น ให้แรงเสริม ลงโทษชี้แจงเหตุผล หรือปล่อยให้นักเรียนได้ประสบการณ์ตรงจากผลการกระทำ ของตนเองได้อย่างเหมาะสม ตามควรแก่กรณี ซึ่งเหมาะกับลักษณะนิสัยของนักเรียนแต่ละคน และเหมาะสมกับสภาพที่เกิดขึ้น

อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่า ปัญหาทางด้านวิชาการที่เกิดจากปัจจัยครูผู้สอนก็ยังพบอยู่ เช่น งานวิจัยของ สนิท เหมเจ้าสุลิทธิ (2547, 117) ที่พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ขาดความรู้ในด้านการ

วิเคราะห์ข้อสอบ และยังไม่ยอมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน ปัญหางานวิชาการของโรงเรียนที่พบมากที่สุด คือ เรื่องครูผู้สอนไม่ใช้สื่อ

จะเห็นได้ว่า ในการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพการบริหารงานวิชาการนั้น จำเป็นต้องอาศัยครูเป็นตัวจักรสำคัญ ที่จะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปด้วยดีจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมตัวครูให้พร้อมทุกๆ ด้าน

ปัจจัยด้านงบประมาณ

ความหมายของการบริหารงานงบประมาณ มีผู้วิจัยให้ความหมายของการบริหารงานงบประมาณไว้ ดังนี้

จันทนา แห่งตระกูล (2548, 29) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณเป็นการวางแผนการบริหารของรัฐ แสดงกิจกรรม หรือโครงการที่หน่วยงานรับผิดชอบ เป็นการกะประมาณค่าใช้จ่ายและที่มาของรายได้เพื่อการใช้จ่ายนั้นๆ เป็นการมีระยะเวลาที่แน่นอน เรียกว่า งบประมาณ

บัณฑิต แสงกล้า (2548, 1) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งของงานธุรการ ซึ่งผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหาร ต้องมีการวางแผนการใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นปัจจัยตัวหนึ่ง ที่จะส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพัฒนาขึ้น

ชญญา พงษ์ชัย (2554, 35) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณ คือ บัญชีหรือจำนวนเงินที่รวมกำหนดรายรับรายจ่ายหรือแผนการคลังของชาติ ประกอบด้วย การเก็บภาษีอากร การกู้ยืมและการใช้จ่ายของรัฐ

Wildavsky (1984) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณ คือ แผนเบ็ดเสร็จ ซึ่งแสดงออกมาอยู่ในรูปตัวเงิน แสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะเวลาหนึ่ง แผนนี้จะรวมถึงการกะประมาณบริการ กิจกรรม โครงการและค่าใช้จ่ายตลอดจนทรัพยากรที่จะเป็นในการสนับสนุน

การจัดการด้านงบประมาณและการเงิน มีแนวทางสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจการบริหาร โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงบประมาณ (Budgeting Entity) และหน่วยบริหารการเงิน (Financial Entity) ให้สถานศึกษาเป็นหน่วยบริหารการเงินที่สามารถกำหนดความต้องการงบประมาณของตนเอง โดยจัดทำงบประมาณผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมีอิสระในการจัดการทรัพย์สิน และหารายได้เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้มุ่งเน้นให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการช่วยระดมทรัพยากรและการลงทุนจากแหล่งต่างๆ โดยมีระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การใช้ทรัพยากรเพื่อความโปร่งใส และความรับผิดชอบ ดังนั้น งานงบประมาณและการเงิน จึงเป็นไปในลักษณะต้องให้ความสำคัญอิสระ คล่องตัว ซึ่งเป็นไปตามแนวทางกระจายอำนาจการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ควบคู่กับระบบการตรวจสอบเพื่อความโปร่งใส และ

ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ภายใต้การบริหารจัดการทรัพยากรที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งกำหนดแนวทางหลายประการ เช่น จัดสรรงบประมาณรวมเป็นก้อน มุ่งที่แผนงานและผลงาน กำหนดมาตรฐานการจัดการทางการเงิน โดยให้มีการคำนวณต้นทุนกิจกรรม การบริหารสินทรัพย์ เป็นต้น การจัดทำระบบบัญชีตามเกณฑ์พึงรับพึงจ่าย และจัดให้มีระบบการตรวจสอบ เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว มีขั้นตอนที่ไม่ต้องผ่านการกลั่นกรองหลายขั้นตอนเกินความจำเป็น ทั้งนี้ การตัดสินใจทางงบประมาณและทางการเงิน จะอยู่ในระดับสถานศึกษามากที่สุด

ขอบข่ายงานบริหารงบประมาณ

1. งานการเงิน – บัญชี
2. งานพัสดุครุภัณฑ์
3. งานสารบรรณ การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์
4. งานแผนงานและสารสนเทศ
5. งานควบคุมภายใน

สรุปได้ว่า การบริหารงานงบประมาณ เป็นงานที่โรงเรียนจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นการบริหารหน่วยงานต่างๆ อย่างทั่วถึงของโรงเรียน โดยมีการจัดทำแผนประจำปีในการใช้งบประมาณจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการจัดการศึกษาอย่างเพียงพอ ให้สามารถดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการ มีการวางแผนเกี่ยวกับตัวเงินต่างๆ ได้แก่ การกะประมาณบริการ กิจกรรม โครงการที่มาของรายได้เพื่อใช้จ่าย รวมถึงสังคม ชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วม

เงินเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการบริหารงานของโรงเรียนปัจจัยหนึ่ง ในการบริหารการเงิน หรืองบประมาณของโรงเรียน ต้องอยู่บนพื้นฐานของระเบียบ และแนวปฏิบัติว่าด้วยระเบียบการเงินให้ถูกต้องและใช้เงินที่มีอยู่ให้เหมาะสม ตลอดจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน เงินงบประมาณที่โรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป ได้รับจากเงินบริจาค เงินบำรุงการศึกษา เงินงบประมาณแผ่นดิน โดยเฉพาะเงินงบประมาณแผ่นดิน จะมีงบอยู่ในจำนวนจำกัดมาก ซึ่งโรงเรียนไม่สามารถได้รับงบประมาณในจำนวนที่ต้องการ โรงเรียนจำเป็นต้องใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการปรับวิธีต่างๆ ในการบริหารโรงเรียน จนสามารถบรรลุความมุ่งหมาย ของการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ได้อย่างประหยัดและเกิดผลดี สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2538, 21) ได้แบ่งเงินที่ใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา ออกเป็น 2 ประเภท คือ เงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินนอกงบประมาณแผ่นดิน

เงินงบประมาณแผ่นดิน หมายถึง จำนวนของเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันได้ตามระยะเวลา หรือวัตถุประสงค์ภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งจำแนกเป็นงบกลางและหมวดรายจ่ายอื่นๆ อีก 7 หมวด ได้แก่ หมวดเงินเดือน และค่าจ้างประจำ หมวดค่าจ้างชั่วคราว

หมวดค่าตอบแทนใช้สอย และวัสดุ หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง หมวดเงินอุดหนุน และหมวดรายจ่ายอื่นๆ

เงินนอกงบประมาณ หมายถึง เงินที่ขังอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการที่นอกเหนือจากงบประมาณรายจ่าย เงินรายได้แผ่นดิน เงินเบิกเกินงบคืน เงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน เงินนอกงบประมาณนี้ มีกฎหมาย และระเบียบปฏิบัติต่างๆ รองรับเพื่อให้สามารถใช้ในการกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนตามวัตถุประสงค์ของเงินแต่ละประเภท โดยไม่ต้องนำส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดิน เงินนอกงบประมาณของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน คือ เงินบำรุงการศึกษา เงินบริจาค ที่มีวัตถุประสงค์แน่นอน เงินลูกเสือ เงินยุวกาชาด เงินเนตรนารี เงินโครงการอาหารกลางวัน

ในการดำเนินงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษานั้น ตั้งแต่การสร้างและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการเรียนการสอน จะเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนจากงบประมาณ ในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ในการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน ปัจจัยด้านงบประมาณก็เป็นปัจจัยตัวหนึ่ง ที่จะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก แต่ปัญหาที่งานวิชาการของโรงเรียนดำเนินการอย่างไม่ได้ผลดีส่วนหนึ่งมาจากขาดงบประมาณ สนับสนุน

ปัจจัยด้านอาคารสถานที่

อาคารสถานที่ที่เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐาน ประกอบไปด้วย อาคารที่ใช้ทำการเรียนการสอน อาคารประกอบอื่นๆ รวมทั้งบริเวณโรงเรียน และสิ่งแวดล้อมที่ดี ย่อมจะส่งผลให้นักเรียนมีความเจริญงอกงามทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคมอย่างมาก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536, 503) ได้แบ่งอาคารสถานที่ ในส่วนของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดไว้ 3 ประเภท คือ

1. อาคารเรียน ซึ่งรวมถึงห้องเรียน และห้องพิเศษต่างๆ เช่น ห้องสมุด ห้องพักรู ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องพัสดุ ห้องสื่อ ฯลฯ
2. อาคารประกอบ หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ เช่น อาคารอเนกประสงค์ โรงฝึกงาน ห้องส้วม เรือนเพาะชำ รั้ว ฯลฯ
3. บริเวณโรงเรียน เช่น สนาม ถนน ที่พักผ่อนหย่อนใจ

การใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์ใช้สอยให้มากที่สุด ต่อการเรียนการสอนภายในโรงเรียน และกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนรอบบริเวณโรงเรียน มีแนวปฏิบัติ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536, 91)

1. วางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
2. กำหนดการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ให้ความรู้ในเรื่องการใช้อาคารสถานที่แก่ครู นักเรียน และชุมชน
4. จัดทำแผนผังของอาคารแสดงการใช้ประโยชน์ของห้องต่างๆ
5. จัดให้มีเอกสารแนะนำการให้บริการด้านอาคารสถานที่แก่ชุมชน
6. พิจารณาการใช้อาคารสถานที่ของชุมชน โดยคำนึงถึงระเบียบการใช้ อาคารสถานที่

ของทางราชการ

ความสำคัญของการบริหารงานอาคารสถานที่

การบริหารงานอาคารสถานที่ มีความสำคัญ โดยสรุปดังต่อไปนี้

1. เป็นการบริหารงานที่ให้ความสะดวกแก่การดำเนินงานหลักของโรงเรียน คืองานวิชาการ
2. เป็นการบริหารงานที่ส่งเสริมให้การดำเนินงานด้านต่างๆ ของโรงเรียนเป็นไปโดยสะดวก และมีประสิทธิภาพ
3. เป็นการบริหารงาน เพื่อเตรียมพร้อมที่จะรองรับความคิดและความเปลี่ยนแปลงทางการจัดการศึกษา เช่น การเพิ่ม หรือลดของจำนวนนักเรียน หรือความเปลี่ยนแปลงของชุมชน
4. เป็นการบริหารงานที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความพร้อมและพอใจในการประกอบกิจกรรมการเรียน
5. เป็นการบริหารงานที่มีส่วนเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของบุคลากรให้พร้อมที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่นอกจากความสำคัญโดยสรุปทั้ง 5 ประการแล้ว ท่านจะเห็นความสำคัญของการบริหารงานอาคารสถานที่ได้จากการศึกษาประโยชน์ของอาคารสถานที่ ดังต่อไปนี้

อาคารสถานที่นั้น ควรได้รับการบำรุงรักษาหรือเปลี่ยนแปลงสภาพทั่วไปของอาคาร เพื่อยกระดับของเดิมที่มีอยู่แล้วให้ได้มาตรฐานที่ต้องการ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศให้สดชื่น โดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่
2. ตกแต่งอาคารเรียนให้สวยงาม สะอาด เหมาะสม แก่สภาพของสถานศึกษา
3. ตรวจสอบ และสำรวจสภาพของอาคารสถานที่ และอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรงอยู่เสมอ
4. ดำเนินการซ่อมแซมที่ชำรุดทรุดโทรม ความพร้อมในอาคารสถานที่ดังกล่าว ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะเป็นหนทางสร้างเสริม และสนับสนุน ให้เด็กได้พัฒนาตนเอง ให้มีความรู้ก้าวหน้าทันต่อวิทยาการใหม่ๆ ได้ต่อไป สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญมาก

จากการที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมหลายอย่างช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ มีความเจริญงอกงามในด้านต่างๆ

ทรศนีย์ วรหัชคำ (2554, 86) กล่าวว่า ความพร้อมและความพอเพียงของอาคารสถานที่ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ทั้งในส่วนที่เป็นอาคารที่ใช้ทำการเรียนการสอน อาคารประกอบอื่นๆ รวมทั้งบริเวณ โรงเรียน และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ดังนั้นเมื่อมีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ การดำเนินงาน ด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดแหล่งเรียนรู้ และการจัดนิเทศ การเรียนการสอน ซึ่งเป็นคุณภาพงานวิชาการก็จะดำเนินงานได้อย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้เด็กมีความสุขที่จะเรียนรู้ ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และทางสังคม

Ballantine (1993) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์ต่อระบบของโรงเรียน และกรมวิชาการ การกำหนดรายละเอียดของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนก่อนประถมศึกษามีความสำคัญต่อเด็ก เนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว ดังนั้น การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของการเรียนรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 จึงจำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ให้สอดคล้องกับสภาพและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการพัฒนาเด็ก การจัดสภาพแวดล้อมจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความสะอาด ความปลอดภัย
2. ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
3. ความสะดวกในการทำกิจกรรม
4. ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม สนามเด็กเล่น
5. ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อ และเครื่องเล่น
6. บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์ต่างๆ

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนมีหลักสำคัญในการจัด คือ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของตัวเองให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข ซึ่งอาจจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

1. พื้นที่อำนวยความสะดวกสำหรับเด็กและครู
 - 1.1 ที่แสดงผลงานของเด็ก อาจจัดเป็นแผ่นป้ายหรือที่แขวนผลงาน
 - 1.2 ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็กอาจจัดทำเป็นกล่องหรือจัดใส่แฟ้มรายบุคคล

1.3 ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก อาจทำเป็นช่องตามจำนวนเด็ก

1.4 ที่เก็บเครื่องใช้ของครู เช่น อุปกรณ์การสอนของส่วนตัวครู

1.5 ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

2. พื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมและการเคลื่อนไหวต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ที่เด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

3. พื้นที่จัดมุมประสบการณ์หรือมุมเล่น สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกลูกอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะที่สำคัญจะต้องมีของเล่น วัสดุอุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นในมุมประสบการณ์อย่างเสรีมักถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมที่

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2547, 123) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมขององค์การหมายถึง ปัจจัยต่างๆ ที่อยู่ล้อมรอบองค์การ และสามารถส่งผลกระทบต่อการทำงานและการเข้าถึงทรัพยากรที่หายาก ได้แก่ วัตถุดิบ คนงานที่มีความเชี่ยวชาญ ข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการปรับปรุงเทคโนโลยี การสนับสนุนจากลูกค้าที่มีส่วนร่วม สถาบันการเงินและคู่แข่ง เป็นต้น

ศิริกาญจน์ จันทร์เรือง (2548, 19) ได้กล่าวถึง การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอนไว้ว่า บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนและผู้สอนมีความรู้สึกสบายและยอมรับซึ่งกันและกัน ทั้งผู้เรียนและผู้สอนสามารถจะร่วมแสดงความคิดเห็นซึ่งจะมีผลทำให้มีความรู้สึกเชื่อมั่นไม่ใช่อะไรที่น่าเบื่อหน่ายหรือตลกขบขัน ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สาคร สุขศรีวงศ์ (2550, 69) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมภายใน คือ ปัจจัยต่างๆ ที่อยู่ในองค์การและสามารถควบคุมได้ คือ ระบบงาน ผู้มีส่วนได้เสียในองค์กร สิ่งอำนวยความสะดวก และวัฒนธรรมองค์กร

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ การสร้างอาคารสถานที่ตลอดจนการจัดห้องเรียนต้องมีความเป็นระเบียบอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม และเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย โดยการจัดต้องมีสภาพขึ้นอยู่กับความโปร่งใส และความเหมาะสมของห้องเรียน วัสดุที่ใช้และความสามารถในการจัดของผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งการจัดการสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน เช่น สนาม สภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ สวนหย่อม สนามกีฬา เครื่องเล่นสนาม ที่พักผ่อน ควรจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด มีความเหมาะสมทั้งที่ตั้งของโรงเรียน ตลอดถึงการปลูกต้นไม้ดอกไม้

ระดับ เพื่อเป็นการเพิ่มความร่มรื่น สวยงาม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในโรงเรียน ทั้งด้านการระดมความคิด การก่อสร้าง การตกแต่ง ตลอดจนการบำรุงรักษา เพื่อให้เป็นศูนย์ร่วมมือร่วมใจของของสมาชิกในสถานศึกษา เป็นการสร้างความอบอุ่นด้วยบรรยากาศที่เสริมสร้างการเรียนรู้ทางวิชาการ การฝึกฝนอบรมจิตใจด้วยสภาพแวดล้อมที่ค้ำชูมิได้ ผลผลิตที่ค้ำชูคือนักเรียนที่มีคุณภาพ

การจัดอาคารสถานที่ เพื่อให้เหมาะสมกับการดำเนินงานวิชาการนั้น ผู้บริหารระดับสูงเห็นความสำคัญ จึงได้กำหนดบัญญัติ 10 ประการ ของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539, 15) ของโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน หรือโรงเรียนในอุดมคตินั้น ในข้อที่ 3 กล่าวไว้ว่า “เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อม มีแผนผังเต็มรูปแบบ มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ ตลอดจนสนามกีฬาครบครัน โดยให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น”

ปัจจัยด้านชุมชน

การจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ผู้ปกครองควรจะต้องเข้ามามีส่วนในความสำคัญต่อการศึกษาของบุตรหลานของตนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพราะผู้ปกครองจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบทางการเรียนของเด็กในปกครอง ผู้ปกครองนั้นเป็นบุคคลที่จะได้รับผลการเล่าเรียนของเด็กถึงแม้จะไม่มีควมรับผิดชอบในกิจการของโรงเรียนเต็มทีก็ตาม แต่ผลของการศึกษาของนักเรียน ก็จะไปอยู่กับผู้ปกครองเพราะฉะนั้นผู้ปกครองจึงเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียนในขั้นสุดท้าย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปกครองจะต้องเข้ามามีบทบาทต่อการศึกษาของเด็กให้มากขึ้น กิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนจึงจำเป็นต้องอาศัยความคิดเห็น ความร่วมมือ และการให้การสนับสนุนจากผู้ปกครองมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การบริหารงานของผู้บริหาร และการจัดกิจกรรมของครูบรรลุเป้าหมายทางการศึกษามากยิ่งขึ้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (2545-2549) ระบุความสำคัญของการมีส่วนร่วมไว้ คือ ให้มีความสำคัญกับขบวนการจัดทำแผนซึ่งประชาชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม เรียนรู้ และกำหนดชีวิตตน มีการเคลื่อนไหว ร่วมติดตามการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องมากกว่าการมุ่งให้ได้สาระที่สำเร็จรูปตายตัว

หากพิจารณาจากแนวคำเนิการตามเกณฑ์มาตรฐานงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานั้น มุ่งหวังให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนด้วยสาเหตุที่โรงเรียนควรใช้แหล่งทรัพยากรของท้องถิ่นในการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งมุ่งถึงผลทางการศึกษา หรือการเรียนการสอนก็คือ สิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น นอกจากจะได้มาในรูปแบบการเงิน วัสดุ สิ่งของ แรงงาน หรือ สิ่งอื่นในเชิงวัตถุแล้ว สิ่งต่างๆ ในท้องถิ่นยังอาจเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กในโรงเรียนได้เป็นอย่างดีด้วย เช่น การใช้

บุคคลในฐานะวิทยากร ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิในฐานะผู้มีประสบการณ์และความชำนาญสูง การศึกษาลักษณะ และสภาพภูมิศาสตร์ซึ่งอาจเป็นบทเรียนโดยตรง การใช้โรงงาน สถานที่ และการประกอบกิจการต่างๆ ในท้องถิ่นซึ่งอาจใช้ได้ทั้งให้เป็นบทเรียนโดยตรง หรืออาจจัดให้เป็นส่วนเสริมประสบการณ์ ในการเรียนรู้ และสภาพชีวิตจริงในสังคมของเด็กสิ่งเหล่านี้ถ้าโรงเรียนรู้จักใช้อย่างเหมาะสม ปรับให้สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียนและให้สอดคล้องกับประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก ย่อมจะเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ศุภกิจ โสพส (2548, 33-36) กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้ดังนี้

การจัดการศึกษาของไทยในอดีตที่ผ่านมา ภาครัฐมีบทบาทและหน้าที่เบ็ดเสร็จทุกขั้นตอน จะเป็นผู้กำหนดทิศทางและเป้าหมายของโรงเรียนตามนโยบายของส่วนกลาง ซึ่งสั่งการตามลำดับชั้น ทำให้การจัดการศึกษาทั่วประเทศมีเนื้อหาและหลักสูตรที่เหมือนกัน โดยมีได้คำนึงถึงความแตกต่างของชุมชน ท้องถิ่น ชุมชนในท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษาดังที่กล่าวมานี้ ได้ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีการปฏิรูปการศึกษาใน 4 ด้าน คือ การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน และการปฏิรูประบบการบริหารจัดการ ซึ่งในส่วนแนวคิดของการปฏิรูประบบบริหารจัดการประกอบด้วย

1. คำนึงความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้กับผู้ที่ใกล้ชิดผู้เรียนมากที่สุด คือ โรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน รวมทั้งกระจายอำนาจการตัดสินใจที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การกำหนดเกณฑ์แห่งความสำเร็จ การประเมินผล การตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษาลงสู่โรงเรียนสถานศึกษาและชุมชน

2. การกระจายอำนาจ การบริหารจัดการ จากส่วนกลางไปสู่สำนักงานพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมระดับจังหวัด สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับเขตและสำนักงานพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมระดับอำเภอ ให้มากขึ้น โดยมีเป้าหมาย คือ ทำเป็นองค์การระดับการจัดทำนโยบาย ลดขั้นตอนการทำงานและกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้น้อยลง สนับสนุนให้มีการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบให้มากขึ้นในระดับปฏิบัติ และให้ท้องถิ่นมีบทบาทมีอิสระในการตัดสินใจมากขึ้น

3. จัดระบบองค์การกำกับดูแลการจัดการศึกษาเข้าด้วยกัน โดยให้มีนักบริหารระดับจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแลภาพรวม โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ศสว.จ. ซึ่งจะต้องมีการ

รับรองประกอบให้ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน นักธุรกิจ นักวิชาการ จากสถาบันการศึกษาระดับสูงเข้าร่วม ส่วนหน่วยงานส่วนกลาง จะมีภารกิจส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการและงบประมาณ

4. กำหนดให้มีมาตรฐานด้านกฎหมาย เช่น พระราชบัญญัติการศึกษา มีมติคณะรัฐมนตรีในการจัดการศึกษาขึ้นมา ใช้บังคับให้หน่วยงานที่รับผิดชอบถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน เป็นธรรมเนียมทางการศึกษาที่กำหนดขึ้นตอน วิธีการ มาตรการ ตลอดจนภารกิจ รับผิดชอบไว้ในกฎหมายนั้นๆ ซึ่งจะกำหนดให้มีกรรมวิธีการว่าด้วยการปฏิรูป และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา กำหนดให้มีการตั้งกรรมการสถานศึกษา กำหนดให้มีเป้าหมาย หลักการทางการศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้มีการรายงานความก้าวหน้าทางการศึกษาต่อองค์การประชาชนเพื่อให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาของชาติโดยทั่วหน้ากัน

5. ปรับปรุงพระราชบัญญัติงบประมาณ ให้สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายที่แท้จริงทางการศึกษา เพื่อขยายงบประมาณทางการศึกษาให้มีอัตราส่วนเพิ่มพูนขึ้น ปรับเปลี่ยนระบบการจัดสรรงบประมาณ ให้จัดสรรตรงไปยังจังหวัดและสถานศึกษาด้วยระบบเงินอุดหนุนตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่มีกระบวนการจัดทำ และผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาแล้ว

6. ปรับสถานภาพของคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษา ให้เป็นองค์กรคณะบุคคลที่มีการตั้งและกำหนดบทบาทครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน ผู้นำชุมชน นักธุรกิจ และองค์กรชุมชน ทั้งนี้ ภาระกรรมการจะมาจากฝ่ายผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน ซึ่งสมาชิกในคณะกรรมการจะเลือกขึ้นเป็นประธานอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี ผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นเลขานุการ คณะกรรมการนี้จะมีบทบาทรับผิดชอบ ในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน การอนุมัติหลักสูตรการประเมินผลการเรียน การประเมินครู ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน งบประมาณค่าใช้จ่ายของสถานศึกษา แสวงหาทรัพยากรและงบประมาณเพิ่มเติม ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการประเมินผู้บริหารสถานศึกษา และการดำเนินการอื่นๆ ตามระบบการปรับปรุง และตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษา คณะกรรมการสภาที่ปรึกษานี้จะได้รับการฝึกอบรม เพื่อให้เข้าใจบทบาทและหน้าที่ และความรับผิดชอบจากศูนย์การอบรมก่อนเข้ารับหน้าที่ และจะได้รับเบี้ยประชุม และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นจากงบประมาณที่สถานศึกษาจัดตั้งไว้

การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นแนวความคิดที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทางด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม และด้านการศึกษา รวมทั้งด้านอื่นๆ ทั้งในระบบนานาชาติ ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และระดับชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนมิใช่ของใหม่แต่เป็นเรื่องที่ยุบายปฏิบัติกันมาหลายทศวรรษแล้ว จาก

การศึกษา ค้นคว้าสามารถสรุปแนวคิดเกี่ยวกับการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

สุวิชา วิริยมานุวงศ์ (2554) การมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชน ในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ที่ทำให้สถานศึกษากับชุมชน มีส่วนร่วมมากขึ้น ประกอบด้วย วิธีการดำเนินงาน 4 ประการ คือ 1) การนำโรงเรียนสู่ชุมชน โดยสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ให้ความสำคัญ อนุเคราะห์และความร่วมมือจัดกิจกรรมตาม ที่ชุมชนต้องการหรือร้องขอ เป็นวิทยากรให้ชุมชน เป็นคณะกรรมการ เป็นที่ปรึกษาของชุมชนหรือหน่วยงานในชุมชน 2) การสร้างความศรัทธาของผู้บริหารและครู โดยผู้บริหารและครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบ มีความจริงใจในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ครูมีความตั้งใจและจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 3) การนำชุมชนเข้าสู่โรงเรียน โดยสถานศึกษาให้ชุมชนเข้าร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 4) การให้บริการชุมชน โดยสถานศึกษาให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ชุมชน ให้ชุมชนใช้สถานที่ของโรงเรียนในการทำกิจกรรม ให้ชุมชนใช้บริการอาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรม

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่น เป็นการประสานความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและประชาชนโดยรวม เพราะการทำงานใดๆ หากทุกฝ่าย ทุกหน่วยงานมีความสามัคคีเป็นอย่างดี ย่อมทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการทำงานนั้นๆ ส่งผลให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ

ในปัจจุบัน หน่วยงานในระดับนโยบายของรัฐ ได้ให้ความสำคัญกับชุมชนมากขึ้น เห็นได้จากบัญญัติ 10 ประการ ของโรงเรียนในอุดมคติ เน้นให้องค์กร หรือบุคคลในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน บัญญัติด้านชุมชน จึงนับเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะพัฒนางานวิชาการได้

คุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ความสามารถตามหลักการและเป้าหมายการจัดการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ประมวลในการศึกษา ตามแนวเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศติดตามผล ด้านการวิจัยการเรียนรู้

การบริหารหลักสูตร

หลักสูตรถือว่าเป็นหัวใจในการบริหารงานของโรงเรียน เพราะงานวิชาการต้องดำเนินการตามแนวของหลักสูตร การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน จะสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น คุ้ได้จาก การเปรียบเทียบกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. ความหมายของหลักสูตร

ดำเนิน ธรรมไชย ได้สรุปไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง การกำหนดสาระความรู้และมวล ปรสบการณั้ทั้งหลายที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันและตามแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้กับผู้อื่น ทำให้เกิดความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่สมบูรณ์ เป็นพลเมืองที่ดีของ สังคม

กาญจนา คณารักษ์ (2548, 44) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง โครงการ หรือแผนหรือข้อกำหนดอันประกอบด้วยหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง กิจกรรมและวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความสามารถและ ปรสบการณั้ โดยส่งเสริมให้เอกกั้ตบุคคลไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนเอง

ชูศรี สุวรรณโชติ (2549, 48) กล่าวว่า หลักสูตร คือ มวล ปรสบการณั้ทุกชนิดที่ครู สร้างสรรค์ให้ผู้เรียน เพื่อให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียน รู้มีการพัฒนาตนเองและจะต้องเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้างเนื้อหาของรายวิชา

Doll (1996) ได้นิยามหลักสูตรสถานศึกษาว่า หลักสูตรสถานศึกษา คือ ปรสบการณั้ทั้งหมดที่ผู้เรียนได้รับการดูแลจากสถานศึกษา หรือหลักสูตร คือ การมีส่วนร่วมใน การปฏิบัติของผู้เรียน จากการดูแลของสถานศึกษา

ดังนั้นสรุปได้ว่า หลักสูตร คือ เอกสาร แผนแม่บทของครูผู้สอนที่ใช้เป็นแนวทางใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริม จัดปรสบการณั้เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ มีความคิด มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามเป้าหมาย ในการจัดการศึกษาของชาติ

2. ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรมีความสำคัญในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพราะผู้บริหาร จะต้องใช้หลักสูตรเป็นตัวกำหนดคน โยบายของโรงเรียน ทิศทางการบริหารงานวิชาการเพื่อให้ สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เช่น บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และ สอดคล้องกับความต้องการ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนและสนองความต้องการของ ชุมชน

กมล ภูประเสริฐ (2547, 21) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นหลักในการคิดกิจกรรมการเรียน การสอน เพื่อให้บรรลุถึงความประสงค์ ความต้องการหรือเป้าหมายของการจัดการศึกษา และบอก ถึงคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาในแต่ละระดับช่วงชั้น การศึกษาภาคบังคับ การศึกษาขั้น พื้นฐาน ถือเป็นความคาดหวังของสังคม ไทยที่ต้องการผลการจัดการศึกษาที่คุณภาพเกิดขึ้นแก่ ผู้เรียน

3. กระบวนการบริหารหลักสูตร

จากแนวคิดต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นได้ว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ และความรู้ที่โรงเรียนได้จัดไว้ในแผนการเรียนต่างๆ เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับต่างๆ ให้มี ประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของแผนการศึกษาที่กำหนดไว้ อีกประการหนึ่งของหลักสูตรมี ความสำคัญ ต่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน โดยมุ่งให้ นักเรียน เป็นศูนย์กลางให้คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น รวมถึงเป็นคนเก่ง คนดี อยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุข ตลอดจนสามารถพัฒนาสังคมที่ตนเป็นสมาชิกให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้บริหาร ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน จะเกิดประสิทธิภาพขึ้นได้นั้น จำเป็นจะต้องทำความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในการ บริหาร หลักสูตร

กมล ภูประเสริฐ (2547, 32-36) ได้กล่าวถึง ภารกิจในการบริหารหลักสูตรไว้ ดังนี้

3.1 การรวบรวมเอกสารและวัสดุต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรให้สมบูรณ์และเพียงพอ ต่อการดำเนินงานด้านหลักสูตร เอกสารดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเข้าใจให้ บุคลากรในสถานศึกษา และให้แนวทางในการดำเนินงาน เช่น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เอกสารประกอบหลักสูตร เอกสารปฏิรูปการศึกษา เอกสารการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เอกสาร โครงการ หน่วยงานเรียนรู้ การจัดทำหน่วยงานเรียนรู้ เป็นต้น

3.2 การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับชุมชนหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงาน ภาคเอกชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญๆ ได้แก่ ประวัติความ เป็นมา สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมท้องถิ่นแห่งเรียนรู้ในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น จุดเด่น สภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น

3.3 การทำความเข้าใจหลักสูตรและภารกิจที่จะต้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับหลักสูตร การทำความเข้าใจ สถานศึกษาสามารถทำความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรให้แก่คณะบุคลากรและ บุคคลในชุมชนโดยวิธีการต่างๆ เช่น การประชุมชี้แจง การส่งบุคลากรไปรับฟังจากการประชุมที่ จัดขึ้น โดยหน่วยงานต่างๆ

3.4 การจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น สถานศึกษาคควรร่วมกับชุมชนในการคิด ร่วมกันทำ จึงจะทำให้สาระของหลักสูตรสะท้อนสภาพปัญหาและความต้องการ ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหาสาระของหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน สาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับชุมชน

3.5 การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา โดยครอบคลุมถึง มาตรฐานช่วงชั้น มาตรฐานรายปี/รายภาค สาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค เวลาเรียน หน่วยกิต คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.6 การชี้แจงและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชนในท้องถิ่นทราบถึงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งอาจดำเนินการ โดยการจัดทำเอกสาร การประชุมชี้แจง การประชุมเชิงปฏิบัติการซึ่งอาจดำเนินการ ตั้งแต่การจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา จนถึงการเตรียมการใช้หลักสูตร

3.7 การเตรียมการใช้หลักสูตร จะช่วยให้สถานศึกษามีความรู้ทั้งในด้านบุคลากร สถานที่ อาคาร วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งบุคคลในชุมชนที่จะร่วมดำเนินการซึ่งจะช่วยลดอุปสรรคขัดข้องในการใช้หลักสูตร ในการเตรียมการใช้หลักสูตร ควรคำนึงถึง บุคลากร อาคารสถานที่ และ วัสดุ อุปกรณ์

3.8 การวางแผนทางการติดตามกำกับการใช้หลักสูตร เพื่อให้งานนั้นๆ สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ตามช่วงเวลาที่เหมาะสม หลักสูตรเป็นแผนอย่างหนึ่ง คือ แผนพัฒนาผู้เรียน การกำกับติดตามจึงกำกับติดตามตามแผน ซึ่งกำหนดแนวปฏิบัติ ระยะเวลา เกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติ การใช้หลักสูตรมีองค์ประกอบหลายอย่างที่จะทำให้มีประสิทธิภาพ ในระยะแรกปัญหามักจะเกิดขึ้นทุกขั้นตอนการแก้ปัญหาจึงเป็นหน้าที่ของผู้ปฏิบัติ และฝ่ายบริหารร่วมกัน

3.9 การวางแผนทางการประเมินการใช้หลักสูตร ซึ่งจะต้องประเมินทั้งตัวหลักสูตรประเมินแผน ประเมินการดำเนินการตามหลักสูตรและผลการใช้หลักสูตร ซึ่งทั้งสามมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพราะการประเมินทำให้ทราบว่าแผนที่วางไว้ชัดเจนหรือไม่ การเตรียมการดีหรือไม่มีความยุ่งยากอย่างไร ผลการใช้หลักสูตรบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้รายปี/รายภาคหรือไม่

การที่จะนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผลดีตามจุดมุ่งหมายต้องมีความเข้าใจตามหลักการ มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรเข้าใจตรงกัน และคอยดูแลการใช้หลักสูตรให้ถูกต้อง

การจัดการเรียนการสอน

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีแนวคิดตลอดจนข้อเสนอแนวทางเทคนิคการสอนหลายประการ จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาอยู่ที่การจัดการเรียนการสอนให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการและการดำเนินการเรียนการสอนจะเป็นไปด้วยดี ก็คือ การวางแผนการบริหารงานด้วยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะครูอาจารย์ซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ ซึ่งมีผู้เสนอแนวคิดในการเปลี่ยนแปลงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้หลายประการดังต่อไปนี้

1.1 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 22 ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตัวเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด และมาตรา 24 กำหนดว่าการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการ ดังนี้

1.1.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.1.2 ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ปัญหา

1.1.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำเป็น คิดเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

1.1.4 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ ได้ สักส่วนสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และก่านิยมที่พึงประสงค์ในทุกวิชา

1.1.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้

1.1.6 จัดการเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ ประสานความร่วมมือ เพื่อร่วมการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

1.2 แนวคิดในการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางปัญญา โดยนายแพทย์ประเวศ วะสี

1.2.1 เกิดความรู้ ที่รู้ความจริง

1.2.2 เกิดปัญญาที่เชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ได้

1.2.3 เกิดจิตสำนึก จากความเข้าใจในตัวเองที่สัมพันธ์กับสรรพสิ่งทั้งหลาย

1.3 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนการสอน ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- 1.3.1 สอดคล้องกับความถนัดความสนใจและความต้องการของผู้เรียน
- 1.3.2 ส่งเสริมความสามารถในกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 1.3.3 ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 1.3.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นกระบวนการคิด ปฏิบัติจริง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

1.3.5 ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันทั้งผู้เรียน ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง

1.4 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สิริวารรณ เพิ่มพูล (2550, 26) ให้ความเห็นว่า แนวการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องศึกษาและมีความเข้าใจถึงโครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการอย่างแท้จริง แนวการจัดการกิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการลงมือปฏิบัติจริง เรียนรู้จากการค้นคว้าและสืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง และครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำอย่างใกล้ชิด และการสอนทุกครั้งครูผู้สอนต้องสอดแทรกด้านคุณธรรม จริยธรรมอันพึงประสงค์ควบคู่กันไปด้วย

เสาวลักษณ์ กมลศิลป์ (2552, 41) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญของสถานศึกษา เป็นการนำหลักสูตรมาใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาไปตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร และครูในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปได้ว่า การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเป็นภารกิจหลักในงานวิชาการที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ เต็มตามศักยภาพ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเป็นการ จัดกิจกรรมและส่งเสริมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพบรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

2. ขอบข่ายการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดการและการดำเนินการเรียนการสอนจะเป็นไปด้วยดี ก็คือ การวางแผน การบริหารงานด้วยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะครูอาจารย์ซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญ ที่จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2546, 34-35) ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานไว้ ดังนี้

2.1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะแผนการเรียนการสอนจะต้องสอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจและตามความสามารถ แผนการสอนนั้นผู้บริหารต้องเอาใจใส่ เพราะเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องกำหนด โดยการยึดหลักสูตรเป็นหลักโดยการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา ชั้นที่สอน เวลาที่สอน เวลาที่ใช้สอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดผลประเมินผล ข้อเสนอแนะโดยการวางแผนล่วงหน้า ผู้สอนต้องยึดแผนการสอนเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้น เพื่อประสิทธิภาพของการสอนผู้บริหารควรเอาใจใส่ในเรื่องการจัดทำแผนการสอน แผนการเรียนรู้ของครูแต่ละคนแต่ละวิชา

2.2 ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้อง กับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ผีกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่างๆ ให้สมดุลกันการปลูกฝัง คุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักการจัดการศึกษา

2.3 จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่างๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น การนิเทศเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน

2.4 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมสำหรับบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียน

ในงานการเรียนการสอน ได้มีนักการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา กล่าวไว้มากมายที่น่าสนใจ ดังนี้

ผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือ มุ่งเน้นภารกิจหลักในการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรู้คู่คุณธรรม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจึงควรจะต้องมีความรู้ มีความเข้าใจและสามารถบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ อีกทั้งจะต้องพัฒนาตนเองให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของโลกในยุคข้อมูลข่าวสารและจะต้องเป็นผู้นำครู บุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้เรียน ผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนให้เข้าใจและตระหนักในความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะสำเร็จได้ก็ด้วยความเอาใจใส่ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างจริงจัง โดยต้องเริ่มจากการเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารจัดการเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้อื่นๆ กับการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจให้กับครูผู้สอน ทั้งนี้ เพราะการมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญของผู้เรียน จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้ โดยที่ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ลงมือทำ แนะนำครูผู้สอน โดยการสร้างความตระหนัก ในความสำคัญของการปฏิรูปการเรียนรู้อื่นๆ ร่วมกันวางแผนปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนด้วยการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกัน

กำหนดเป้าหมาย คุณภาพของผู้เรียนกำหนดมาตรฐานคุณภาพ มีการวางแผนบริหารจัดการให้มีการกำหนดระบบงาน สร้างกลไกความรับผิดชอบที่ชัดเจนมีการปรึกษาหารือ เพื่อให้บุคลากรทุกคนเห็นพ้องต้องกันแล้วจึงมอบหมายงานตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของแต่ละคน ขณะเดียวกันก็ร่วมกันคิดกลวิธีหรือกลยุทธ์ เพื่อหาทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียน เช่น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากสถานศึกษาอื่นจากผู้นำชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูผู้สอน และดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดระบบการประเมินผลอย่างครบวงจร พร้อมทั้งวางแผนการกำกับ ติดตามประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนี้ การปฏิรูปการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญก็ย่อมจะสัมฤทธิ์ผล ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ริเริ่มและเป็นผู้นำทางวิชาการอย่างมีคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การที่จะเป็นผู้นำที่มีศักยภาพเช่นนี้ได้ผู้บริหารจะต้องมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง พัฒนาคู และผู้เรียน ให้ได้พัฒนาไปตามศักยภาพอย่างมีคุณภาพ

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการในลักษณะต่างๆ ซึ่งทุกฝ่ายต้องศึกษาทำความเข้าใจ เพื่อที่จะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียนให้มากที่สุด โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน คือ ตัวป้อน ตัวกระบวนการ และผลผลิต ลักษณะของกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในปัจจุบัน เช่น การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เครือข่ายเสมือนจริง นอกจากนี้สื่อการเรียนการสอน ยังมีส่วนสำคัญที่จะเสริมการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สื่อที่เป็นนวัตกรรม การสอนใหม่ๆ เช่น บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอนโดยเฉพาะ สื่อด้านเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์

ดังนั้น พอสรุปได้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนที่ดีนั้น ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องส่งเสริมให้คณะครูและนักเรียนร่วมกันดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ส่วนครูเป็นผู้กำกับหรือผู้ดำเนินการ โดยใช้แผนการสอน คู่มือครู และสื่อการเรียนต่างๆ เป็นแนวทาง และเป็นเครื่องมือ

การวัดผลประเมินผล

การวัดผลประเมินผล เป็นกระบวนการที่สำคัญกระบวนการหนึ่งของการจัดการศึกษาที่ทำให้ทราบถึงการจัดการเรียนการสอนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนวิชานั้นๆ หรือไม่เพียงใด โดยทั่วไปแล้วครูสามารถวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนได้หลายวิธี เช่น การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม และพิจารณาผลการปฏิบัติงานของนักเรียน ซึ่งแสดงถึงความสามารถของผู้เรียน การวัดผลประเมินผลจะต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้ครูได้มีโอกาสรปรับปรุงการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น

ในการวัดผลประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2545, 24) ได้สรุปว่า การวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนรวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

ไพศาล หวังพานิช (2548, 13-14) ให้ความหมายของการวัดผล หมายถึง กระบวนการซึ่งให้ได้มาซึ่งตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะ หรือคุณภาพสิ่งที่จะวัด โดยใช้เครื่องมือวัดที่มีประสิทธิภาพเพื่อหารายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่จะวัดว่าปริมาณเท่าไร ส่วนการประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่า ตีราคาตัดสินวินิจฉัย และสรุปเพื่อพิจารณาหาความเหมาะสม หรือหาคุณค่าของลักษณะและพฤติกรรม และใช้พิจารณาประกอบสิ่งที่ได้มาจากการวัดอย่างมีหลักเกณฑ์และคุณธรรม

ไพศาล หวังพานิช (2548, 36) เสนอแนะหน้าที่ผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการวัดผล การศึกษาของนักเรียน ดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผล เช่น ประเภทของแบบทดสอบ ระยะเวลาในการทดสอบ การเตรียมแบบฟอร์ม รายงานผลการเรียนต่อผู้ปกครอง
2. จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่จำเป็นในการสอบ เช่น กระดาษไข หมึกพิมพ์ กระดาษอัดสำเนา ตลอดจนเจ้าหน้าที่ในการนั้น
3. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการออกข้อสอบ
4. จัดตารางสอบ กำหนดครู เวลาที่ใช้ในการสอบ
5. แนะนำให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้สอบ และผู้ควบคุมให้ปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน
6. เมื่อสอบเสร็จควรประเมินผลการสอบที่ผ่านไป จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาทางแก้ไขในโอกาสต่อไป

นันทวรรณ ถูทรัพย์ (2549, 12) สรุปว่า การวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งปริมาณหรือตัวเลขให้ตรงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ การวัดผลทางการศึกษาก็เป็นกระบวนการที่พยายามระบุลักษณะในตัวบุคคล หรือสิ่งของตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้เช่นกัน โดยประกอบด้วยมาตรการวัด เครื่องมือ และหน่วยการวัด ส่วนการประเมินผลรวบรวมข้อมูลให้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจระหว่างการกระทำกับวัตถุประสงค์ หรือการตัดสินใจ คุณค่าที่วัดได้

หน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษา

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผล เช่น
 - 1.1 ประเภทของข้อสอบหรือเครื่องมืออื่นๆ เช่น การสัมภาษณ์ การเขียน การให้ท่อง ความรู้
 - 1.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ ปีหนึ่งจะจัดกี่ครั้ง เก็บคะแนนหรือไม่ เก็บเท่าไร
 - 1.3 มาตรฐานอันพึงยึดถือในการสอบ หรือการวัดผล
 - 1.4 เตรียมแบบฟอร์มสำหรับรายงานผลการสอบต่อผู้ปกครอง
2. จัดทำเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบ เช่น หมึกพิมพ์ กระดาษอัดสำเนา กระดาษไข ตลอดจนเจ้าหน้าที่เพื่อการนั้น
3. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างข้อสอบ ควรมีโอกาสศึกษา ดิชมข้อสอบที่ครูออก
4. จัดตารางสอบ กำหนดผู้ดูแลและระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ
5. ต้องให้ครูทราบถึงระเบียบของข้อสอบ ผู้ควบคุมการสอบ เพื่อให้ปฏิบัติเป็นไปในแนวเดียวกัน
6. เมื่อสอบเสร็จผู้บริหารควรจะได้ทำการประเมินเพื่อวิเคราะห์ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนต่อไป

การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด เป็นไปตามวัตถุประสงค์และสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ การประเมินผลที่ดีจะต้องดำเนินเป็นสามระยะ คือ การประเมินผลก่อนดำเนินการประเมินระหว่างดำเนินการ และประเมินเมื่อสิ้นสุด ระยะเวลาดำเนินงาน ผู้บริหารควรมีบทบาทหน้าที่ในการประเมินผลงานวิชาการ ดังนี้

1. การประเมินผลงานของนักเรียน มีแนวปฏิบัติ ดังนี้
 - 1.1 จัดให้ครูมีเครื่องมือที่จะใช้ในการประเมินผลงานทุกชนิดทั้งประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และปลายภาคหรือปลายปี ทั้งนี้เพื่อให้ครูมีความสะดวกในการประเมินนักเรียน
 - 1.2 จัดให้มีเอกสารประเมินผลการเรียนให้ครบถ้วน ดำเนินการให้ถูกต้องการระเบียบ และเป็นปัจจุบัน

1.3 ส่งเสริมให้ครูประเมินผลการเรียนของนักเรียนสม่ำเสมอ และมุ่งที่จะประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นสำคัญ

1.4 รับฟังปัญหาในการประเมินผลการเรียนเพื่อจะได้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และให้การนิเทศในลักษณะต่างๆ

1.5 จัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ที่จะใช้ได้ดีในการสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียน

1.6 ส่งเสริมให้มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ในอันที่จะให้ทางบ้านทราบผลการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมกันในการพัฒนาเด็ก

1.7 ประเมินผลความก้าวหน้าทางวิชาการของโรงเรียน นำผลมาเปรียบเทียบกับผลการประเมินปีก่อน เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นตลอดเวลา

2. การประเมินผลโครงการของโรงเรียน มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

2.1 เป็นผู้ริเริ่มและส่งเสริมการจัดทำโครงการวิชาการของโรงเรียน

2.2 พิจารณาและประเมินความสำคัญของโครงการร่วมกับครู

2.3 ติดตามและช่วยเหลือการดำเนินการตามโครงการ

2.4 ให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานโครงการ

2.5 เป็นผู้ประเมินหรือแต่งตั้งคณะทำงานประเมินผลโครงการ

2.6 เป็นผู้ตรวจสอบและตัดสินใจในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน หรือจัดทำโครงการต่อเนื่อง

2.7 เผยแพร่ผลที่ได้จากโครงการ

3. การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

3.1 สังเกตพฤติกรรมการสอนของครู

3.2 ตรวจสอบการสอนตามแผนการสอนย่อย

3.3 ตรวจสอบบันทึกการสอน

3.4 ตรวจสอบการปฏิบัติงานของครู โดยวิธีการต่างๆ เช่น สังเกตความก้าวหน้าของเด็ก ตรวจสอบจากผลงานของเด็ก

3.5 รับฟังข้อมูลจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู

3.6 ตั้งกรรมการทดสอบนักเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้

3.7 จัดประชุมประเมินผลงานครู

3.8 สรุปผลจากการประเมินการทำงาน โครงการวิชาการที่ได้รับมอบหมาย

3.9 ทำการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียน

ดังนั้นสรุปได้ว่า การวัดผลประเมินผล คือ กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายของโรงเรียนด้านการวัดผลประเมินผล เช่น ระเบียบการวัดผล ประเมินผล การจัดทำเครื่องมือวัดผลในแต่ละประเภทตามลักษณะของจุดประสงค์การเรียนรู้ การปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือ การดำเนินการวัดผลประเมินผล การตัดสินผลการเรียน การรายงานผล การจัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินผลและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำผลการประเมินมาพัฒนา ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การส่งเสริมการพัฒนาการวัดผลและประเมินผล การวัดผลมีผู้ให้นิยามไว้ดังนี้

Ebel (1972) ได้ให้ความหมายของ การวัดผล หมายถึง กระบวนการในการกำหนดจำนวนให้แก่แต่ละสมาชิกที่อยู่ในกลุ่มสิ่งของหรือบุคคลที่ต้องการวัด เพื่อบ่งชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของคุณลักษณะที่จะวัดของสิ่งของหรือของบุคคลนั้นๆ

Ebel and Frisbie (1986) กล่าวว่า การวัดผลเป็นการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะของสิ่งที่วัดโดยอาศัยกฎเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

Kerlinger (1986) กล่าวว่า การวัดผลเป็นการกำหนดจำนวนให้กับวัตถุหรือเหตุการณ์ตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ โดยคำว่าจำนวน (Numerals) นี้หมายถึงสัญลักษณ์ที่เป็นตัวเลข เช่น 1, 2, 3, 4 เป็นต้น ซึ่งที่แท้จริงตัวเลขเหล่านี้ไม่ได้มีความหมายเชิงปริมาณหรือคุณภาพในตัวมันเองแต่อย่างใด จะมีความหมายก็ต่อเมื่อได้กำหนดกฎเกณฑ์ (Rule) ขึ้น เช่น เพศชายให้เป็นตัวเลข 1 เพศหญิงให้เป็นเลข 2 หรือกำหนดปริมาณมากที่สุดเป็น 5 มากให้เป็น 4 ปานกลางให้เป็น 3 น้อยให้เป็น 2 น้อยที่สุดให้เป็น 1 เป็นต้น

Sax (1989) กล่าวว่า การวัดผลเป็นกระบวนการกำหนดตัวเลขให้กับคุณสมบัติหรือคุณลักษณะของบุคคล วัตถุ หรือเหตุการณ์ ตามแบบแผนหรือกฎที่กำหนดขึ้น

Wiersma and Jurs (1990) กล่าวว่า การวัดผลคือการกำหนดจำนวนให้กับวัตถุหรือเหตุการณ์ตามกฎที่ทำให้ตัวเลขมีความหมายเชิงปริมาณ

การวัดผล (Measurement) หมายถึง กระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุ สิ่งของหรือบุคคลตามความมุ่งหมาย และเปรียบเทียบลักษณะของความแตกต่าง ที่ปรากฏในสิ่งที่จะวัดนั้นๆ เช่น การวัดความสามารถทางสมองต่างๆ การวัดคุณสมบัติทางกายภาพ เช่น น้ำหนัก ขนาดของวัตถุ ผลที่ได้จากการวัดจะเป็นจำนวนตัวเลข เช่น ค.ช. ใก่ ได้คะแนนสอบวิชาคณิตศาสตร์ 65 คะแนน เป็นการวัดในเชิงปริมาณ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549, 217-218)

การประเมินผล (Evaluation) เป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่า ความจริง และการกระทำบางที่ขึ้นอยู่กับการวัดเพียงอย่างเดียว เช่น คะแนนสอบ แต่โดยทั่วไปจะเป็นการรวม

การวัดหลายๆ ทางโดยอาศัยข้อมูลหรือรายละเอียดจากการสังเกต การตรวจสอบผลงาน การสัมภาษณ์ หรือการทดสอบประกอบการพิจารณา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549, 217–218)

การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่จะชี้บ่งคุณค่าหรือประสิทธิภาพของงาน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ในปัจจุบันยอมรับว่าการประเมินผลนำไปสู่การปรับปรุงในทุกด้าน ซึ่งเป็นแนวความคิดที่เข้ามาทดแทนความเข้าใจผิดที่ว่า การประเมินเป็นการจับผิด แนวคิดใหม่ดังกล่าวทำให้การประเมินผลโครงการเป็นที่ยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะในการบริหารโครงการ ทั้งนี้ เพราะการประเมินผลโครงการเป็นระบบย่อยระบบหนึ่งของการวางแผนและการบริหารโครงการ ไม่ว่าจะ เป็นโครงการทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง หรือโครงการทางการศึกษาก็ตาม จะบังเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดจำเป็นต้องอาศัยการประเมินโครงการที่เป็นระบบ (การจัดการเชิงยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549, 217 – 218)

สรุปได้ว่า การส่งเสริมการพัฒนาการวัดผลและประเมินผล เป็นกระบวนการที่มุ่งหาคำตอบและตรวจสอบความก้าวหน้าการพัฒนาการของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์จากการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษาเพียงใด และเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา และบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

การนิเทศติดตามผล

การจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ฉะนั้น ครูในฐานะผู้สอนต้องส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ การเรียนรู้เกิดจากการวางแผนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ครูผู้สอนต้องได้รับการนิเทศความรู้ต่างๆ ให้ทันสมัยและพอเหมาะกับวัยของนักเรียนนั้นๆ

1. ความหมายของการนิเทศการศึกษา

หลังจาก การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาในปี 2542 ที่กำหนดให้ มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดให้ สถานศึกษามีมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาแล้วมีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานกำหนดหรือปรับปรุงมาตรฐานให้สูงขึ้น พร้อมทั้งจะรับการประเมินภายในและภายนอกการนิเทศการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ความหมายของการนิเทศการศึกษาที่ควรจะเป็นในยุคใหม่หลังการประกาศใช้ พระราชบัญญัติการศึกษา 2542 การนิเทศการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพครูในการจัดการเรียนการสอนให้เด็กและ

เยาวชนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาที่สอดคล้องไว้หลายท่าน

สุนันทา เทพพิทักษ์ (2548) การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีหน้าที่โดยตรง ร่วมมือกันดำเนินงานพัฒนาการศึกษาในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ เพื่อมุ่งให้ครูได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นลักษณะที่เป็นการประสานประโยชน์ช่วยให้ครูมีความสุขในการทำงานและเป็นการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพครู ซึ่งจะส่งผลสัมฤทธิ์ไปยังผู้เรียนโดยตรง ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 3 (2549, 53) การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ให้การนิเทศ โดยการใช้เหตุผลและปัญญา ในการพัฒนาการจัดประสบการณ์ กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนแนวทางการปรับปรุงการปฏิบัติงาน ได้ถูกต้องมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ธำรงค์ ชื่นนิรันดร์ (2550, 22) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้ความรู้ ติดตามผลการดำเนินงานของครู เพื่อจะพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้เกิดผลต่อคุณภาพทางการศึกษาสูงสุด ตามที่พึงประสงค์

จากความหมายของการนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินการใดๆ ของคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ให้ความรู้แก่ครูผู้สอนจนทำให้เกิดความรู้ และมีทักษะ ทำให้ครูมีความพึงพอใจ และมีกำลังใจ ที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการดำเนินงานใดๆ ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานใดๆ ของสถานศึกษา และของบุคลากรให้สูงขึ้นและรักษาไว้จนส่งผลให้สถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของผู้รับประโยชน์จากสถานศึกษาทุกฝ่าย

ดังนั้นการนิเทศ หมายถึง เป็นกระบวนการร่วมมือกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ในการพัฒนางานในการศึกษาโดยมีเป้าหมายสูงสุดคือการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

หลักการนิเทศการศึกษา

การนิเทศศึกษามุ่งความสำคัญที่การพัฒนาครู และมีแนวทางส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้และทักษะการสอนการนิเทศการศึกษาจึงครอบคลุมภาระงาน ทั้งด้านการบริหารงานหลักสูตรและงานการสอน งานมนุษยสัมพันธ์ งานด้านการจัดการ และบทบาทผู้นำ

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549, 242-243) ได้สรุปหลักการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้ คือ

1. การนิเทศต้องมีความถูกต้องตามหลักวิชา คือ
 - 1.1 มีนโยบาย จุดมุ่งหมายและแนวทางในการปฏิบัติการนิเทศที่แน่นอนชัดเจน
 - 1.2 เป็นไปตามกฎเกณฑ์ และสภาพปัญหาหรือความเป็นจริงในเรื่องนั้นๆ

1.3 มีวิวัฒนาการทางด้านเนื้อหาสาระ เครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ ตลอดจนกลวิธี
ในการนิเทศ

1.4 มีการนิเทศติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

2. การนิเทศเป็นการช่วยกระตุ้น ประสานงาน และแนะนำให้เกิดความเจริญงอกงามแก่
ผู้สอนและผู้เรียนมากกว่าจับผิด

2.1 มีการฝึกอบรมด้านวิชาชีพ เพื่อครูจะได้เข้าใจหลักการสอนทั่วไป

2.2 พัฒนาเทคนิคการสอนให้มีประสิทธิภาพ

2.3 ฝึกทักษะและประสบการณ์ในการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน

2.4 พัฒนาเจตคติในการเรียนการสอนให้อยู่ในเกณฑ์ดี

2.5 ปรับปรุงเอกสารและแผนการสอน

3. การนิเทศตั้งอยู่บนรากฐานประชาธิปไตย ได้แก่

3.1 ผู้นิเทศคือผู้นำทางวิชาการ ไม่ใช่ใช้อำนาจ

3.2 ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

3.3 ผู้รับการนิเทศมีอิสระที่จะคิดริเริ่มและมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติงาน

3.4 ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

4. การนิเทศเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

4.1 มีขั้นตอนการนิเทศตามลำดับ

4.2 มีการรวบรวมข้อมูลและสรุปผลนำมาใช้ในการนิเทศ

4.3 มีการประมวลผลและติดตามผล

การนิเทศการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นมีความหมายดังต่อไปนี้ คือ

1. เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้รับการนิเทศ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีขวัญกำลังใจและมีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามมาตรฐานการศึกษาของ โรงเรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้นอยู่เสมอ

2. เป็นกิจกรรมที่ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและรองรับด้วยข้อมูลสารสนเทศ

3. เป็นกิจกรรมที่อยู่ในบรรยากาศของความร่วมมือร่วมใจเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างผู้
นิเทศและผู้รับการนิเทศ

4. เป็นกิจกรรมที่เคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้รับการนิเทศ

5. เป็นกิจกรรมที่ดึงศักยภาพของผู้รับการนิเทศมาใช้ และให้การยกย่อง

6. เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้รับการนิเทศพัฒนาตนเองให้อยู่ในระดับมาตรฐานวิชาชีพ
หรือระดับคุณภาพครูของคุรุสภาสูงขึ้น และรักษาไว้ได้

สมชาย มิตรมูลพิทักษ์ (2552, 2) ได้กล่าวถึง การนิเทศการศึกษาไว้ว่า หากนำความหมายของการนิเทศ และหลักการนิเทศดั้งเดิมมาผสมผสานกับแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษา แนวคิดที่เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวคิดมาตรฐานวิชาชีพครู และระดับคุณภาพครู/ผู้บริหารสถานศึกษา หลักการนิเทศในยุคใหม่ที่ควรจะเป็นคือ

1. การนิเทศการศึกษาต้องเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน ใช้ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ
2. การนิเทศการศึกษา มุ่งให้ครูรู้จักวิธี คิดค้นการทำงานด้วยตนเองมีความสามารถในการนำตนเอง และสามารถตัดสินใจปัญหาของตนเองได้
3. การนิเทศการศึกษา ควรเป็นการแสวงหาความสามารถพิเศษ ของแต่ละบุคคลแล้วเปิดโอกาสให้แสดงออก และพัฒนาความสามารถเหล่านั้นอย่างเต็มที่
4. การนิเทศที่ดีจะต้องสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ช่วยและสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันและต้องทำให้ครูรู้สึกว่าจะช่วยให้เขาพบวิธีที่ดีกว่า ในการทำงาน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์
5. การนิเทศการศึกษาควรเป็นไปอย่างง่ายๆ ไม่มีพิธีรีตอง

ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

ในการนิเทศศึกษานั้นจำเป็นที่จะต้องทราบถึงจุดมุ่งหมาย เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการนิเทศให้เป็นที่ไปตามจุดหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้เช่น

ธีรรัตน์ กิจจาร์ักษ์ (2548, 261) ได้กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการนิเทศศึกษาดังต่อไปนี้

1. เพื่อช่วยให้ ครูค้นหาและรู้จักวิธีการทำงานด้วยตนเอง
2. เพื่อช่วยให้ครูผู้รู้จักแยกแยะวิเคราะห์ปัญหาของตนเอง โดยช่วยให้ครูรู้ว่าอะไรเป็นปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่และจะแก้ปัญหานั้นอย่างไร
3. เพื่อช่วยให้ครูรู้สึกมั่นใจในอาชีพและมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน
4. เพื่อช่วยให้ครูคุ้นเคยกับแหล่งวิทยาการ และสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้
5. เพื่อพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็น
6. เพื่อรักษา พิจารณาส่งเสริม ควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ
7. เพื่อช่วยให้ครูใหม่เข้าใจโรงเรียน งานของโรงเรียนและอาชีพครู

8. เพื่อประสานงานกับผู้บริหารการศึกษาในอันที่จะแก้ปัญหาต่างๆซึ่งโรงเรียนอาจกระทำได้ตามคำพิง

9. เพื่อช่วยให้ครูใช้เวลาและความสามารถไปในทางที่เป็นประโยชน์

กรองทอง จิระเชษฐกุล (2550, หน้า 3) ได้สรุปถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนดังนี้

1. จุดมุ่งหมายทั่วไป

1.1 เพื่อให้ผู้บริหารและคณะกรรมการนิเทศของสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติการนิเทศของสถานศึกษา

1.2 เพื่อพัฒนาความสามารถของครู

1.3 เพื่อช่วยเหลือและจัดสรรเครื่องมือ สื่อการเรียนรู้ ตลอดจนช่วยเหลือและปรับปรุงวิธีจัดการเรียนรู้

1.4 เพื่อให้ครูเกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพ

2. จุดมุ่งหมายเฉพาะเพื่อให้ครูสามารถพัฒนาพฤติกรรมการปฏิบัติงานในเรื่องต่อไปนี้

2.1 เพื่อให้สถานศึกษา มีแผนการนิเทศภายในโรงเรียน

2.2 เพื่อเน้นให้มีการวิเคราะห์ ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้รับมอบหมาย

2.3 เพื่อให้ครูจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การบูรณาการ เน้นทักษะกระบวนการคิด ฯลฯ

2.4 เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการ วิธีการเรียนรู้ของครู

2.5 เพื่อให้มีการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

2.6 เพื่อพัฒนาการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

2.7 เพื่อให้มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และปรับปรุงกระบวนการวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

จากแนวความคิดดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาดำเนินไปเพื่อการสร้างขวัญกำลังใจ ช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่างๆเกิดขึ้นส่งผลให้ครูได้พัฒนาและสร้างสรรค์งานด้านการจัดการเรียนการสอน ก่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารกับการนิเทศ

ชาลี มณีศรี (2548) ได้กล่าวว่า การบริหารการศึกษากับการนิเทศการศึกษา มีความหมายใกล้เคียงกันมาก ในรูปบริหารเรามองถึงการใช้อำนาจตัดสินใจ (Decision-Making) ดำเนินงานให้เป็น

ผลสำเร็จ การบริหารการศึกษาผิดแปลกกับการบริหารด้านอื่นๆ เช่น การอุตสาหกรรม เป็นต้น เพราะการจัดการศึกษาเป็นการจัดมิได้หวังผลกำไร (Non – Profit Organization) เรามุ่งถึงทรัพยากร (เด็ก) ที่จะได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ทั้งทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ สติปัญญา กระบวนการจัด จึงแตกต่างจากอย่างอื่น เพราะเราทำงานกับคนเราผลิตคนแต่อัตราผลิตอาจจะสมหวังบ้าง พลาดหวังบ้าง คงเทียบกับผลผลิตทางอุตสาหกรรมไม่ได้ เพราะเรื่องของคนเป็นเรื่องที่ยู่ยากซับซ้อนมากที่สุด

การนิเทศการศึกษาก็มุ่งหมายที่จะสนับสนุนระบบการบริหารการศึกษาในข้อที่ต้องการให้การเรียนการสอน ยังผลประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของเด็กเป็นสำคัญ ศึกษานิเทศก์เป็นผู้ถือพัด (การให้คุณ) มิใช่ผู้ถือแส้ (การใช้อำนาจ – คุณโทษ) ช่วยพัดให้คนทำงาน

โรงเรียนถือเป็นหน่วยที่สุดในแผนการบริหารการศึกษา แต่มีความสำคัญมากในแผนปฏิบัติการนโยบายแผนงานจะดีเลิศเพียงใดหากมิได้มีการนำฝักปฏิบัติในโรงเรียน แผนงานนโยบายนั้นๆ ก็คงสภาพเป็นเพียงตัวหนังสือ หรือความฝันเท่านั้น โดยวิธีปฏิบัติจริงๆ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ในโรงเรียน ทำหน้าที่เป็นทั้งผู้บริหารและผู้นิเทศด้วย แต่เมื่อใดสวมบทบาท (Role – Playing) เป็นผู้บริหาร (Administrator) เมื่อใด เป็นศึกษานิเทศก์ (Supervisor) ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายเจตนาารมณ์ในการปฏิบัติงาน กล่าวคือ เมื่อใดครูใหญ่เข้าไปตรวจสอบคุณภาพห้องเรียน การถ่ายเทอากาศ แสงสว่างในห้องเรียนเพียงพอหรือไม่ โต๊ะเก้าอี้เป็นอย่างไร ความสะอาดความเป็นระเบียบของห้องเรียนหากเห็นมีข้อบกพร่องก็สั่งให้แก้ไข ครูใหญ่ก็สวมบทบาทเป็นผู้บริหาร หากเมื่อใดครูใหญ่อยากทราบว่าคุณภาพการเรียนการสอนเป็นอย่างไร เข้าไปสังเกตการสอนของครู การเรียนของเด็ก เมื่อมีข้อควรปรับปรุงแก้ไข ก็ให้คำปรึกษาแนะนำครู โดยใช้เทคนิคการนิเทศเป็นหลัก ถือได้ว่าครูใหญ่ในขณะนั้นเป็นศึกษานิเทศก์

ครูใหญ่ได้รับการแต่งตั้งโดยนิตินัย (กฎหมาย) ควบคุมดูแลโรงเรียนทั้งหมด โดยพฤตินัย (การปฏิบัติงาน) ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศแนะนำครูทางด้านวิชาการ การบริหารเป็นฝ่ายกำหนดวางนโยบาย การนิเทศช่วยให้เห็นนโยบายเกิดมรรคผลเกิดผล (Means and End) การบริหารมีอำนาจบังคับบัญชาตามสายงาน (Span of Control) ส่วนฝ่ายนิเทศมีหน้าที่ให้บริการช่วยเหลือ เป็นคนพบได้ง่ายเสมอสำหรับครู ฝ่ายบริหารควบคุมงานในวงกว้างทั่วไป แต่ฝ่ายนิเทศทำงานเฉพาะด้านการเรียนการสอนให้ดีขึ้น มีวงแคบกว่าด้านบริหาร

ประมวล องอาจ (2548, 19) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในฐานะผู้นิเทศและสนับสนุนการนิเทศ ควรให้การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรประสานงานให้คำปรึกษา หรือช่วยเหลือให้ขวัญกำลังใจ ติดตามและประเมินผล นำมาปรับปรุงการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549, 266) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาระบบบริหารนิเทศในโรงเรียนไว้ ดังนี้

1. ศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบนิเทศภายในโรงเรียน
2. สร้างความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องพัฒนานักเรียนให้มีพัฒนาการทุกด้านเต็มตามวัยและศักยภาพ และพัฒนาการตนเองให้แก่ครูในโรงเรียน
3. จัดหรือดำเนินการฝึกให้มีการจัดระบบนิเทศของโรงเรียน โดยผู้บริหารเป็นบุคลากรในการดำเนินการ
4. ให้ความรู้และคำแนะนำแก่บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้นิเทศโรงเรียน
5. ร่วมดำเนินการพัฒนาระบบนิเทศในโรงเรียนกับคณะครูผู้นิเทศในโรงเรียน
6. ติดตามประเมินผลการดำเนินการร่วมกับคณะครูในโรงเรียน และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่คณะครูในโรงเรียนเพื่อให้เห็นความก้าวหน้าของตน
7. เผยแพร่ความสำเร็จของคณะครูในโรงเรียน ให้การเสริมแรง ให้การยกย่องเพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจการปฏิบัติงาน

แนวคิดการนิเทศภายในสถานศึกษา

เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์ (2548, หน้า 321-325) กระบวนการนิเทศประกอบด้วย ขั้นตอนสำคัญๆ ได้แก่

1. กระบวนการวางแผน (Planning Process) ในการวางแผนเพื่อให้การนิเทศ ดำเนินไปและประสบผลสำเร็จสิ่งที่จะต้องวางแผนล่วงหน้า ได้แก่
 - 1.1 การคิด (Thinking) เป็นการคิดวางแผนเกี่ยวกับแผนงานที่ต้องทำโดยจัดลำดับก่อนหลังเกี่ยวกับสิ่งที่จะทำ
 - 1.2 การจัดตารางงาน (Scheduling) เป็นการทำให้แผนงานตามที่คิดไว้ มีผลในเชิงปฏิบัติและง่ายต่อการปฏิบัติ เช่น การจัดทำตารางนิเทศ เป็นต้น
 - 1.3 การทำโครงการ (Programming) โครงการจะเป็นที่รวมของแผนงาน เป็นขั้นของการนำแผนงานไปปฏิบัติ
 - 1.4 การคาดคะเนผลงาน (Forecasting) แผนงานเป็นเรื่องของการวางแผน และคิดทำอะไรสักอย่าง ฉะนั้นการวางแผนและคาดคะเนที่ดีย่อมง่ายต่อการทำนายผลของการปฏิบัติงานได้
 - 1.5 การปรับปรุงแผนการให้ดีขึ้น (Developing Procedure) เป็นการตระหนักในปัญหา และอุปสรรคของแผนงานที่เกิดขึ้น แล้วหาทางปรับปรุงแก้ไขเนื่องจากงานนิเทศเป็นงานที่ผูกพันมีความซับซ้อนจึงต้องหาทางแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมอยู่เสมอ

2. กระบวนการจัดการ (Organizing Process) เป็นการบริหารจัดการกระบวนการนิเทศ เพื่อไม่ให้งานซ้ำซ้อนกัน ได้แก่

2.1 การจัดจำแนกหน้าที่ (Distributing Function) นิเทศที่ดีควรมีการจัดการกิจและงานที่รับผิดชอบให้ชัดเจนเพื่อให้ง่ายต่อการนิเทศและปฏิบัติงานจะได้ไม่สับสน

2.2 การประสาน (Coordinating) เป็นการประสานงาน และสร้างความร่วมมือ สร้างความเข้าใจในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ และฝ่ายต่าง ส่งผลให้ขจัดปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ นอกจากนั้นแล้วผู้ทำหน้าที่นิเทศยังต้องประสานงานกับผู้บริหารหรือคณะกรรมการของหน่วยงานนั้นๆ

2.3 การจัดแหล่งข้อมูลวิชาการ (Resources Allocating) เป็นการจัดเตรียม จัดหา แหล่งความรู้และจัดตั้งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้เป็นแหล่งความรู้ที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้นิเทศสามารถมาศึกษาหาข้อมูลได้

2.4 การกระทำให้มีความต่อเนื่อง (Establishing Relationship) เป็นการดำเนินการ ให้กิจกรรมต่างๆ เกิดภาวะต่อเนื่องลดและอุปสรรคให้หมดไปสร้างความเข้าใจอันดีให้เกิดขึ้นทั้งระดับหน่วยงานและปฏิบัติงาน

2.5 การเป็นตัวแทน (Delegating) ในงานการนิเทศงานผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติ เปรียบเสมือนเป็นตัวแทนของสถาบันการศึกษานั้นไม่ว่าจะเป็นบทบาทด้านการบริหาร ด้านการประสานงาน ด้านวิทยากรให้ความรู้ เป็นต้น

3. กระบวนการนำ (Leading Process) กระบวนการนิเทศบทบาทของผู้นิเทศ จะมีลักษณะของผู้นำในการตัดสินใจ รวมถึงการสร้างแรงจูงใจและการสื่อสารสื่อความหมาย และการคิดริเริ่ม กระบวนการนำที่สำคัญคือ

3.1 การนำในการตัดสินใจ (Decision – making) การนิเทศทุกๆ ไปผู้นิเทศ ต้องไม่ เป็นเผด็จการแต่เป็นผู้นิเทศที่ต้องตัดสินใจ หรือให้คำแนะนำที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางวิชาการ และการตัดสินใจต้องมาจากหมู่คณะเป็นสำคัญไม่ยึดตัวเองเป็นสำคัญ

3.2 การนำในการให้ข้อเสนอแนะ (Suggesting) ผู้เกี่ยวข้องกบกระบวนการนิเทศ ต้องกล้าที่จะให้คำแนะนำหรือคำแนะนำด้วยความมั่นใจมีหลักฐานอ้างอิงทางวิชาการได้ ไม่ให้ ข้อเสนอแนะหรือคำแนะนำใดๆ ตามความรู้สึกของตนเอง

3.3 การนำให้เกิดแรงจูงใจ (Motivation) กระบวนการนิเทศที่ดีต้องมีการกระตุ้นให้ มีการจูงใจ กระตุ้นให้เห็นคุณค่าของตนเองและของงานที่ปฏิบัติอยู่ต้องเอาใจใส่ ดูแลสิ่งต่าง ๆ ให้ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน

3.4 การนำในการสื่อความหมาย (Communicating) กระบวนการนำในการนิเทศที่สำคัญอีกประการ คือ การใช้ความสามารถในด้านการติดต่อสื่อความหมายเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีในกิจกรรมต่างๆ

3.5 การนำให้เกิดความคิดริเริ่ม (Initiating) บรรยากาศในการคิดริเริ่ม

ดังนั้น การนิเทศภายในสถานศึกษานั้น สถานศึกษาควรกำหนดกระบวนการที่เป็นระบบของตนเอง โดยกำหนดองค์ประกอบที่คิดว่ามีความสำคัญต่อสถานศึกษาโดยรวมแต่ต้องไม่ละเลย องค์ประกอบหลัก สถานศึกษาไม่ควรยึดติดกับรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง แต่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ กับสถานศึกษาตามความเหมาะสม โอกาส ปัจจัยของสถานศึกษา สภาพแวดล้อมทั้งภายในและ ภายนอก เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุ เป้าหมายของการจัดการศึกษา

การวิจัยการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 และมาตรา 30 ได้ให้ความสำคัญกับการนำการวิจัย ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ คือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการต่างๆ นอกจากนี้สถานศึกษาควรพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา เพราะฉะนั้นการวิจัยจึงเป็นสิ่งที่เป็นและสำคัญ ที่จะต้องทำควบคู่ไปกับการพัฒนาการเรียนรู้ ในฐานะครูผู้สอนถ้าครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน มีการทำวิจัยในชั้นเรียนก็จะเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนและผู้สอนเอง จันทร์พิมพ์ วงศ์ประชารัตน์ (2554, 14)

การวิจัยเป็นกระบวนการในการแสวงหาความจริงของเหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ การวิจัยและการพัฒนาจะเป็นกระบวนการที่ทดลองเกี่ยวกับวิธีการและสื่อต่างๆ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าวิธีการและสื่อต่างๆ คิดค้นขึ้นมาใช้แล้วเกิดประโยชน์ได้จริง เป็นการพิสูจน์ ทดลองสิ่งที่คิดค้นขึ้นมาใหม่ การวิจัยและการพัฒนาในสถานศึกษามุ่งเน้นเกี่ยวกับการแสวงหาวิธีการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และการแสวงหาสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ กระบวนการวิจัยในสถานศึกษาอาจไม่สมบูรณ์เท่ากับการวิจัยของนักวิชาการ หรือนักวิจัยทั่วไป แต่มีประโยชน์ต่อการปรับปรุง คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1. แนวความคิดเกี่ยวกับการวิจัยในสถานศึกษา

กมล ภูประเสริฐ (2548, 2-85) สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับการวิจัยและการพัฒนาสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1.1 กระบวนการวิจัยเป็นกระบวนการที่เป็นระบบและเป็นที่ยอมรับ สถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่หรือรายงานผลงานที่มีกระบวนการวิจัยเป็นพื้นฐานจะทำให้ได้รับความเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

1.2 การวิจัยมักจะถูกมองว่ายาก เป็นเรื่องของนักวิชาการเท่านั้น แต่การวิจัยคือแนวทาง การพัฒนางานซึ่งสามารถดำเนินงานเป็นกระบวนการ ได้ดังนี้

1.2.1 การวิเคราะห์ปัญหา หรือ การวิเคราะห์จุดที่ควรพัฒนา

1.2.2 แสวงหานวัตกรรมมาแก้ปัญหา/พัฒนา ผู้บริหาร จะต้องคิดวิธีการ มาแก้ปัญหาหรือพัฒนา ต้องใช้วิธีการใหม่ สื่อใหม่ รูปแบบใหม่ไม่เหมือนเดิม การแสวงหานวัตกรรมสามารถกระทำได้ โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร การปรึกษาหารือกับผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์เพื่อขอคำแนะนำมาปรับปรุงจากวิธีการเดิม หรือการประจุมระดมสมอง

1.2.3 ดำเนินการแก้ปัญหา พัฒนา รายงานผลที่เกิดขึ้น

2. ภารกิจในการบริหารการวิจัยและการพัฒนา

การวิจัยเป็นสิ่งที่กล่าวกันมานานแล้ว แต่ยังคงเป็นสิ่งใหม่สำหรับสถานศึกษาและบุคลากรของสถานศึกษา ที่ใหม่เพราะในสถานศึกษายังมีผู้ที่ทำการวิจัยน้อย การเริ่มดำเนินการนั้นเป็นภาระสำหรับการบริหาร เพื่อให้การบริหารมีข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากที่สุดตามแนวปฏิรูปการศึกษา กมล ภูประเสริฐ (2548, 85) กล่าวถึง ภารกิจในการบริหารการวิจัยพัฒนาของสถานศึกษาไว้ดังนี้

2.1 การกระตุ้นความสนใจหรือสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดการตื่นตัว

2.2 การพัฒนาความสามารถของบุคลากรในการวิจัย โดยการจัดหาเอกสาร หนังสือ งานวิจัยต่างๆ ให้บุคลากรได้ศึกษา จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ส่งเข้ารับการอบรม เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการทำวิจัย และพัฒนางานในภาระหน้าที่

2.3 การประชุมปรึกษาหารือเพื่อวิเคราะห์ปัญหาของสถานศึกษาในด้านวิชาการ และร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน เพื่อให้มองเห็นปัญหาชัดเจน การศึกษาควรศึกษาจากข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ซึ่งมีการประมวลความรู้ ความคิด เกี่ยวกับการบริหารการเรียนการสอนไว้เพื่อให้ได้แนวทางในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนา

2.4 การกำกับ คูและ และส่งเสริมให้ดำเนินการแก้ปัญหาในลักษณะของงานวิจัย โดยการอำนวยความสะดวก หรือให้ความช่วยเหลือ และให้ขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

โรงเรียนขยายโอกาสเป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่รัฐมอบหมายให้ดำเนินการเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นเพื่อต้องการให้ประชากรมีการศึกษาสูงขึ้น เพราะในประเทศไทยมีอัตราการเข้าเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ 30.10 ซึ่งต่ำกว่ากลุ่มอาเซียนและต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของโลก ซึ่งผลการวิจัยแจ้งว่า “ประชากรที่มีการศึกษาสูงขึ้น จะมีรายได้ต่อหัวสูงขึ้น” กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบาย ขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเริ่มปี พ.ศ.2533 และจะให้มีนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เข้าเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครบร้อยละ 100 ในปี พ.ศ. 2540

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 6 รัฐบาลได้เริ่มดำเนินงานขยายโอกาสทางการศึกษาด้วยการเร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันรณรงค์ให้เด็กนักเรียนเข้าเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากขึ้น วันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2533 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ขยายการศึกษาภาคบังคับออกไป 3 ปี ด้วยการกำหนดให้ห้องที่มีความพร้อมเปิดเป็นปีๆ ไป ในการนี้ทางราชการได้กำหนดให้โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทดลองเปิดสอนจังหวัดละ 3 โรงเรียน ภายใต้โครงการนำร่องขยายโอกาสทางการศึกษาภาคบังคับ ในปี พ.ศ. 2533-2534 รวมทั้งประเทศทั้งสิ้น 216 โรงเรียน ในการดำเนินงานนั้นกำหนดให้มีคณะกรรมการประเมินผลโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นที่ปรึกษาและเลขาธิการ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นประธานคณะกรรมการ ผลการดำเนินงานตามโครงการสรุปผลการประเมินว่า โครงการโรงเรียนนำร่องซึ่งอาศัยโรงเรียนประถมศึกษาเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความพร้อมและมีความสามารถพอที่จะทำโครงการนี้ต่อไปอย่างกว้างขวางโดยไม่ต้องทดลองอีก สถิติการเข้าเรียนต่อระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 53.65 ในปีการศึกษา 2533 เพิ่มขึ้นร้อยละ 59.20 ในปีการศึกษา 2534

เพื่อให้การขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นไปอย่างทั่วถึงโดยรวดเร็วยิ่งขึ้น รัฐบาลได้กำหนดนโยบายแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2534 ว่า “เร่งขยายโอกาส และบริการทางการศึกษา ทั้งในและนอกระบบให้กว้างขวางและทั่วถึง เพื่อยกระดับ

การศึกษาขั้นพื้นฐานให้ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นอย่างต่ำ รวมทั้งขยายการศึกษาปฐมวัยในชนบทเพิ่มขึ้น”

ด้วยเหตุที่ประชากรกลุ่มใหญ่ของประเทศอยู่ในชนบทห่างไกล คือโอกาสในทุกๆ ทางประกอบด้วยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีโรงเรียนกระจายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศ กระทรวงศึกษาธิการจึงขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2534 ให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน ประถมศึกษาในปีการศึกษา 2534 เพิ่มเติมอีก 1,150 โรงเรียน และ ดร.ก่อ สวัสดิ์พานิชย์ ให้ยกเลิกโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับ ด้วยการเปลี่ยนรูปเป็นโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา อย่างสมบูรณ์

สำหรับเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช มีโรงเรียนขยายโอกาส ทั้งหมด จำนวน 148 โรง แบ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 22 โรง โรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 50 โรง โรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำนวน 45 โรง และโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำนวน 31 โรง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สนธิ เห่งาสุทธิ (2548) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัญหาที่โรงเรียนประถมศึกษา ประสบในระดับสูง คือ ขาดครูสอนในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ ไม่เปลี่ยนพฤติกรรม การสอน ครูไม่รู้วิธีวิเคราะห์ข้อสอบ ไม่มีครูดำเนินการห้องสมุดโดยตรง หนังสือเรียนและแบบฝึก ไม่เพียงพอ และส่งถึงโรงเรียนช้า ขาดการผลิตเอกสารประกอบหลักสูตร และการนิเทศจากภายนอกไม่ต่อเนื่อง การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหาร งานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

อรุณชัย กัณทภา (2548) ที่พบว่า บรรยากาศของโรงเรียนจะส่งผลต่อการพัฒนางานวิชาการในระดับมาก การจัดสภาพแวดล้อมในทุกๆ ด้าน ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนประกอบสำคัญส่วนหนึ่งที่จะส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการมีความปลอดภัยมีแรงจูงใจและเกิดความสุขความเต็มใจในการแสวงหาความรู้ ตรงกันข้ามโรงเรียนที่ขาดการเอาใจใส่ในด้านสภาพแวดล้อมหรือไม่เห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมจะทำให้บุคลากรทั้งในและนอก

สถานศึกษาขาดปฏิสัมพันธ์ที่ดีมีบรรยากาศที่น่าเบื่อขาดความอบอุ่นและบรรยากาศที่เป็นมิตรและขาดศรัทธาต่อโรงเรียน ทำให้ส่วนประกอบของคำว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้ขาดความสมบูรณ์ตามมาในที่สุด

จันทนา แห่งตระกูล (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงบประมาณตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้านของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ในจังหวัดสมุทรสาคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ในจังหวัดสมุทรสาคร 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ในจังหวัดสมุทรสาคร ใช้กรอบแนวคิดตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) การวางแผนงบประมาณ 2) การคำนวณต้นทุนกิจกรรม 3) การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 4) การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ 5) การบริหารสินทรัพย์ 6) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน 7) การตรวจสอบภายใน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารและครุรวมทั้งสิ้น จำนวน 143 คน ได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 141 ชุด (ร้อยละ 98.60) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงบประมาณ ในภาพรวมทุกด้าน ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนครุมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ด้าน สำหรับด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ การคำนวณต้นทุนกิจกรรม ส่วนครุมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครู พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

นิพนธ์ กษาคติ (2548) ได้ศึกษาแนวปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชุมชนวังคิน อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน พบว่า ผู้บริหารและครุมีความพึงพอใจเป็นส่วนใหญ่ในงานทุกด้าน โดยมีความต้องการเกี่ยวกับงบประมาณในการวางแผนหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญในการใช้หลักสูตร ภูมิปัญญา สื่อเทคโนโลยี การนิเทศแบบกัลยาณมิตร รูปแบบการประเมินที่ชัดเจนของโรงเรียนที่มีมาตรฐานและธนาคารข้อสอบ แนวปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามกระบวนการคุณภาพ P-D-C-A ที่สำคัญที่สุดในแต่ละด้านคือแนวปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายใน

เห็นว่า ควรมีแผนการนิเทศภายในและปฏิบัติอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ แนวปฏิบัติด้านการวัดผล ประเมินผล เห็นว่า ควรใช้ข้อสอบมาตรฐานในการดำเนินการ

สุรกิจ โสฬส (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องกระบวนการบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วม ของชมรมผู้ปกครองในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา แห่งหนึ่งในภาคใต้ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา กระบวนการบริหารจัดการที่มีผลกับการมีส่วนร่วมของชมรมผู้ปกครองในการระดมทรัพยากรเพื่อ พัฒนาโรงเรียน 2) ศึกษาเงื่อนไขที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชมรมผู้ปกครองในการระดม ทรัพยากรเพื่อพัฒนาโรงเรียน 3) นำเสนอยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่มีผลกับการมีส่วนร่วมของ ชมรมผู้ปกครองในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาโรงเรียนพื้นที่ที่เลือกใช้สำหรับทำการศึกษา เป็น โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่แห่งหนึ่งในภาคใต้ที่ประสบความสำเร็จด้านการบริหารจัดการให้ ชมรมผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาโรงเรียน คือ โรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา (ชื่อสมมุติ) เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีชมรมผู้ปกครองที่เข้มแข็ง สามารถเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการระดมทรัพยากรต่างๆ ให้กับโรงเรียนจัดเงินที่สุดจนทำ ให้โรงเรียนได้รับงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์สิ่งก่อสร้างและได้รับรางวัลในการประกวดโรงเรียนใน ด้านต่างๆ มากมาย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสังเกตแบบไม่มีส่วน ร่วม บันทึกภาพ บันทึกเทป จดบันทึก และการสัมภาษณ์ระดับลึกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้มาโดยวิธีการ สุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของโรงเรียนโดยตรง เช่น ผู้อำนวยการ โรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการบริหารชมรม ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องผลการวิจัย พบว่า กระบวนการที่มีผลต่อการบริหารจัดการกับการมี ส่วนร่วมของชมรมผู้ปกครอง ในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาโรงเรียน ประกอบด้วย 7 กระบวนการ คือ 1) กระบวนการสร้างความศรัทธา 2) กระบวนการสร้างความน่าเชื่อถือ 3) กระบวนการสร้างความตระหนัก 4) กระบวนการการมีส่วนร่วม 5) กระบวนการพัฒนาศักยภาพ ผู้เรียน 6) กระบวนการจัดตั้งชมรมผู้ปกครอง และ 7) กระบวนการสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง สำหรับเงื่อนไขที่มีผลต่อการบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของชมรมผู้ปกครองในการระดม ทรัพยากรเพื่อพัฒนาโรงเรียนประกอบด้วย 8 เงื่อนไขที่สำคัญ คือ 1) เงื่อนไขเกี่ยวกับกฎหมายและ นโยบายทางการศึกษา 2) เงื่อนไขเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของผู้ปกครอง 3) เงื่อนไขเกี่ยวกับคน 4) เงื่อนไขเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม 5) เงื่อนไขเกี่ยวกับเศรษฐกิจของผู้ปกครอง 6) เงื่อนไขเกี่ยวกับ การสื่อสารหลายทาง 7) เงื่อนไขเกี่ยวกับการสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง และ 8) เงื่อนไข เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในด้านยุทธศาสตร์ที่มีผลต่อการบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วม ของชมรมผู้ปกครองในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาโรงเรียน ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ คือ

1) ยุทธศาสตร์หลอมเป็นหนึ่งเดียว 2) ยุทธศาสตร์ใจเกินร้อย 3) ยุทธศาสตร์ใจถึงใจ 4) ยุทธศาสตร์รู้เขารู้เรา และ 5) ยุทธศาสตร์ ร่วมกันสรรร่วมกันสร้าง

นันทวรรณ ถูทรัพย์ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อศึกษาระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารระหว่างด้าน ระหว่างช่วงชั้น และเพื่อระบุแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยมีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการสอน และวัดผลประเมินผล กลุ่มตัวอย่างเป็นครูจำนวน 291 คน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ และผู้บริหาร 8 คน ให้สัมภาษณ์การเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการจาก 8 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้น ที่ 3-4 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน และการนิเทศการสอนมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบกับการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน แตกต่างกันในด้านกรนิเทศการสอน และพบว่าช่วงชั้นที่ 1-2 มีระดับการปฏิบัติมากกว่าช่วงชั้นที่ 3-4 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการระหว่างช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 3-4 จำแนกตามระหว่างด้าน พบว่า มีประเด็นที่แตกต่างกันในเรื่อง 1) การวางแผนงานวิชาการกับการวัดผลประเมินผล และ 2) การจัดการเรียนการสอนกับการวัดและประเมินผล โดยการวัดและประเมินผลมีระดับการปฏิบัติมากกว่าการจัดการเรียนการสอนและการวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน

สุชีพ ช่วยแก้ว (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (2) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าและแบบเติมข้อความ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการ

จัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศติดตามผล และด้านการวิจัยการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

สิริววรรณ เพิ่มพูล (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านตัวครู การบริหารจัดการ การนำหลักสูตรไปใช้ การวางแผนการสอน การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ชนิดประมาณค่า 5 ตัวเลือก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t และ ANOVA ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูคณิตศาสตร์มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านตัวครู ด้านการวางแผนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านการบริหารการจัดการ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อรวมทุกด้านพบว่าปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2) เปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2 ทั้ง 7 ด้าน จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนความรู้สึกเกี่ยวกับการสอนคณิตศาสตร์ และการเข้ารับการอบรมการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

กุลขรี พิภุลเกษม (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 2) คุณภาพผู้เรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 3) การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่างคือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 108 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 648 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและ

การนิเทศการศึกษาส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิสมัย ขวัญมา (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่มี เพศ อายุ ระดับวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ครูผู้สอนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ครูผู้สอนที่มี เพศ อายุ ระดับวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุดและด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และครูผู้สอนที่มี เพศ อายุ ระดับวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แยกเป็นรายข้อ โดยโรงเรียนกำหนด ระเบียบ แนวปฏิบัติ การวัดและประเมินผล มากที่สุดในลำดับแรก ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของหลักสูตร โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมมากที่สุด ในลำดับที่สอง ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากที่สุด ในลำดับที่สาม ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูร่วมกันจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และโรงเรียนมีการวางแผนจัดการเรียนรู้วิชาหลักในโรงเรียน คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษามากที่สุดในลำดับที่สี่

อำพร สุนทรธรรม (2551) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องแนวทางการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ในการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งถ้ามุ่งผลทางการศึกษา หรือการเรียน การสอน สภาพชีวิตจริง หรือสภาพภูมิศาสตร์ก็สามารถเป็นบทเรียนที่ดีได้ บุคคลที่มีฐานะ ความรู้ความสามารถ ความชำนาญต่างๆ ก็สามารถเอื้อประโยชน์แก่โรงเรียนได้ ถ้าโรงเรียนรู้จักนำเข้าไป ปรับใช้กับหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน แหล่งความรู้ที่มี หรือกระบวนการนิเทศการเรียน การสอน

มนิรัตน์ ทัพวงศ์ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันแต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 ด้าน

ธเนศ สุนทรนันท์ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนแม่อนวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้คือ ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน และครูอัตราจ้างของโรงเรียนแม่อนวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2552 รวมทั้งสิ้น 40 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวข้างต้น พบว่า ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า ได้ปฏิบัติงานทุกด้านคือ หลักสูตร การนิเทศ สื่อและเทคโนโลยี การสอน การวัดและประเมินผลห้องสมุด แต่ยังมีงานบางด้านที่เห็นว่ายังไม่ได้ปฏิบัติ เช่น สรุปผลการใช้หลักสูตรการพัฒนาท้องถิ่นการเก็บรักษาสื่ออย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ข้อสอบเพื่อจัดทำเป็นข้อสอบมาตรฐาน และจัดมุมห้องเรียนเป็นมุมหนังสือ แต่มีส่วนน้อยได้เสนอปัญหาที่พบไว้ดังนี้ วิชาเลือกเพิ่มเติมเปิดไม่หลากหลาย นิเทศการสอนไม่ต่อเนื่อง ไม่ได้แจ้งเกณฑ์การนิเทศให้ครูทราบล่วงหน้า ครูยังขาดความรู้ทักษะและความชำนาญในการจัดทำสื่อ ขาดการติดตามและดูแลเอาใจใส่นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน และขาดครูประจำการที่สอนตรงเอกโดยตรง

พระมหาบุญเสริม ธรรมทิบุ โน (ทองศรี) (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนป้อมนาคราชสวทยานนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมและเกือบทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านสภาพของโรงเรียน และด้านครูผู้สอนที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพทั่วไปของโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านผู้บริหาร ประเด็นการมีวิสัยทัศน์ทางการบริหาร การมีความรับผิดชอบเสียสละ เพื่อพัฒนางานวิชาการมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมแล้วด้านครูผู้สอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านชุมชน ประเด็นการเปิดโอกาสให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานใกล้เคียงได้เข้ามาใช้บริการด้าน

วิชาการของโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านทรัพยากร โดยภาพรวมทุกประเด็นมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมแล้วเกือบทุกด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านบริหารจัดการหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนที่มีการดำเนินงานปรากฏตามเป้าหมาย มีการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานตลอดทั้งมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโดยภาพรวมของการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้จัดดำเนินการทุกเรื่อง นับตั้งแต่การวางแผนวิชาการ การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การวัดผลประเมินผลอย่างเป็นระบบแบบแผนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านหลักสูตร และด้านจัดการเรียนการสอน มีผลการดำเนินงานปรากฏตามเป้าหมาย โดยบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนมีการร่วมกันกำหนดการดำเนินงาน และรับรู้เป็นแนวทางเดียวกัน นำมาปฏิบัติตลอดปีการศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารจะต้องวางแผน กำกับ ดูแลติดตามการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดการกิจกรรมเสริมวิชาการ และการวัดผลประเมินผล โรงเรียนต้องกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางวิชาการ และโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันการปฏิบัติงานวิชาการต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

Delaney (1995) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับพัฒนาการของโรงเรียน เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน กรณีศึกษาที่เขตการศึกษา Edmonton ประเทศแคนาดา คำถามในการวิจัย คือ ครูและผู้บริหารรู้อ่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีผลต่อการพัฒนาการของโรงเรียนหรือไม่

ผลจากการศึกษา พบว่า ครูและผู้บริหารรับรู้ว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีผลต่อพัฒนาการของโรงเรียนและข้อค้นพบที่สำคัญจากการวิจัยนี้คือ สไตล์ หรือแบบของภาวะผู้นำของครูใหญ่เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความสำเร็จ งานวิจัยนี้เสนอแนะว่าการตัดสินใจนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมาใช้ ควรยึดพัฒนาการของโรงเรียนเป็นเหตุผลสำคัญ

Moore (2000) ทำวิจัยเรื่อง การนิเทศการศึกษาและการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารในสำนักงานฝ่ายบริหาร

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้เข้าร่วมการวิจัยใจครั้งนี้ ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า เป็นกระบวนการอย่างเป็นทางการที่จัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเชื่อว่า จะ

เป็นวิธีการช่วยให้อาจารย์ใหญ่ของพวกเขาเกิดความก้าวหน้าและพัฒนาวิชาชีพตนเองได้ กลุ่มตัวอย่างของผู้เข้าร่วมในการวิจัย ได้กล่าวถึงกระบวนการและปฏิบัติที่หลากหลาย ซึ่งพวกเขาใช้ในการจัดการนิเทศการศึกษาและประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ดังนี้ 1) จัดประชุมก่อนการสัมมนา 2) ตั้งจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน 3) จัดการศึกษาดูงานในสถานที่จริง 4) จัดการประชุมแบบกลุ่ม 5) สรุปผลหลังการสัมมนา และ 6) ใช้การสื่อสารทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ดังนั้นจึงสังเกตได้ว่า ในกระบวนการหรือปฏิบัติแต่ละขั้นตอนนี้ ล้วนแต่ได้รับการออกแบบมาเพื่อส่งเสริมด้านการสื่อสารระหว่างอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัศึกษากับนักนิเทศการศึกษาของพวกเขาทั้งสิ้น นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างของผู้เข้าร่วมการวิจัยยังได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศศึกษากับการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ว่าเป็นกิจกรรมแบบประสานสามัคคี หรือ เหมือนกับดุ้งมือกับมือนั่นเอง เพราะ การนิเทศการศึกษาถือกันว่าเป็นงานประจำวัน เป็นกระบวนการที่ใช้การดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพของอาจารย์ใหญ่ สุดท้ายยังพบว่า การนิเทศการศึกษา กระบวนการประเมินผล การปฏิบัติงานและปฏิบัติต่างๆ ที่เกิดขึ้นในทุกอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยในครั้งนี้ล้วนแต่มีความคล้ายคลึงกันทั้งสิ้น

French (2001) ทำการวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงจากวิธีการสอนแบบเน้นครูเป็นศูนย์กลางไปสู่วิธีการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการศึกษากรณีของคณาจารย์ในวิทยาลัยของชุมชน วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ คือ เพื่อสำรวจตัวแปรซึ่งอาจจะส่งผลให้คณาจารย์เริ่มทำการเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อสำรวจตัวแปรซึ่งมีแนวโน้มว่าจะส่งผลให้คณาจารย์ทำการเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนแบบเน้นครูเป็นศูนย์กลางไปสู่วิธีการสอนซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ผลการวิจัย พบว่าตัวแปรที่พบว่ามีนัยสำคัญในการมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงจากวิธีการสอนแบบเน้นครูเป็นศูนย์กลางไปสู่การสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางคือ การพัฒนา กลุ่มคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย จำนวนของนักเรียนในชั้นที่ไม่มีความพร้อมที่จะเรียน ความคาดหวังในเรื่องการเรียนรู้ของนักเรียนเอง และยังพบว่า ข้อมูลพื้นฐานของคณาจารย์ที่ปรากฏค่าของการมีนัยสำคัญคือ อายุและจำนวนปีของประสบการณ์ในการสอนที่มหาวิทยาลัยที่ทำการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งจำนวนปีของประสบการณ์ที่ได้ทำการสอนนักเรียนมาทั้งหมดด้วย

Steagall (2004) ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจทัศนคติของศึกษาธิการประจำรัฐแคลิฟอร์เนีย ผู้บริหาร โรงเรียนในระดับอำเภอ อาจารย์ใหญ่และครู ในเรื่องเกี่ยวกับการใช้วิธีการตรวจประเมินด้านการบริหารหลักสูตรเป็นตัวเร่งปฏิบัติสำหรับการเปลี่ยนแปลงด้านการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ผลการวิจัย พบว่า 1) วิธีการตรวจประเมินด้านการบริหารหลักสูตร ทำหน้าที่เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาสำหรับการเปลี่ยนแปลงและยังให้แนวทางในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนด้วย 2) ศึกษาศึกษาการตรวจประเมินจะได้รับการฝึกอบรมทั้งในส่วนของทฤษฎีและปฏิบัติด้านวิธีการตรวจประเมินด้านการบริหารหลักสูตรก่อนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจประเมิน 3) ผู้นำในระดับอำเภอควรมีการวางแผนงาน เพื่อการนำเสนอรายงานด้านการตรวจประเมินในขั้นสุดท้ายเพื่อให้ผู้ดูแลชุมชนสื่อ และเจ้าหน้าที่สามารถติดตามผลการตรวจประเมินได้อย่างต่อเนื่อง 4) ผู้นำในระดับอำเภอหรือคณะกรรมการผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรจะกำหนดระยะเวลาเพื่อทำการส่งเสริมแนวทางการตรวจประเมิน 5) ผู้นำในระดับอำเภอควรมีการจัดสรรทรัพยากรเพื่อทำการส่งเสริมแนวทางการตรวจประเมินอย่างเหมาะสม 6) การตรวจประเมินจะเป็นวิธีการที่ให้ประโยชน์สูงสุดก็ต่อเมื่อถูกนำไปใช้เพื่อพัฒนาความก้าวหน้ามากกว่าที่จะนำไปใช้เป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานเท่านั้น 7) การศึกษาเพื่อติดตามผลการตรวจประเมินของอำเภอในช่วง 3 ปีซ้อนหลังนำจะเป็นสิ่งที่จำเป็นเช่นเดียวกัน

Yamauchi (2008) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลกระทบของการใช้สื่อประสมในการจัดการเรียนการสอนที่มีต่อการเรียนรู้และเจตคติของผู้เรียน ในเรื่องเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดสอบผลกระทบของการใช้สื่อประสมในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียน 111 คนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาผลิตภัณฑ์อาหารเชิงปริมาณใน 2 ภาคเรียน โดยจัดเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนในกลุ่มทดลองมีระดับคะแนนที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม 2) ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในผลคะแนนด้านการปฏิบัติงานระหว่างผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่ม 3) คำถาม 2 ข้อจาก 7 ข้อ ซึ่งสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้ใช้สื่อประสมในการสอนแบบใหม่ซึ่งพัฒนาขึ้นและนำเสนอผ่าน DVD มีเจตคติในด้านบวกสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม 4) ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในระดับความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับกระบวนการในโต๊ะอาหารและการบริการเครื่องดื่มระหว่างผู้เรียนที่ 2 กลุ่ม และ 5) นักเรียนในกลุ่มที่ได้ใช้สื่อประสมในการสอนแบบใหม่ซึ่งพัฒนาขึ้นและนำเสนอผ่าน DVD มีระดับความพึงพอใจในภาพรวมต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารจะต้องวางแผน กำกับ ดูแลติดตามการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดการกิจกรรมเสริมวิชาการ และการวัดผลประเมินผล โรงเรียนต้องกำหนดนโยบาย

วัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ทางวิชาการ และ โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน การปฏิบัติงานวิชาการต่างกัน



บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยเป็นการสำรวจข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง ใช้เทคนิคการวิเคราะห์โปรแกรมสำเร็จรูป ในการดำเนินการวิจัย กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. การนำเสนอข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 22 คน ครูวิชาการ จำนวน 22 คน และครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2556 จำนวน 442 คน รวมจำนวน ประชากรทั้งหมด 486 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 22 คน ครูวิชาการ จำนวน 22 คน และครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2556 จำนวน 205 คน รวมจำนวน ประชากรทั้งหมด 249 คน จำนวนครูผู้สอนดังกล่าวกำหนดตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนจำนวนครูของแต่ละโรงเรียน
ได้กลุ่มตัวอย่างดังตาราง

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	โรงเรียน	จำนวนครู	กลุ่มตัวอย่าง
1	วัดมหาชัยนาราม	13	6
2	บ้านปากพญา	20	9
3	ชุมชนวัดหมน	14	7
4	บ้านบางกระบือ	13	6
5	บ้านนาเคียน	17	8
6	วัดพระมหาธาตุ	97	45
7	วัดบางใหญ่	13	6
8	วัดบางตะพาน	14	7
9	วัดมุขธารา	32	15
10	วัดไพศาลสถิต	19	9
11	วัดโบสถ์	16	7
12	วัดโพธิ์เสด็จ	15	7
13	วัดทุ่งเข้	21	10
14	ไทยรัฐวิทยา 74 (ชุมชนบ้านคีรีวง)	18	8
15	ราษฎร์บำรุง	13	6
16	บ้านสำนักใหม่	14	7
17	วัดคีรีกันทร์	14	7
18	บ้านสันยุง	16	7
19	วัดท้ายสำเภา	22	10
20	บ้านไสใหญ่	14	6
21	วัดท่าช้าง	14	6
22	วัดมะม่วงตลอด	13	6
	รวม	442	205

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาลังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ และด้านชุมชน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามระดับความเหมาะสม ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยแปลงมาจาก แบบประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 (พ.ศ. 2554 - 2558) โดยเกณฑ์คุณภาพ 5 ด้าน แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับคุณภาพดีมาก
4	หมายถึง	ระดับคุณภาพดี
3	หมายถึง	ระดับคุณภาพพอใช้
2	หมายถึง	ระดับคุณภาพต่ำ
1	หมายถึง	ระดับคุณภาพต่ำสุด

การสร้างเครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ คู่มือ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด ขอบเขตของตัวแปรและประเด็นต่างๆ ในการสร้าง

2. นำตัวแปรที่ต้องการมานิยามศัพท์ ในลักษณะเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้อยู่ในลักษณะตัวแปรที่สามารถวัดได้

3. สร้างข้อคำถามตามตัวแปรที่กำหนดไว้ ให้สอดคล้องและครอบคลุมกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ ด้านชุมชน และด้านคุณภาพการบริหารวิชาการทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศติดตามผล และด้านการวิจัยการเรียนรู้

4. ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้นของแบบสอบถาม ในด้านความตรงตามเนื้อหาและภาษาที่ใช้โดยผู้วิจัยเอง

5. นำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความตรงต่อเนื้อหา (Content Validity) ความเป็นปรนัย ส่วนวนการใช้ภาษา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการ หรือเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความเป็นปรนัย และโครงสร้าง ของแบบสอบถาม โดยกำหนดตรวจสอบเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน +1	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการวัด
คะแนน 0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการวัด
คะแนน -1	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการวัด

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, 17)

7. นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC)

8. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความสอดคล้องของข้อคำถามกับประเด็นที่ต้องการวัด คัดเลือก ข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไปพร้อมปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

9. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาและให้ความเห็นชอบ

10. นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน

11. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1974) ได้ค่าความเชื่อมั่น .95
12. นำเสนอผลการทดลองเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือ ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป
13. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ในการตอบแบบสอบถาม
2. ส่งหนังสือราชการพร้อมแบบสอบถาม ไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถามแล้วส่งคืนผู้วิจัยภายในเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดตรวจสอบความสมบูรณ์ และประมวลค่าสถิติด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดหมวดหมู่ตามลักษณะของผู้ตอบ หาค่าความถี่ ร้อยละ และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ตารางประกอบความเรียง
2. การวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยวิเคราะห์ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมินผล ของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, 23 - 24) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	เหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์แบบสอบถามการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 (ตอนที่ 3) วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมินผลของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, 23 - 24) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับคุณภาพดีมาก

3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับคุณภาพดี

2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับคุณภาพพอใช้

1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับคุณภาพต่ำ

1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับคุณภาพต่ำสุด

4. วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 (ตอนที่ 2 และ 3) โดยหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson Product Moment Correlation

0.00 – 0.20 หมายถึง ความสัมพันธ์ต่ำสุด

0.20 – 0.40 หมายถึง ความสัมพันธ์ต่ำ

0.40 – 0.60 หมายถึง ความสัมพันธ์ปานกลาง

0.60 – 0.80 หมายถึง ความสัมพันธ์สูง

0.80 - 1.00 หมายถึง ความสัมพันธ์สูงที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 หาค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) หรือ มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) ใช้สูตรของถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2536, 59)
 - 1.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สูตรของ ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2536, 64)
 - 1.4 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment) สหสัมพันธ์อย่างง่าย (มนัส ครงญาติ, 2541, 63)
2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
 - 2.1 หาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์ของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าดัชนี IOC (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2543, 122)
 - 2.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2543, 135)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติแล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง ในบทนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอสาระสำคัญ เป็น 6 ส่วน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ และวุฒิทางการศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่สัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นรายด้านและโดยรวม

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นรายด้าน และโดยรวม

ตอนที่ 6 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อน
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลเป็นลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ และวุฒิทางการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	99	39.8
หญิง	150	60.2
รวม	249	100

จากตารางที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิงมากที่สุด จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 60.2 ผู้ตอบแบบสอบถามชาย จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
31 – 40 ปี	10	4
41 – 50 ปี	93	37.4
51 – 60 ปี	146	58.6
รวม	249	100

จากตารางที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในช่วงอายุ 51 – 60 ปีมากที่สุด จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 37.4 และน้อยที่สุดในช่วงอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 4

ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในตำแหน่ง		
1 – 5 ปี	4	1.6
6 – 10 ปี	17	6.8
11 – 15 ปี	100	40.2
16 – 20 ปี	97	39
21 ปีขึ้นไป	31	12.4
รวม	249	100

จากตารางที่ 4 ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี มากที่สุด จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2 รองลงมาประสบการณ์ในการทำงาน 16-20 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 39 ประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปี ขึ้นไป จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4 ประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 และประสบการณ์ 1-5 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.6

ตารางที่ 5 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ระดับปริญญาตรี	197	79.1
ระดับปริญญาโท	51	20.5
ระดับปริญญาเอก	1	0.4
รวม	249	100

จากตารางที่ 5 ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.1 รองลงมาวุฒิปริญญาโท จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และมีวุฒิปริญญาเอก น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.4

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ใน 5 ด้าน คือ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ และด้านชุมชนโดยรวม และรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 6 – 11

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านผู้บริหาร โดยรวมและรายด้าน

ที่	ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการด้านผู้บริหาร	4.42	.63	มาก
2.	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการด้านครูผู้สอน	4.40	.62	มาก
3.	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการด้านงบประมาณ	4.39	.62	มาก
4.	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการด้านอาคารสถานที่	4.37	.62	มาก
5.	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการด้านชุมชน	4.31	.78	มาก
	รวม	4.38	.65	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการด้านผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมาปัจจัยการบริหารงานวิชาการด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.40$) และปัจจัยการบริหารงานวิชาการด้านชุมชนมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.31$)

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านผู้บริหาร โดยรวมและรายข้อ

ที่	ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านผู้บริหาร	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	มีการกำหนดแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ใน แผนปฏิบัติราชการของสถานศึกษา	4.50	.53	มาก
2.	มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการ เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาสถานศึกษา	4.39	.65	มาก
3.	มีการวางระบบการติดต่อประสานงานภายใน โรงเรียนเพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วใน การทำงาน	4.37	.68	มาก
4.	มีการมอบหมายหน้าที่ และความรับผิดชอบให้แก่ ผู้ร่วมงานตามความรู้ความสามารถ	4.40	.67	มาก
5.	ให้ความสำคัญในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ดำเนินงานวิชาการ	4.39	.61	มาก
6.	มีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน และพร้อมสำหรับการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ	4.38	.65	มาก
7.	มีวางแผนโครงการพิเศษภายในสถานศึกษาอย่าง เหมาะสม	4.41	.63	มาก
8.	มีการจัดนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อแนะนำครูให้มี การพัฒนาด้านงานวิชาการได้อย่างเหมาะสม	4.47	.56	มาก
9.	มีการติดตามประเมินผลงานของครูผู้สอนในการ จัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	4.40	.66	มาก
10.	มีการประเมินผลงานเพื่อใช้ประกอบการบริหาร และวางแผนการทำงานทุกปีการศึกษา	4.44	.61	มาก
รวม		4.42	.63	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นศรีธรรมราช เขต 1 ด้านผู้บริหาร โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการกำหนดแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมามีการจัดนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อแนะนำครูให้มีการพัฒนาดำเนินงานวิชาการได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.47$) และมีการวางระบบการติดต่อประสานงานภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการทำงานมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.37$)

ตารางที่ 8 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นศรีธรรมราช เขต 1 ด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายข้อ

ที่	ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านครูผู้สอน	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตร	4.45	.65	มาก
2.	ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับหลักสูตร	4.47	.56	มาก
3.	ครูมีการวางแผนจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดนิเทศภายในโรงเรียน	4.35	.62	มาก
4.	ครูเลือกใช้วิธีการสอนได้เหมาะสมกับกิจกรรมเนื้อหา และตัวชี้วัดของหลักสูตร	4.36	.60	มาก
5.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนักเรียน	4.42	.58	มาก
6.	ครูมีการจัดทำสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ	4.37	.64	มาก
7.	ครูมีการใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม	4.41	.62	มาก
8.	ครูมีการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน	4.38	.68	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ที่	ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านครูผู้สอน	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
9.	ครูมีการวัดผลและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ อย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	4.37	.62	มาก
10.	ครูนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน	4.37	.63	มาก
รวม		4.40	.62	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมาครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.45$) และครูมีการวางแผนจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดนิเทศภายในโรงเรียนมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.35$)

ตารางที่ 9 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ

ที่	ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการด้านงบประมาณ	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	โรงเรียนได้รับงบประมาณในการจัดซื้อ จัดจ้าง ครุภัณฑ์ ที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ และ สิ่งก่อสร้างอย่างเพียงพอ	4.35	.60	มาก
2.	โรงเรียนได้รับเงินสนับสนุนจากแหล่งต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.34	.59	มาก
3.	มีการชี้แจงรายละเอียดในการใช้งบประมาณให้ บุคลากรทุกฝ่ายทราบโดยทั่วกัน	4.45	.59	มาก
4.	บุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการ วางแผนการใช้งบประมาณของสถานศึกษา	4.42	.65	มาก
5.	การเบิกจ่ายงบประมาณของบุคลากรของ สถานศึกษาในการจัดทำโครงการ กิจกรรม เป็นไปอย่างสะดวก และรวดเร็ว	4.41	.68	มาก
รวม		4.39	.62	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) การเบิกจ่ายเงินของบุคลากรในสถานศึกษา เป็นไปอย่างสะดวก และรวดเร็ว เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่ามีการชี้แจงรายละเอียดในการ ใช้งบประมาณให้บุคลากรทุกฝ่ายทราบโดยทั่วกันอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมาบุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้งบประมาณของ สถานศึกษา ($\bar{X} = 4.42$) และ โรงเรียนได้รับเงินสนับสนุนจากแหล่งต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.34$)

ตารางที่ 10 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านอาคารสถานที่โดยรวมและรายข้อ

ที่	ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านอาคารสถานที่	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	มีการดูแลรักษาอาคารเรียน และอาคารประกอบ ให้อยู่ในสภาพที่ดี และเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.40	.63	มาก
2.	การจัดเตรียมห้องเรียน และห้องพิเศษ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.39	.63	มาก
3.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ประโยชน์จากห้องเรียนและห้องพิเศษเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า	4.42	.60	มาก
4.	จัดให้มีห้องเก็บสื่อการเรียนการสอน และมีเจ้าหน้าที่ดูแล บริการอย่างสะดวก	4.31	.57	มาก
5.	จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ บำรุงรักษาซ่อมแซม อาคารสถานที่ ให้อยู่ในสภาพที่ดี	4.34	.65	มาก
รวม		4.37	.62	มาก

จากตารางที่ 10 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านอาคารสถานที่โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ประโยชน์จากห้องเรียนและห้องพิเศษเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมา มีการดูแลรักษาอาคารเรียนและอาคารประกอบให้อยู่ในสภาพที่ดีและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.41$) และจัดให้มีห้องเก็บสื่อการเรียนการสอน และมีเจ้าหน้าที่ดูแล บริการอย่างสะดวก มีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.31$)

ตารางที่ 11 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านชุมชน โดยรวมและรายข้อ

ที่	ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการด้านชุมชน	ระดับความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	มีการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา จากคณะครู ผู้ปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สนใจและให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.38	.74	มาก
2.	ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการนำทรัพยากรในท้องถิ่น มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.35	.75	มาก
3.	การจัดให้มีกิจกรรมร่วมกับเครือข่าย สถาบัน การศึกษาอื่นๆ และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในด้านต่างๆ	4.27	.80	มาก
4.	มีการเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ เพื่อส่งเสริมงานวิชาการ	4.27	.81	มาก
5.	ผู้ปกครองและชุมชนร่วมมือกับโรงเรียนในการดูแล นักเรียนเรื่องความประพฤติและผลการเรียน	4.28	.79	มาก
รวม		4.31	.78	มาก

จากตารางที่ 11 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา จากคณะครู ผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิที่สนใจ และให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการดูแลและนักเรียนทั้งเรื่องความประพฤติและผลการเรียน ($\bar{X} = 4.35$) และการจัดให้มีกิจกรรมร่วมกับเครือข่าย สถาบันการศึกษาอื่นๆ และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในด้านต่างๆ มีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.27$)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศติดตามผล และด้านการวิจัยการเรียนรู้ โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 12 – 17

ตารางที่ 12 คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร	4.38	.58	มาก
2.	การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน	4.40	.62	มาก
3.	การบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผล	4.28	.68	มาก
4.	การบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศติดตามผล	4.32	.67	มาก
5.	การบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยการเรียนรู้	4.36	.63	มาก
	รวม	4.35	.64	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 4.38$) และการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผลมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.28$)

ตารางที่ 13 คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ

ที่	การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร	ระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาอย่างชัดเจน	4.47	.60	มาก
2.	จัดทำหลักสูตร สถานศึกษาและกลุ่มสาระต่างๆ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.42	.66	มาก
3.	โรงเรียนดำเนินการเก็บรวบรวมเอกสาร และวัสดุต่างๆ ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	4.32	.73	มาก
4.	จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรครบถ้วนทั้งในกลุ่มสาระและต่างกลุ่มสาระ	4.32	.73	มาก
5.	ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น	4.29	.75	มาก
6.	นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม	4.39	.62	มาก
7.	มีการติดตาม ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียน ความต้องการของชุมชน	4.43	.71	มาก
รวม		4.38	.58	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า กำหนด

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาอย่างชัดเจนอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมา มีการติดตาม ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม และสอดคล้องกับผู้เรียน ความต้องการของชุมชน ($\bar{X} = 4.43$) และส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.29$)

ตารางที่ 14 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการจัด การเรียนการสอนโดยรวมและรายข้อ

ที่	การบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตาม สาระ และหน่วยการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.49	.59	มาก
2.	ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัด เนื้อหาสาระและกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	4.37	.60	มาก
3.	การจัดตารางสอนของครูอย่างเหมาะสม สามารถใช้แหล่งเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่	4.35	.69	มาก
4.	การจัดครูเข้าสอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตรง กับความรู้ความสามารถ	4.45	.60	มาก
5.	ครูใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อรู้จักนักเรียนที่มี ความบกพร่อง และเพื่อการสอนเสริมเป็น รายบุคคล	4.35	.65	มาก
6.	ส่งเสริมให้ครูมีการใช้สื่อในการจัดการเรียนการ สอนอย่างหลากหลาย	4.37	.61	มาก
7.	ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาการจัดการเรียนการ สอนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.43	.58	มาก
	รวม	4.40	.62	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า คุณภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระ และหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.49$) รองลงมาการจัดครูเข้าสอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตรงกับความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 4.45$) และครูใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อรู้จักนักเรียนที่มีความบกพร่อง และเพื่อการสอนเสริมเป็นรายบุคคลมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.35$)

ตารางที่ 15 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล โดยรวมและรายข้อ

ที่	การบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผล	ระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	แผนการวัดผล ประเมินผลแต่ละรายวิชาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรม	4.40	.63	มาก
2.	กำหนดวิธีการ เครื่องมือ แบบฟอร์ม เกณฑ์การวัดผล แนวปฏิบัติในการประเมินผลไว้แต่ละหน่วยการเรียนรู้	4.21	.71	มาก
3.	มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลประเมินผลจากกระบวนการปฏิบัติ และผลงานการเรียนการสอนตามสภาพจริง	4.36	.65	มาก
4.	ครูมีการจัดทำหลักฐานการวัดผลประเมินผลครบถ้วน และมีการสรุปเป็นรายงานตลอดปีการศึกษา	4.32	.66	มาก
5.	ส่งเสริมสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาความรู้ทักษะในการวัดผล ประเมินผล	4.20	.73	มาก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ที่	การบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผล	ระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
6.	การพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลมาตรฐานตามที่ กระทรวง/กรม/หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและ	4.20	.72	มาก
7.	กระบวนการเรียนการสอน	4.29	.67	มาก
	รวม	4.28	.68	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า แผนการวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมามีการจัดทำเครื่องมือวัดผลประเมินผลจากกระบวนการปฏิบัติ และผลงานการเรียนการสอนตามสภาพจริง ($\bar{X} = 4.36$) และการพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลได้มาตรฐานตามที่กระทรวง/กรม/หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.20$)

ตารางที่ 16 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการนิเทศ ติดตามผล โดยรวมและรายข้อ

ที่	การบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศติดตามผล	ระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ให้บุคลากรมีความตระหนักและเห็นความสำคัญ	4.29	.61	มาก
2.	กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการและสิ่งจำเป็นในการนิเทศไว้อย่างชัดเจน	4.44	.59	มาก
3.	จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา	4.30	.72	มาก
4.	กำหนดวิธีการนิเทศการศึกษา ระยะเวลาการนิเทศการศึกษาตามปฏิทินวิชาการ	4.27	.77	มาก
5.	เลือกใช้เทคนิคการนิเทศการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ	4.37	.58	มาก
6.	จัดบริการเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาตนเอง	4.25	.68	มาก
7.	ติดตาม กำกับ ให้มีการดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้	4.31	.71	มาก
รวม		4.32	.67	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการนิเทศติดตามผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่ากำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการและสิ่งจำเป็นในการนิเทศไว้อย่างชัดเจนอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาเลือกใช้เทคนิคการนิเทศการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ ($\bar{X} = 4.37$) และจัดบริการเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาตนเองมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.25$)

ตารางที่ 17 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการวิจัยการเรียนรู้โดยรวมและรายข้อ

ที่	การบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยการเรียนรู้	ระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.	ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการบริหารจัดการ และพัฒนาคุณภาพวิชาการ	4.32	.64	มาก
2.	กระตุ้นความสนใจ สร้างความตระหนักถึง ความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.40	.59	มาก
3.	ส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.46	.56	มาก
4.	กำกับดูแล และส่งเสริมให้ความช่วยเหลือ บุคลากรในการทำวิจัยในชั้นเรียน	4.39	.60	มาก
5.	พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการ วิจัยในชั้นเรียน	4.33	.65	มาก
6.	ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการแสดงผลงานการ วิจัยของสถานศึกษา	4.26	.70	มาก
7.	นำผลการวิจัยมาพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของ สถานศึกษา	4.36	.65	มาก
รวม		4.36	.63	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการวิจัยการเรียนรู้ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อยู่ใน ระดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมากระตุ้นความสนใจ สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการ วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.40$) และส่งเสริม สนับสนุนให้มีการแสดงผลงานวิจัยของ สถานศึกษามีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.26$)

ตอนที่ 4 ข้อมูลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการบริหารงานวิชาการกับ
คุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) และผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษาโดยรวมและรายด้าน

ตัวแปร	ด้าน หลักสูตร	ด้านการจัด กิจกรรม การเรียน การสอน	ด้านการ วัดผล ประเมินผล	ด้านการ นิเทศ ติดตามผล คิดคามผล	ด้านการ วิจัยการ เรียนรู้	คุณภาพ โดยรวม
ด้านผู้บริหาร	.434**	.626**	.414**	.559**	.284**	.835**
ด้านครูผู้สอน	.496**	.629**	.498**	.610**	.396**	.771**
ด้านงบประมาณ	.590**	.618**	.515**	.707**	.231**	.805**
ด้านอาคารสถานที่	.372**	.609**	.332**	.528**	.403**	.745**
ด้านชุมชน	.738**	.502**	.645**	.548**	.145**	.535**
ปัจจัยรวม	.802**	.819**	.848**	.761**	.841**	.703**

** $P < .01$

จากตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารกับคุณภาพ การ
บริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ด้านผู้บริหาร
โดยรวมมีความสัมพันธ์สูงที่สุด ($r = .835$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านเรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย พบว่าปัจจัยด้านผู้บริหารกับ
คุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์สูง ($r = .626$)
รองลงมาเป็นปัจจัยด้านผู้บริหารกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการและปัจจัยด้านผู้บริหารกับ
คุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านนิเทศติดตามผลมีความสัมพันธ์ปานกลาง ($r = .559$) ด้าน
หลักสูตรมีความสัมพันธ์ปานกลาง ($r = .434$) ตามลำดับ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครูผู้สอนกับคุณภาพการบริหารงาน
วิชาการในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน ปัจจัยด้านครูผู้สอนโดยรวมมีความสัมพันธ์สูง ($r = .771$)
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย พบว่าปัจจัยด้านครูผู้สอนกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านการ

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์สูง ($r = .629$) รองลงมาคือปัจจัยด้านครูผู้สอนกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศติดตามผลมีความสัมพันธ์สูง ($r = .610$) และปัจจัยด้านครูผู้สอนกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์ปานกลาง ($r = .496$) ตามลำดับ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านงบประมาณกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน ด้านงบประมาณ โดยรวมมีความสัมพันธ์สูงที่สุด ($r = .805$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย พบว่าปัจจัยด้านงบประมาณกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศติดตามผลมีความสัมพันธ์สูง ($r = .707$) รองลงมาคือปัจจัยด้านงบประมาณกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์สูง ($r = .618$) และปัจจัยด้านงบประมาณกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์ปานกลาง ($r = .590$) ตามลำดับ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอาคารสถานที่กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมมีความสัมพันธ์สูง ($r = .745$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จากมากไปหาน้อย พบว่าปัจจัยด้านอาคารสถานที่กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์สูง ($r = .609$) รองลงมาคือปัจจัยด้านอาคารสถานที่กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านด้านการนิเทศติดตามผลมีความสัมพันธ์ปานกลาง ($r = .528$) และปัจจัยด้านอาคารสถานที่กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ปานกลาง ($r = .403$) ตามลำดับ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านชุมชนกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน ด้านชุมชน โดยรวมมีความสัมพันธ์ปานกลาง ($r = .535$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย พบว่าปัจจัยด้านชุมชนกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์สูง ($r = .738$) รองลงมาคือปัจจัยด้านชุมชนกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลมีความสัมพันธ์สูง ($r = .645$) และปัจจัยด้านชุมชนกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศติดตามผลมีความสัมพันธ์ปานกลาง ($r = .548$) ตามลำดับ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน ด้านคุณภาพ โดยรวมมีความสัมพันธ์สูง ($r = .703$) อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จากมากไปหาน้อย พบว่าปัจจัยการบริหารกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผลมีความสัมพันธ์สูงสุด ($r = .848$) รองลงมาคือปัจจัยการบริหารกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยการเรียนรู้มีความสัมพันธ์สูงสุด ($r = .841$) และปัจจัยการบริหาร กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์สูงสุด ($r = .819$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ศึกษาปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
2. ศึกษาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 22 คน ครูวิชาการ จำนวน 22 คน และครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่ปฏิบัติงาน ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 442 คน รวมจำนวน ประชากรทั้งหมด 486 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร จำนวน 22 คน ครูวิชาการ จำนวน 22 คน และครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่ปฏิบัติงาน ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 205 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 249 คน จำนวนครูผู้สอนดังกล่าวกำหนดตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ สอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 5 ด้าน

ตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 5 ด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยนำส่งและขอรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเองและช่องเอกสารของโรงเรียน ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 100%

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยรับคืน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ประกอบความเรียง
2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
3. การวิเคราะห์คุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงาน วิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ

จากการศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงาน วิชาการ พบว่า โดยภาพรวมมีระดับความเหมาะสมมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านผู้บริหารโดยรวมมีระดับ ความเหมาะสม ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการกำหนดแนวทางในการนำ หลักสูตรไปใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา อยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมาได้มีการจัดนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อแนะนำครู ให้มีการพัฒนาด้านงาน วิชาการได้อย่างเหมาะสม และมีการวางระบบการติดต่อประสานงานภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิด ความสะดวกและรวดเร็วในการทำงานมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.2 ด้านครูผู้สอน โดยรวมมีระดับ ความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้สอดคล้องกับหลักสูตรอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมาครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตร และครูมีการวางแผนจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดนิเทศภายในโรงเรียนมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.3 ด้านงบประมาณ โดยรวมมีระดับความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการชี้แจงรายละเอียดในการใช้ งบประมาณให้บุคลากรทุกฝ่ายทราบ โดยทั่วกันอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมาบุคลากรทุกฝ่ายได้มี ส่วนร่วมในการวางแผนการใช้งบประมาณของสถานศึกษา และโรงเรียนได้รับเงินสนับสนุนจาก แหล่งต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.4 ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมมีระดับความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อ พิจารณาเป็นรายชื่อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน โดยใช้ประโยชน์จากห้องเรียนและห้องพิเศษ เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าอยู่ในระดับสูง ที่สุด รองลงมามีการดูแลรักษาอาคารเรียนและอาคารประกอบ ให้อยู่ในสภาพที่ดีและเอื้อต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน และจัดให้มีห้องเก็บสื่อการเรียนการสอน และมีเจ้าหน้าที่ดูแล บริการ อย่างสะดวกมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.5 ด้านชุมชน โดยรวมมีระดับความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา จากคณะครู ผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิที่สนใจ และให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมาผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ในการดูแลนักเรียนทั้งเรื่องความประพฤติและผลการเรียน และการจัดให้มีกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาอื่นๆ และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในด้านต่างๆ มีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. คุณภาพการบริหารงานวิชาการ

จากการศึกษาคุณภาพการบริหารงานวิชาการ พบว่า คุณภาพการจัดการเรียนการสอน มีระดับการบริหารงานวิชาการมากที่สุดรองลงมาเป็น คุณภาพด้านหลักสูตร ด้านการวิจัยการเรียนรู้อันเนื่องมาจากการนิเทศติดตามผล และด้านการวัดผลประเมินผล ตามลำดับและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

2.1 ด้านหลักสูตร ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ในด้านหลักสูตร โดยรวมมีคุณภาพการบริหารระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาอย่างชัดเจนอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมาได้มีการติดตาม ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม และสอดคล้องกับผู้เรียน ความต้องการของชุมชนและส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.2 ด้านการเรียนการสอน ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ในด้านการเรียนการสอน โดยรวม มีคุณภาพการบริหารระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระ และหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมาการจัดครูเข้าสอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตรงกับความรู้ความสามารถ และครูใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อรู้จักนักเรียนที่มีความบกพร่อง และเพื่อการสอนเสริมเป็นรายบุคคลมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.3 ด้านการวัดผลประเมินผล ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ในด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวมมีคุณภาพการบริหารระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า แผนการวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วย

การเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมา มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลประเมินผลจากกระบวนการปฏิบัติ และผลงานการเรียนการสอนตามสภาพจริง และการพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลได้มาตรฐานตามที่กระทรวง/กรม/หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.4 ด้านการนิเทศติดตามผล ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ในด้านการนิเทศติดตามผลโดยรวม มีคุณภาพการบริหารระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการและสิ่งจำเป็นในการนิเทศไว้อย่างชัดเจนอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมาเลือกใช้เทคนิคการนิเทศการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ และจัดบริการเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาตนเองมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.5 ด้านการวิจัยการเรียนรู้ ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ในด้านการวิจัยการเรียนรู้โดยรวม มีคุณภาพการบริหารระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมากระตุ้นความสนใจ สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการแสดงผลงานการวิจัยของสถานศึกษามีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับความสัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ

ปัจจัยการบริหารงานวิชาการทุกปัจจัย มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาทุกด้าน โดยปัจจัยด้านผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับคุณภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสูงสุด ปัจจัยด้านครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กับด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสูงสุด ปัจจัยด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพด้านการนิเทศติดตามผลสูงสุด ปัจจัยด้านอาคารสถานที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสูงสุด และปัจจัยด้านชุมชนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพด้านหลักสูตรสูงสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

อภิปรายผลการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 สามารถอภิปรายผลจากการค้นพบในสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ผลของการศึกษาปัจจัยในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ครูผู้สอน อาคารสถานที่งบประมาณ และชุมชน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทุกด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก แต่จากผลของการศึกษาที่น่าสังเกต ปรากฏว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 มีบทบาทเด่นชัด ในด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ ตามเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธเนศ สุนทรนนท์ (2553, 11-12) ที่กล่าวถึง ความตระหนักถึงความสำคัญของงานวิชาการ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการนั้น ตัวผู้บริหารเองเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการดำเนินงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสนใจและสนับสนุนงานด้านวิชาการเป็นพิเศษ เนื่องจากผลสำเร็จของงานวิชาการ เป็นสิ่งที่ช่วยยืนยันความสำเร็จในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นอันดับต้นๆ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของหน่วยงาน มีการพัฒนาตนเองและการพัฒนางานในหน้าที่ เพื่อให้ทันต่อยุคของความเปลี่ยนแปลงของสังคม และแนวนโยบายของรัฐต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ปัจจัยที่น่าสนใจอีกปัจจัยหนึ่ง คือ ปัจจัยด้านชุมชน ซึ่งจากผลการศึกษา พบว่าสถานศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยของความเหมาะสมด้านชุมชนอยู่ในลำดับสุดท้าย แสดงให้เห็นว่าระดับความเหมาะสมของปัจจัยด้านชุมชนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ยังต่ำอยู่เมื่อเทียบกับปัจจัยด้านอื่นๆ แม้ว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ได้มีการออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มีเจตนารมณ์ให้การศึกษาเป็นเรื่องของทุกคน และทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยได้บัญญัติไว้ในหลักการจัดการศึกษาประการหนึ่งว่า “ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา” และการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดเรื่องของการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 เป็น

โรงเรียนทางเลือกสำหรับนักเรียนที่ใกล้บ้าน และนักเรียนที่มีฐานะทางครอบครัวค่อนข้างลำบาก ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ทำงานนอกบ้าน ซึ่งได้รับค่าจ้างเป็นรายวัน จึงทำให้การมีส่วนร่วม หรือการช่วยเหลือโรงเรียนในด้านต่างๆ ลดน้อยลง

2. ผลการศึกษาคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า โดยรวมสถานศึกษา มีระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศติดตามผล และด้านการวิจัยการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากทุกด้าน อาจกล่าวได้ว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 อยู่ในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษา ข้อสังเกตที่น่าพิจารณา คือ การบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา จะมีคะแนนเฉลี่ยของระดับคุณภาพสูงสุด เป็นอันดับหนึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวรรณ ถูงทรัพย์ (2549, 68) ที่สรุปว่า การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอน คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 มีบทบาทในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งตามมาตรฐานงานวิชาการของสถานศึกษาที่กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น เกี่ยวข้องโดยตรงกับครูผู้สอน สรุปได้ว่า ครูผู้สอนจะต้องมีการวางแผนการสอน โดยใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม และมีการประเมินผลได้ตรงกับสภาพที่แท้จริงของการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา ในด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และด้านการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการพัฒนาครูผู้สอน มีการจัดฝึกอบรมต่างๆ เพื่อให้ครูได้นำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนอย่างได้ผลดี

ส่วนข้อสังเกตที่ควรนำมาพิจารณาอีกประการหนึ่งที่พบ คือ การบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผล แม้ระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มากแต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่าการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ยังมีระดับคุณภาพไม่ดีนัก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธเนศ สุนทรนนท์ (2553) ที่พบว่า การปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนแม่อน วิทาลัย จังหวัด เชียงใหม่ การวัดผลประเมินผลการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการศึกษาปัจจัยในด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 ด้านผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 การบริหารงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่างานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาจึงให้ความสำคัญ กับงานวิชาการเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กุลตรี พิกุลเกษม (2551, 54) ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักที่ต้องปฏิบัติ และอีกประการหนึ่ง กระทรวงศึกษาธิการ ได้ปฏิรูปการศึกษา เพื่อยกระดับการศึกษาของประเทศ เพราะการศึกษา เป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของคน คนจะเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาประเทศ และการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียน

3.2 ด้านครูผู้สอน พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีปัจจัยในการบริหารงานวิชาการ ด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากครูผู้สอนซึ่งรับผิดชอบ โดยตรง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในปัจจุบันมีการตื่นตัวในการปฏิบัติภาระหน้าที่กันมากขึ้น เห็นจากรายงานผลการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา 2539 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540, 8 - 9) ที่ดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนและการปฏิรูปครู มีการพัฒนาครูผู้สอน โดยการฝึกอบรมและการอบรมเชิงปฏิบัติ การอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนแนวความคิดในการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนำเทคนิควิธีการใหม่ๆ เข้ามาใช้ พร้อมทั้งมีการจัดสรรครุภัณฑ์ที่ทันสมัย เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้น ทั้งนี้ มีเป้าหมายในการเรียนการสอนได้มาตรฐาน นับตั้งแต่ การวางแผนการสอน การใช้สื่อการสอน และการประเมินผล ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว กำหนดให้มีการดำเนินการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด มีการประเมินทั้งหน่วยงานภายในทุกปี และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก ทุกๆ 5 ปี ทำให้ครูต้องพัฒนางานอยู่ตลอดเวลา โดยเป้าหมายที่นอกเหนือจากผลการเรียนของนักเรียน แล้วก็ยังมีเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพของครู ตามแนวการปฏิรูปการศึกษาด้วย จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ปัจจัยแวดล้อม ในการบริหารงานวิชาการ ด้านครูผู้สอนในสถานศึกษาอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริววรรณ เพิ่มพูล (2550, 67) ที่ได้อภิปรายการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2 ด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก เช่นกัน

3.3 ด้านงบประมาณ พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีปัจจัยในการบริหารงานวิชาการ ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ความเหมาะสมของปัจจัยแวดล้อมในการบริหารงาน

วิชาการ ด้านงบประมาณมีจำกัด ซึ่งแต่ละปีสถานศึกษาจะได้จำกัด เมื่อนำมาจัดซื้อวัสดุสำนักงาน วัสดุฝึกประกอบการจัดการเรียนการสอน การผลิตสื่อการเรียนการสอนจึงไม่เพียงพอ หรือการจัดสรรจัดการแบบเรียน คู่มือครู หนังสืออ่านประกอบ ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิพนธ์ กาศชาติ (2548) ซึ่งสรุปว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดงบประมาณควรเพิ่มงบประมาณ และขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ โดยการระดมทุนหรือ การรับบริจาค

3.4 ด้านอาคารสถานที่ พบว่า สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีปัจจัยในการบริหารงานวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษามีความพร้อม มีแผนผังเต็มรูปแบบ มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ตลอดจนสนามกีฬาครบครัน โดยให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น มีการดูแลรักษาอาคารเรียนและอาคารประกอบให้อยู่ในสภาพที่ดี และเอื้อต่อการใช้ประโยชน์ มีการตกแต่งให้สวยงาม มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ บำรุงรักษา ซ่อมแซมอาคารสถานที่ ให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ปัจจัยแวดล้อมในการบริหารงานวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณชัย กัณทภา (2548, 70) ที่กล่าวว่า การจัดห้องเรียน ต้องมีความเป็นระเบียบอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม และเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย โดยการจัดต้องมีสภาพขึ้นอยู่กับความเป็นไปได้ และความเหมาะสมของห้องเรียน วัสดุที่ใช้และความสามารถในการจัดของผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งการจัดการสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน เช่น สนาม สภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ สวนหย่อม สนามกีฬา เครื่องเล่นสนาม ที่พักผ่อน ควรจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด มีความเหมาะสมทั้งที่ตั้งของโรงเรียน ตลอดจนการปลูกต้นไม้ดอกไม้ประดับ เป็นการเพิ่มบรรยากาศในการเสริมสร้างองค์ความรู้

3.5 ด้านชุมชน พบว่า สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 มีปัจจัยในการบริหารงานวิชาการด้านชุมชน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรกิจ โสพส (2548, 72) ซึ่งกล่าวโดยสรุปว่า สถานศึกษาต้องการดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อความก้าวหน้าและความเข้มแข็งของสถานศึกษา แสดงให้เห็นว่าความเหมาะสม ของปัจจัยแวดล้อมในการบริหารงานวิชาการ ด้านชุมชน ของสถานศึกษา มีการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา จากคณะครู ผู้ปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิที่สนใจ และให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา มีการจัดให้มีกิจกรรมมีส่วนร่วมกับสถาบันอื่นๆ เปิดโอกาสให้ชุมชนมาใช้บริการ โรงเรียนในด้านต่างๆ มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรม

เสริมหลักสูตร โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม มีการเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ เพื่อส่งเสริมงานวิชาการ โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง และชุมชนเป็นอย่างดี

4. ผลการศึกษาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศติดตามผล และด้านวิจัยการเรียนรู้ พิจารณารายด้านปรากฏผล ดังนี้

4.1 คุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านหลักสูตร พบว่า ระดับคุณภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย สุชีพ ช่วยแก้ว (2549, 69) พบว่า คุณภาพการบริหารงานหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 อยู่ในระดับมาก เพราะหลักสูตรเป็นแม่แบบ ของครูผู้สอนที่จะใช้เป็นแนวในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะมีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับพระมหาบุญเสริม ทุมมทินโน (ทองศรี) (2554) ให้ความเห็นว่า การกำหนดสาระความรู้และมวลงบประมาณทั้งหลายที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันและตามแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้กับผู้อื่น ทำให้เกิดความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่สมบูรณ์ เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม เพราะหลักสูตร คือ มวลงบประมาณทุกชนิดที่ครูสร้างสรรค์ให้ผู้เรียน เพื่อให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีการพัฒนาตนเองและจะต้องเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้างเนื้อหาของรายวิชา

4.2 คุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ระดับคุณภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาบุญเสริม ทุมมทินโน (ทองศรี) (2554, 88) ที่พบว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการทางด้านการจัดการเรียนการสอน มีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพราะมีการวางแผนทิศทางการทำงานและบุคลากรทุกคน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างดียิ่ง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สนิท เหง้าสุสิทธิ์ (2548) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัญหาที่โรงเรียนประถมศึกษา ประสบในระดับสูง คือ ขาดครูสอนในบางกลุ่มประสบการณ์

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้เสนอให้การจัดการเรียนการสอนของครูควรเน้นที่กระบวนการมากกว่าการสอนแบบความจำเนื้อหา อาจเป็นเพราะจากการประเมินผลในระดับชาติและผลการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่า ผู้เรียนยังด้อยการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ การแก้ปัญหา และการนำไปใช้ งานการเรียนการสอนเป็นกระบวนการในการนำหลักสูตรไปใช้หรือแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ได้แก่ การจัดทำแผนการสอน คู่มือครู แบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบ ตลอดจนการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ การจัดระบบที่ดีจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จของโรงเรียน

4.3 คุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการวัดผลประเมินผล พบว่า ระดับคุณภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการบทความของ ไพศาล หวังพานิช (2551, 36) ที่กล่าวว่า งานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผล ต้องมีสภาพการปฏิบัติงานให้มีหลักฐานตรวจสอบได้ และตรงกับชิ้นงานหรือสภาพการณ์ที่ต้องการประเมิน แสดงให้เห็นว่าทุกฝ่ายได้ให้ความสนใจในเรื่องงานวัดผล และประเมินผลเป็นอย่างดี โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2524 เป็นต้นมา นอกจากนี้ การวัดผลประเมินผล มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน และเป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการเรียนการสอนของครู อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการวัดผลประเมินผลไว้ชัดเจน เพื่อให้โรงเรียนได้นำไปใช้ โดยครูจะได้ตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนที่จะสอน และประเมินผลในระหว่างเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือไม่ และยังมี การประเมินผลปลายภาคเรียน เพื่อสรุปองค์ความรู้ของผู้เรียน จึงส่งผลให้การบริหารปฏิบัติงานในด้านนี้ ในระดับมาก ดังที่ สุชีพ ช่วยแก้ว (2549, 24) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายในการวัดผลประเมินผล เพื่อปรับปรุงและพัฒนาสมรรถภาพของมนุษย์ เพราะการวัดผลประเมินผลช่วยกระตุ้นให้นักเรียน ได้ทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมา นักเรียนจะได้ทราบความก้าวหน้าของตนเอง เพื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ของครูในการพิจารณาการเรียนการสอน และช่วยในการตัดสินใจผลการเรียน ให้มีความเที่ยงตรง ยุติธรรม และจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาได้เสนอให้ครูได้รับการอบรม เพื่อความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวัดผลตามสภาพจริง เพราะในการประเมินผลนักเรียนนั้นจะต้องประเมินในหลายๆ ด้าน และต่อเนื่องเพื่อให้ผลการประเมินมีความเที่ยงตรงที่สุด

4.4 คุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการนิเทศติดตามผล พบว่า ระดับคุณภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทวรรณ ถูทรัพย์

(2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในเครือเซนต์ปอล เคอ ชาร์ตกร กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านการนิเทศติดตามผลอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธเนศ สุมนทรนันท์ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนแม่อน วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านงานนิเทศภายในสภาพปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ ได้ปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะการปฏิรูปการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องนิเทศติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อให้ได้มาตรฐานและ โรงเรียนทุกโรงเรียนจะต้องได้รับการประเมิน จากองค์กรภายนอก คือ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทุกๆ 5 ปี ดังนั้น โรงเรียนจะต้องนิเทศงานทุกงานของโรงเรียน โดยเฉพาะงานวิชาการเพื่อให้มีมาตรฐาน ดังที่ ธเนศ สุมนทรนันท์ (2553) กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศว่า มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งผู้บริหารและบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาจะต้องร่วมมือร่วมใจกัน ดำเนินการพัฒนาทุกด้านในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในฐานะหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบการจัดการศึกษา จะต้องให้ความสำคัญในการนิเทศภายในโรงเรียน โดยกำหนดไว้ในมาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกัน ทำให้เกิดผลในการปฏิบัติที่ชัดเจนขึ้น

4.5 คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ด้านการวิจัยการเรียนรู้ พบว่าระดับคุณภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าการวิจัย เป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการบริหารสมัยใหม่ เพราะข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากที่สุด ซึ่งตามแนวการบริหารสถานศึกษานิตินุคคัล การวิจัยเป็นวิธีการที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนของครู โดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียนทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในระดับมาก กระทรวงศึกษาธิการ (2545, คำนำ) ได้กล่าวถึงการปฏิรูป การเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 เกี่ยวกับการวิจัยไว้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้กำหนดไว้ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา และหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยมีนัยที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนต้องนำ กระบวนการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนต้องวิจัยเพื่อพัฒนาการสอน และผู้บริหาร สถานศึกษาต้องวิจัยเพื่อประกันคุณภาพการจัดการศึกษา นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อีกทั้งหน่วยงานทางการศึกษาและบุคลากร ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการวิจัย เพราะการวิจัย เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการ

วิจัยในชั้นเรียน ดังที่ มณีรัตน์ ทัพวงค์ (2552) กล่าวว่า การวิจัยเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่เป็นระบบและเป็นที่ยอมรับ สถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อนำผลมาพัฒนาและแสวงหาวิธีการ นวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในกระบวนการเรียนและการแก้ปัญหา พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด

5. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการ โดยรวม มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ดังจะเห็นได้จากผลการวิเคราะห์ระดับความเหมาะสม ของปัจจัยแวดล้อมในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีระดับความเหมาะสมมาก คุณภาพการบริหารงานวิชาการจึงมีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ในภาพรวมทั้งหมดและเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยแวดล้อมด้านผู้บริหาร ครูผู้สอน งบประมาณ อาคารสถานที่ และด้านชุมชน ก็มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศติดตามผล และด้านการวิจัยการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 เช่นเดียวกัน เมื่อแยกพิจารณาปัจจัยแต่ละด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในการกระจายอำนาจการ บริหาร 4 ฝ่ายงาน ด้านงานวิชาการที่กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนจำเป็นต้องมีความรู้และ เป็นผู้นำด้านวิชาการ มีทักษะและประสบการณ์ด้านบริหาร สามารถใช้ประสบการณ์ในการ แก้ปัญหาต่างๆ ให้กับสถานศึกษา เป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมทาง การศึกษา เป็นผู้นำนโยบายสู่การปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา และต้องเข้าใจเรื่องราว การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล การนิเทศติดตามผล และด้านการวิจัยการเรียนรู้ ส่งเสริมและนำวิธีการใหม่ๆ ที่เหมาะสมมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการ อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ให้คำปรึกษา ประเมินผลการปฏิบัติงาน และผลงานอย่าง สม่ำเสมอ นอกจากนี้ จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของผู้บริหาร โรงเรียนของ พิสมัย ขวัญมา (2551) และงานวิจัยของ พระมหาบุญเสริม ฐมฺมทินฺโน (ทองศรี) (2554) สามารถ นำมาสรุปรวมให้เห็นถึงความสำคัญของ ปัจจัยด้านผู้บริหารได้ว่า คุณภาพงานวิชาการจะเกิดจาก ผู้บริหารที่มีประสิทธิผล และแนวคิดทางการศึกษาอย่างลึกซึ้งซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับ หลักสูตร

ดำเนินการให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล การนิเทศ ติดตามผล และการวิจัยการเรียนรู้ การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ติดตามการดำเนินการ มีการนิเทศ ภายใน สร้างบรรยากาศใน โรงเรียนให้ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถวางแผนกำหนดแนวทางการ ปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายขององค์การที่พึงปรารถนาในอนาคตนั้นได้ จึงทำให้ปัจจัยทางด้าน ผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

5.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับ สนิท เห่งสุสิทธิ์ (2548) กล่าวไว้ว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการ สร้างการนำไปใช้และการประเมินผลการเรียนการสอน ท่าทางบุคลิกภาพครูมีความสำคัญทั้ง ทางบวกและทางลบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ ครูผู้สอน จึงอาจกล่าวได้ว่า ครูผู้สอนเป็นกลไก สำคัญ ที่ทำให้เกิดคุณภาพในการบริหารงานวิชาการ เพราะครูผู้สอนเป็นผู้ใช้หลักสูตร เป็นผู้จัดการ เรียนการสอน เป็นผู้จัดหรือส่งเสริมให้ มีการจัดแหล่งความรู้ที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เป็นผู้ ที่ต้องการได้รับการนิเทศการเรียนการสอน เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอน ดังนั้น คุณภาพงาน วิชาการทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้าน การนิเทศติดตามผล และด้านการวิจัยการเรียนรู้ จะมีประสิทธิภาพที่ดีนั้น ขึ้นอยู่กับครูผู้จัด กระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ สนิท เห่งสุสิทธิ์ (2548) ยังกล่าวไว้ว่า ใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการสร้างการ นำไปใช้และการประเมินผลการเรียนการสอน ท่าทางบุคลิกภาพครูมีความสำคัญทั้งทางบวกและ ทางลบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพจะส่งผลไปถึงคุณภาพของผู้เรียน ด้วยเจตนาธรรมของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 บัญญัติไว้ในมาตรา 26 ว่า ให้มีการประเมินคุณภาพผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของ ผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและทดสอบควบคู่ไปกับ กระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ ดังนั้น เมื่อครูตระหนักถึงการพัฒนา ทางด้านกระบวนการเรียนรู้มาก ย่อมส่งผลไปถึงคุณภาพของผู้เรียนด้วยเช่นกัน จึงกล่าวได้ว่าปัจจัย ด้านครูผู้สอน มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ

5.3 ปัจจัยด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการบริหารงาน วิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ กาชาติ (2548) ที่พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ เป็นปัจจัยตัวหนึ่ง ที่จะส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนพัฒนาขึ้น ดังนั้น ในการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาจึงเกี่ยวข้อง

กับการสนับสนุนจากงบประมาณ ในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งจะต้องมีงบประมาณในการเผยแพร่ความรู้เรื่องหลักสูตร การวิเคราะห์จัดทำพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น ในด้านคุณภาพการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ก็ต้องใช้งบประมาณในการฝึกอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ และเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ ตลอดจนการผลิต หรือการจัดทำอุปกรณ์ หรือการจัดหา สื่อการเรียนการสอน เพื่อเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในด้านการจัดแหล่งความรู้ก็ต้องใช้งบประมาณมาสนับสนุนเช่นกัน เช่น การจัดห้องสมุด เพื่อเป็นแหล่งให้ครู นักเรียน ได้ค้นคว้าหาความรู้ จำเป็นต้องมีงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ ให้เพียงพอคุณภาพการวัดผลประเมินผล ที่ต้องมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา โดยส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลในแต่ละรายวิชา กำหนดวิธีการเครื่องมือ แบบฟอร์มแนวปฏิบัติในการวัดผลประเมินผล จัดทำหลักฐานการประเมินผล ตามที่กระทรวง กรม หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด ส่วนจำเป็นต้องใช้งบประมาณทั้งสิ้น และคุณภาพงานวิชาการด้านการนิเทศติดตามผล ที่ต้องเริ่มด้วยการศึกษาสภาพปัจจุบัน การวางแผน การเขียนแผน ใช้แผน การใช้สื่อประกอบการนิเทศ ตลอดจนการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ล้วนมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณทั้งสิ้น

5.4 ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง สอดคล้องกับ พระมหาบุญเสริม ทุมมทินโน (ทองศรี) (2554) ที่กล่าวว่า ความพร้อมและความพอเพียงของอาคารสถานที่ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ทั้งในส่วนที่เป็นอาคารที่ใช้ทำการเรียนการสอน อาคารประกอบอื่นๆ รวมทั้งบริเวณ โรงเรียน และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ดังนั้นเมื่อมีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ การดำเนินงาน ด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดแหล่งเรียนรู้ และการจัดนิเทศ การเรียนการสอน ซึ่งเป็นคุณภาพงานวิชาการก็จะดำเนินงานได้อย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้ให้นักเรียนมีความสุขที่จะเรียนรู้ ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และทางสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณชัย กัณฑภา (2548, 21) ที่พบว่า บรรยากาศของโรงเรียนจะส่งผลต่อการพัฒนางานวิชาการในระดับมาก การจัดสภาพแวดล้อมในทุกๆ ด้านที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนประกอบสำคัญส่วนหนึ่งที่จะส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการมีความปลอดภัยมีแรงจูงใจและเกิดความสุขความเต็มใจในการแสวงหาความรู้ ตรงกันข้าม โรงเรียนที่ขาดการเอาใจใส่ในด้านสภาพแวดล้อมหรือไม่เห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมจะทำให้บุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษาขาดปฏิสัมพันธ์ที่ดีมีบรรยากาศที่น่าเบื่อ ขาดความอบอุ่นและบรรยากาศที่เป็นมิตร และขาดศรัทธาต่อโรงเรียน ทำให้ส่วนประกอบ

ของคำว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้ ขาดความสมบูรณ์ตามมาในที่สุด การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการบริหารเป็นการดำเนินการใน โรงเรียน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความร่วมมือร่วมใจของ บุคลากร และจัดระบบทำงานการบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง มีความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนในการบริหารและตัดสินใจ เปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความสามารถของ ตนเองเต็มที่และสามารถอุทิศเวลาปฏิบัติหน้าที่ได้มากพอ ในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการ จัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ปัจจัยแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ จึงมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

5.5 ปัจจัยด้านชุมชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษากง กุลทรี พิภุกดงาม (2551, 121) กล่าวว่า ความเจริญของชุมชน มีอิทธิพลทางตรงต่อคุณภาพของ นักเรียน ดังนั้น หากโรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนที่ยังไม่ค่อยมีความเจริญ ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้อง ร่วมมือประสานกับหน่วยงานองค์กร หรือผู้นำชุมชน เพื่อร่วมมือในการพัฒนาชุมชนให้มีความ ก้าวหน้าทุกวิถีทาง การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนเป็นวิธีการที่ สำคัญที่สุด ที่จะช่วยให้โรงเรียนพัฒนาจนมีความเจริญรุ่งเรือง เพราะ โรงเรียนกับชุมชนต้องอยู่ ด้วยกัน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน จึงจำเป็นต้องเป็นกระบวนการสองทาง คือ โรงเรียนต้องมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาสนับสนุนโรงเรียน ซึ่ง โรงเรียนจะต้องกำหนดบทบาทว่าจะสนองความต้องการของชุมชนอย่างไร และดำเนินการเพื่อให้ บรรลุเป้าหมายของชุมชน ไม่มุ่งขอเงินบริจาคหรือระดมทรัพยากรจากชุมชนแต่ฝ่ายเดียว แต่ต้องให้ เกียรติให้ความสำคัญต่อชาวบ้านทำตัวเป็นผู้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนต้องร่วมมือกับ สถาบันต่างๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน เพราะบทบาทที่ชุมชนมีต่อโรงเรียน จะเป็น ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น การตัดสินใจในเรื่องของเนื้อหาในหลักสูตร กิจกรรมในโรงเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนย่อมเป็น ผลดี สามารถแบ่งเบาภาระการดำเนินการของรัฐ ในการจัดการศึกษาเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของ การจัดการศึกษา และเป็นผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนด้วยเช่นกัน และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อำพร สุนทรธรรม (2551, 66) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการให้ชุมชนมีส่วนร่วมใน การปฏิบัติงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในงานวิชาการอยู่ ในระดับปานกลาง ในการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งถ้ามุ่งผลทางการศึกษา หรือการเรียนการสอน สภาพ ชีวิตจริง หรือสภาพภูมิศาสตร์ก็สามารถเป็นบทเรียนที่ดีได้ บุคคลที่มีฐานะ ความรู้ความสามารถ ความชำนาญต่างๆ ก็สามารถเอื้อประโยชน์แก่โรงเรียนได้ ถ้าโรงเรียนรู้จักนำเข้าไป ปรับใช้กับ หลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน แหล่งความรู้ที่มี หรือกระบวนการนิเทศการเรียน การสอน จึง

กล่าวได้ว่า ปัจจัยด้านชุมชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากผลการวิจัยที่ค้นพบปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ ด้านชุมชน เป็นส่วนสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิชาการทุกด้าน สถานศึกษาจึงควรที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาปัจจัยเหล่านี้ เพื่อให้เกิดงานวิชาการที่มีคุณภาพ ส่งผลในการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษาดังต่อไปนี้

1.1 ควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน เข้ารับการอบรมปฏิบัติการหรือสัมมนาทางวิชาการให้ได้รับความรู้ เทคนิคการสอนแบบใหม่ การใช้สื่อสารสนเทศเพื่อกระตุ้นความสนใจให้กับผู้เรียน เพื่อให้มีการพัฒนาตนเอง ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นการเรียนรู้ของนักเรียน และก่อให้เกิดคุณภาพการบริหารงานวิชาการให้ดียิ่งขึ้น ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาโรงเรียนให้พร้อมสำหรับการเรียนรู้อยู่เสมอ เพื่อเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้พร้อมทั้งด้านความรู้และความสุขในการเรียน

1.2 บุคลากรทุกฝ่ายควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด เนื่องด้วยในการจัดสรรงบประมาณของแต่ละโรงเรียนขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น โรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยก็จะได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อยตามไปด้วย ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาโรงเรียนเป็นไปด้วยความยากลำบาก จึงต้องมีการติดตามผลการใช้งบประมาณอย่างมีระบบ เกิดประโยชน์ต่องานอย่างคุ้มค่า และรู้จักนำเอาทรัพยากรในชุมชนมาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

1.3 ควรมีการดูแลรักษาอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องพิเศษ โดยมีการตรวจสอบสภาพการใช้อาคารให้มีความเหมาะสม ดูแลซ่อมแซม ให้อยู่ในสภาพดีพร้อมสำหรับการใช้งาน ตลอดจนจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และมีการใช้งานห้องเรียนและห้องพิเศษอย่างคุ้มค่า

1.4 ควรเปิดโอกาสให้ชุมชน หน่วยงานต่างๆ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ชุมชนมีความตระหนักถึงความรับผิดชอบทั้งการดูแลลูกหลานของตนเอง การบริการ การช่วยเหลือ

โรงเรียนในด้านต่างๆ และเป็นการจัดการศึกษาที่ตรงกับความต้องการของทุกฝ่ายบนพื้นฐานของหลักสูตรแกนกลาง และสามารถพัฒนาการศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับอื่น หรือเป็นการศึกษาในเขตการศึกษาอื่น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่นเพิ่มเติมที่อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งเป็นตัวแปรที่นอกเหนือจากการวิจัยครั้งนี้ มาทำการศึกษาเพิ่มเติมซึ่งจะเพิ่มพูนความรู้ อันจะเป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาการทำงานของบุคลากรในองค์กรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2.3 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารวิชาการ และการพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพงานวิชาการให้สูงขึ้น

2.4 ควรมีการวิจัยแบบต่อเนื่องในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเป็นการประเมินคุณภาพของงานวิชาการ และเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในโอกาสต่อไป

บรรณานุกรม

- กมล ภู่งประเสริฐ และคณะ. (2548). การบริหารงานวิชาการ เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กุลตรี พิภูมิกแกม. (2551). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2.
- กองวิจัยทางการศึกษา. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรองทอง จิระเดชากุล. (2550). คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: ชารอักษร.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2548). การออกแบบการสอน Instructional Design. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2547). ลักษณะชีวิตพิชิตความสำเร็จยอดมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: ชัคเซส มีเดีย.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2539). โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพ การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา การบริหารงานวิชาการ เล่ม 3. กรุงเทพฯ: สมเจริญพานิช.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทร์นา แห่งตระกูล. (2548). ความสัมพันธ์ของการบริหารงบประมาณกับคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรปราการ.
- จันทร์พิมพ์ วงศ์ประชารัตน์. (2554). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

- ชญญา พงษ์ชัย. (2553). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2549). การบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ชูศรี สุวรรณโชติ. (2549). หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กิจศึกษาเทรดดิ้ง.
- เชษฐา ซาญพานิชย์. (2548). การศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนประถมศึกษา ในเมืองระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1.
- ทรรศนีย์ วรार्ค้ำ. (2554). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2547). ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: บริษัทแซทไฟร์พริ้นต์ติ้ง จำกัด.
- ธเนศ สุนทรนนท์. (2553). การปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนแม่อนวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธัญญลักษณ์ เหล่าจันทร์. (2551). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้นำทางการศึกษา กับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ธำรงค์ ชื่นนิรันดร์. (2550). การดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ณิชกานต์ ทองม้วนวง. (2553). แนวทางการพัฒนาการนิเทศการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ดำเนิน ธรรมไชย. (2550). การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านน้ำบัว อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน. ปรินฤณานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิษฐ์.

- นครศรีธรรมราช, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1. (2556). สำนักงาน. **ข้อมูล 10 มิถุนายน 2556 นครศรีธรรมราช: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1. เอกสารอัดสำเนา.**
- นันทวรรณ ฤงทรัพย์. (2549). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
- นิคม แก้วสา. (2548). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านเพชรละคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- นิพนธ์ กาศาดี. (2548). แนวปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชุมชนบ้านวังดิน อำเภออี จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นงลักษณ์ สุทธิวิวัฒน์พันธ์. การงบประมาณ. กรุงเทพฯ: เอส แอนด์ จี กราฟฟิค.
- บัญญัติ แสงกล้า. (2548). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.
- บุญจันทร์ จันทร์เจียม. (2548). การบริหารสถานศึกษาแบบกระจายอำนาจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญเลี้ยง ชะวาลิศักดิ์. (2548). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ประกาศ เกตุพงษ์พันธ์. (2549). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำรง เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช.
- ประมวล องอาจ. (2548). การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการนิเทศภายใน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากำแพงเพชร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- พะยอม วงศ์สารศรี. การบริหารทรัพยากรมนุษย์กับวิธีการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2548.

- พระมหาบุญเสริม ชุ่มทินโน (ทองศรี). ปัจจัยและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน
 ป้อมนครราชสีมาวิทยานน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 1.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
 (2554).
- พิสมัย ขวัญมา. (2551). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียน
 ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7.
 วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์
 นครราชสีมา.
- พรชัย ภาพันธ์. (2547). “เมื่อโรงเรียนเป็นนิติบุคคลทุกคนต้องพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง”
 วารสารวิชาการ. 1(มกราคม-มีนาคม 2547).
- ไพศาล หวังพานิช. (2551). การวัดและประเมินผลการเรียน. เอกสารประกอบการสอน.
 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- มณีรัตน์ ทัพวงศ์. (2552). สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็น ของ
 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาล
 เมืองสระบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
 คณะศึกษาศาสตร์ นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- มนทิพย์ ทรงกิติพิศาล. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 ระดับมัธยมศึกษา ในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย. มนทิพย์ ทรงกิติพิศาล. กรุงเทพฯ:
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2551). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ศูนย์หนังสือ
 มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ลลันท์ทริมาล วงศ์บุรี. (2551). การศึกษาผลการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่ม
 สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตเทศบาล
 บ้านเขตนวัน จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.
- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน. 2550. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
 2550. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศึกษาพร.
- วิชาการ, กรม. (2534). คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521
 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

- วีรวรรณ เทพักษ์. (2534). การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศิริกาญจน์ จันทร์เรือง. (2548). การเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน. เชียงใหม่: คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ศึกษาริการ, กระทรวง. (2545). หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ
- _____. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แนวทางการวัดผลและประเมินผลการเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). กฎกระทรวง ว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546.
- สนธิ เห่งสุสิทธิ์. (2548). ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2550). การจัดการ: จากมุมมองนักบริหาร. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จีพี. ไซเบอร์ปรีน.
- สิร์รานี วสุภัทร. (2551). ภาวะผู้นำทางวิชาการและสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุฎิบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิรวรรณ เพิ่มพูล. (2550). การศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิษฐ์.
- สามัญศึกษา, กรม. (2538). คู่มือครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สีปนนท์ เกตุทัต. (2538). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำคุรุสภา.

- สำนักงานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). **คู่มือการประเมินสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. **คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ. กองพัฒนาบุคคลสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2536).
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (องค์กรมหาชน). (2550). **หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 3** (พ.ศ.2554-2558). กรุงเทพฯ: จุดทอง. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2550). **มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554**. กรุงเทพมหานคร.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2532). **การวางแผนพัฒนาโรงเรียน หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 10**. กรุงเทพฯ: ศรีเมืองการพิมพ์.
- สุชีพ ช่วยแก้ว. (2549). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช**.
- สุนันทา เทพพิทักษ์. (2548). **การนิเทศภายในโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร**.
- สุมาลี สังข์ศรี. (2547). **การจัดการศึกษานอกระบบโดยการศึกษาทางไกลเพื่อส่งเสริมการศึกษาดูดชีวิต, ในเอกสารโครงการส่งเสริมการแต่งตั้งตำราของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช**.
- สุรกิจ โสพส. (2548). **กระบวนการบริหารจัดการกับการมีส่วนร่วมของชมรมผู้ปกครองในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งในภาคใต้ วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต**.
- สุรพงศ์ สุทธิศักดิ์. (2551). **“ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดเทศบาลนครยะลา” สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**.

- สุริยอน เพ็อกสกนซ์. (2548). **ผู้นำในสหัฐวรรษใหม่**. ค้นเมื่อ ธันวาคม, 2, 2557, จาก <http://web.Schq.mi.th-suriyon/aa.htm>.
- สุวิชา วิริยมานวงษ์. (2554). **การวิจัยและพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สมศักดิ์ แก้วสม. (2549). **รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. (สำเนา).
- เสาวลักษณ์ กมลศิลป์. (2552). **การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดสระบุรี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- อรุณชัย กัณทภา. (2548). **การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอลำสนธิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. (2548). **การจัดการและนิเทศสื่อการศึกษา**. พิมพ์ลักษณ์, สงขลา: ภารกิจเอกสารและตำรา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อุบล เพียรพิทักษ์. (2548). **การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- อำพร สุนทรธรรม. (2551). **แนวทางการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- Ballantine, Jean H. *The Sociology of Education : A Systematic Analysis*. 3rd ed. Englewood Cliffs : Prentice – Hall, 1993
- Drath, W.H., & Palus, C.J. (1994). *Making Common Sense : Leadership as Meaning Making in a Community of Practice*. Greenboro, NC : Center for Creative Leadership.
- Doll, R. 1996. *Curriculum Improvement*. Boston : Allyn & Bacon.
- Delaney. (1995). *Quality Assurance and Improvement Planning in Illinois High Schools*. Ph.D. Educational Administration, Illinois University, 1995.
- Ebel, R.L. and Frisble. D.A. 1986. *Essential of Educational Measurement*. Englewood Cliff : Prentice – Hall .
- Fayol, Henri. (1923). *Industrial and General Administration*. New Jersey : Clifton.

- Feigenbaum, A.B. (1992). Total Quality Control. New York : McGraw-Hill.
- French. (2001 "A study of Inservice Need of Inlinois Public School Elementary Principles"
Dissertation abstracts International. University Microfilms International. V. 12. Part 1.
- Finkelstein S, Hambrick DC: (1996) Strategic Leadership: Top Executives and Their Effects on
Organizations. WestPublishing Company.
- Good. Cardter V. (1973). Dicdtionary of Education. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Immegart, G. L. 1988. "Leadership and leader behavior." InN. Boyan (Ed.). Handbook of
Research on Educational Administration. New York: Longman.
- Kerlinger, Fred N. 1986. Foundations Of Behavioral Research. 3th ed. USA : Holt, Rinehart and
Winston, Inc.
- Kimbrough, R.B.and Nunnery, M.Y. Education Administration:An Introduction(3rded.).
New York: Macmillan, 1988.
- Molsbee; Robevt Glenn Science Achievement as a Criterion for Judging the Efficiveness of
Home Scooling Cristian School and Pulic Scooling (SevenGrade, Eight Grade)
Dissertation Abstracts International.1,58 (July 1997):125
- Moore. (2000). Measurementof orem's basic conditioning factor: A review of published research.
Nursing Science Quarterly.
- Nightingale, P and O'neil, M. 1994. Achieving Quality Learning in Higher Education. London.
- Nutt, P. C., & Backoff, R. W. (1992). Strategic management of public and third sector
organizations: A handbook for leaders. San Francisco CA: Josses-Bass
- Sax, Gilbert. 1989. Foundations of Educational Research. Englewood Cliffs, New Jersey :
Prentice - Hall Inc
- Smith. (1983). Organization Citizenship Behavior: Its Nature and Antecedents. Journal of
Applied Psychology, 68,653 – 663.
- Steers and Porter. (1938, August) "A Propesd Inservice Training Program for Academic
Administrators in Ontario Community Colleges" Dissertation abstracts International.
Michigan. 105 – A
- Sergiovanni, Thomas J. & others. (1992). Educational Governance and Administration. 3 rded.
Boston : Allyn and Bacon.

- Steagall (2004). "A Study of the Major Job Responsibilities of the Elementary School Principals
" Dissertation abstracts International. Michigan : University Microfilms International.
2333 –A.
- Welsh, J. and McClland, M. 1990. Fingerprinting genomes using PCR with arbitrary primers.
Nucleic Acids Res. 18 : 7213-7218.
- March. " An In-Depts Investigation of Expfcit Tasks Performed by Selected Indina Junior High
School Principals. " Dissertation abstracts International. 4909-A.
- Wiersma, William, & Jurs, Stephen G. (1990). Educational measurement and testing. (2nd ed).
Massahusetts: A Division of Simom & Schuster.
- Wildavsky, A. (1984). Implementation. (3rd ed). Berkeley: University of California Press.
- Yamauchi (2008) "A Study of Pre – service and in – service Technology Needs of Kansas High
School Principals in International Leadership and in Curriculum," Dissertation abstracts
International.



ภาคผนวก



ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจคุณภาพเครื่องมือ

1. นายวิรัตน์ สกุนา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
2. ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
3. ดร.สมพร ญาณสูตร ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดมุขธารา อ.เมือง
จ.นครศรีธรรมราช
4. นางสุจินต์ พรหมมาศศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
5. นางอุษณีย์ จันทร์สุวรรณ ผู้อำนวยการ โรงเรียนเฉลิมราชประชาอุทิศ
อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช



ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศร พิเศษ ว 089/2557



มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าวี อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

19 เมษายน 2557

เรื่อง ขอบขออนุญาตฯ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน นายวิรัตน์ สกุนา (รอง ผอ.สพป.นครศรีธรรมราช เขต 1)
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวจิราภรณ์ บุตรค้วง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อโนทัย ประสาน เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุภาพ เต็มรัตน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษาในประเด็นคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัยไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทร์ทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศช พิเศษ ว 089/2557



มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ตำบลท่าजूว อำเภอเมือง

จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

19 เมษายน 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง (อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวจิราภรณ์ บุตรด้วง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อโนทัย ประสาน เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุภาพ เต็มรัตน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษาในประเด็นคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอให้นำเครื่องมืองานวิจัยไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว 089/2557



มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ตำบลท่าจี้ อำเภอมือง

จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

19 เมษายน 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สมพร ญาณสูตร (ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมุขทารา)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวจิราภรณ์ บุตรด้วง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการ ของโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อโนทัย ประสาน เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุภาพ เต็มรัตน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ เนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษาในประเด็นคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไป ปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัยไป ประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว 117 / 2557



มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง

จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

18 พฤษภาคม 2557

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดมะม่วงตลอด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวจิราภรณ์ บุตรด้วง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อโนทัย ประสาน เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ดร.สุภาพ เต็มรัตน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ดังนั้นจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ นางสาวจิราภรณ์ บุตรด้วง ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศษ พิเศษ ว 117 / 2557



มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าजू อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

18 พฤษภาคม 2557

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าช้าง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวจิราภรณ์ บุตรด้วง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อโนทัย ประสาน เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ดร.สุภาพ เต็มรัตน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ดังนั้นจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ นางสาวจิราภรณ์ บุตรด้วง ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศช พิเศษ ว 117 / 2557



มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ตำบลท่าजू อำเภอเมือง

จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

18 พฤษภาคม 2557

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราษฎร์บำรุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวจิราภรณ์ บุตรด้วง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อโนทัย ประสาน เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ดร.สุภาพ เต็มรัตน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ดังนั้นจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ นางสาวจิราภรณ์ บุตรด้วง ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว 117 / 2557



มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ตำบลท่าजू อำเภอมือง

จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

18 พฤษภาคม 2557

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคีรีกันทร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวจิราภรณ์ บุตรด้วง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อโนทัย ประสาน เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ดร.สุภาพ เต็มรัตน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ดังนั้นจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ นางสาวจิราภรณ์ บุตรด้วง ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศร พิเศษ ว 117 / 2557



มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

18 พฤษภาคม 2557

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากพญา
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวจิราภรณ์ บุตรคิ้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อ
เสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงาน
วิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อโนทัย
ประสาน เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ดร.สุภาพ เต็มรัตน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจก
แบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ดังนั้นจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรด
พิจารณาอนุญาตให้ นางสาวจิราภรณ์ บุตรคิ้ว ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากร
ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438



ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการ
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้ ขอรับรองว่าจะไม่มีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันของท่านแต่ประการใด

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

เพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัยในครั้งนี้ ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามนี้ทุกข้อ ทุกตอน
จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ
โอกาสนี้

(นางสาวจิราภรณ์ บุตรด้วง)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

31 - 40 ปี

41 - 50 ปี

51 - 60 ปี

3. ประสบการณ์ในตำแหน่ง

1 - 5 ปี

6 - 10 ปี

11 - 15 ปี

16 - 20 ปี

21 ปีขึ้นไป

4. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ระดับปริญญาตรี

ระดับปริญญาโท

ระดับปริญญาเอก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้สอบถามระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ปัจจัยใด มีส่วนสัมพันธ์ หรือเหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการมากน้อยเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในทำยข้อความตรงกับความเห็นของท่านในข้อนั้นๆ โดยเกณฑ์ใช้วัด 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการระดับมาก
- 3 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
0	ความสามารถในการบริหารสถานศึกษา			✓			
00	ความเป็นผู้นำทางด้านวิชาการของสถานศึกษา		✓				

จากตัวอย่าง

ข้อ 0 แสดงว่า ความสามารถในการบริหารสถานศึกษา ระดับการบริหารปานกลาง

ข้อ 00 แสดงว่า ความเป็นผู้นำทางด้านวิชาการของสถานศึกษา ระดับการบริหาร

มาก

ข้อ	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	ด้านผู้บริหาร						
1	มีการกำหนดแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา						
2	มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการเพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาสถานศึกษา						
3	มีการวางระบบการติดต่อประสานงานภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการทำงาน						
4	มีการมอบหมายหน้าที่ และความรับผิดชอบให้แก่ผู้ร่วมงานตามความรู้ความสามารถ						
5	ให้ความสำคัญในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ดำเนินงานวิชาการ						
6	มีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน และพร้อมสำหรับการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ						
7	มีวางแผนโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม						
8	มีการจัดนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อบริหารให้มีการพัฒนาด้านงานวิชาการได้อย่างเหมาะสม						
9	มีการติดตามประเมินผลงานของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ						
10	มีการประเมินผลงานเพื่อใช้ประกอบการบริหาร และวางแผนการทำงานของสถานศึกษาทุกปีการศึกษา						

ข้อ	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	ด้านครูผู้สอน						
11	ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตร						
12	ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับหลักสูตร						
13	ครูมีการวางแผนจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ						
14	ครูเลือกใช้วิธีการสอนได้เหมาะสมกับกิจกรรม เนื้อหา และตัวชี้วัดของหลักสูตร						
15	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนักเรียน						
16	ครูมีการจัดทำสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ						
17	ครูมีการใช้สื่อการเรียนการสอน ได้อย่างเหมาะสม						
18	ครูมีการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน						
19	ครูมีการวัดผลและประเมินผลการเรียนให้ เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ อย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบัน						
20	ครูนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน						
	ด้านงบประมาณ						
21	โรงเรียนได้รับงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้าง ครุภัณฑ์ ที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งก่อสร้างอย่างเพียงพอ						
22	โรงเรียนได้รับเงินสนับสนุนจากแหล่งต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						

ข้อ	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
23	มีการชี้แจงรายละเอียดในการใช้งบประมาณ ให้บุคลากรทุกฝ่ายทราบโดยทั่วกัน						
24	บุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการ วางแผนการใช้งบประมาณของสถานศึกษา						
25	การเบิกจ่ายงบประมาณของบุคลากรของ สถานศึกษาในการจัดทำโครงการ กิจกรรม เป็นไปอย่างสะดวก และรวดเร็ว						
ด้านอาคารสถานที่							
26	มีการดูแลรักษาอาคารเรียน และอาคาร ประกอบให้อยู่ในสภาพที่ดี และเอื้อต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน						
27	การจัดเตรียมห้องเรียน และห้องพิเศษ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
28	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ ประโยชน์จากห้องเรียนและห้องพิเศษเพื่อให้ เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า						
29	จัดให้มีห้องเก็บสื่อการเรียนการสอน และมี เจ้าหน้าที่ดูแล บริการอย่างสะดวก						
30	จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ บำรุงรักษา ซ่อมแซมอาคารสถานที่ ให้อยู่ในสภาพที่ดี						
ด้านชุมชน							
31	มีการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา จาก คณะครู ผู้ปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สนใจ และให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา						
32	ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือกับ ทางโรงเรียนในการนำทรัพยากรในท้องถิ่น มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						

ข้อ	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	ด้านชุมชน						
33	การจัดให้มีกิจกรรมร่วมกับเครือข่าย สถาบันการศึกษาอื่นๆ และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในด้านต่างๆ						
34	มีการเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้เพื่อส่งเสริมงานวิชาการ						
35	ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการดูแลนักเรียนทั้งเรื่องความปลอดภัยและผลการเรียน						

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ
คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการบริหารงานวิชาการ
 ของสถานศึกษา ตามสภาพที่เป็นอยู่จริง ขอให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในท้ายข้อความ ที่ตรง
 กับ ความเห็นของท่านในข้อนั้นๆ โดยใช้เกณฑ์วัด 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการระดับมาก
- 3 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	ด้านหลักสูตร						
1	กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในหลักสูตร สถานศึกษาอย่างชัดเจน						
2	จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและกลุ่มสาระ ต่างๆสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์						
3	โรงเรียนดำเนินการเก็บรวบรวมเอกสาร และวัสดุต่างๆ ของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551						
4	จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรครบถ้วน ทั้งในกลุ่มสาระและต่างกลุ่มสาระ						
5	ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น						
6	นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับคุณภาพ					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
7	มีการติดตาม ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียน ความต้องการของชุมชน						
ด้านการจัดการเรียนการสอน							
8	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระ และหน่วยการเรียนรู้ ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ						
9	ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัด เนื้อหาสาระและกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์						
10	การจัดตารางสอนของครูอย่างเหมาะสม และสามารถใช้เวลาแห่งเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ ทุกห้องเรียน						
11	การจัดครูเข้าสอนแต่ละกลุ่มสาระการ เรียนรู้ตรงกับความรู้ความสามารถ						
12	ครูใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อรู้จักนักเรียนที่ มีความบกพร่อง และเพื่อการสอนเสริมเป็น รายบุคคล						
13	ส่งเสริมให้ครูมีการใช้สื่อในการจัดการ เรียนการสอนอย่างหลากหลาย						
14	ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาการจัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
การวัดผลประเมินผล							
15	แผนการวัดผล ประเมินผลแต่ละรายวิชา สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการ เรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการ เรียนรู้ และกิจกรรม						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับคุณภาพ					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
16	กำหนดวิธีการ เครื่องมือ แบบฟอร์ม เกณฑ์การวัดผล แนวปฏิบัติในการประเมินผลไว้แต่ละหน่วยการเรียนรู้						
17	มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลประเมินผลจากกระบวนการปฏิบัติ และผลงานการเรียนการสอนตามสภาพจริง						
18	ครูมีการจัดทำหลักฐานการวัดผลประเมินผลครบถ้วน และมีการสรุปเป็นรายงานตลอดปีการศึกษา						
19	ส่งเสริมสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาความรู้ทักษะในการวัดผล ประเมินผล						
20	การพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลได้มาตรฐานตามที่กระทรวง/กรม/หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด						
21	นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอน						
	การนิเทศติดตามผล						
22	สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในให้บุคลากรมีความตระหนักและเห็นความสำคัญ						
23	กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการและสิ่งจำเป็นในการนิเทศไว้อย่างชัดเจน						
24	จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา						
25	กำหนดวิธีการนิเทศการศึกษา ระยะเวลาการนิเทศการศึกษาตามปฏิทินวิชาการ						
26	เลือกใช้เทคนิคการนิเทศการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับคุณภาพ					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
27	จัดบริการเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาตนเอง						
28	ติดตาม กำกับ ให้มีการดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้						
การวิจัยการเรียนรู้							
29	ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพวิชาการ						
30	กระตุ้นความสนใจ สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้						
31	ส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้						
32	กำกับดูแล และส่งเสริมให้ความช่วยเหลือบุคลากรในการทำวิจัยในชั้นเรียน						
33	พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน						
34	ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการแสดงผลงานการวิจัยของสถานศึกษา						
35	นำผลการวิจัยมาพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา						

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางสาวจิราภรณ์ บุตรคิ้ว
วัน เดือน ปีเกิด	5 มิถุนายน 2525
สถานที่เกิด	อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 27 ซอยคลังแสง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครูชำนาญการ โรงเรียนวัดมะม่วงตลอด อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	ประถมศึกษา โรงเรียนวัดปลักปลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2544	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2548	ปริญญาตรี (โปรแกรมวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2557	ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช